

MIKANDA YA KUBASIKA TI LEVI

BALESO KELE NA MUKANDA YAI :

1. Bantu ya Israele kotaka na kimpika. Kubasika 1 :1-14
2. Farao sosaka kumanisa bana ya Israele, ti fami ya Moize bumbaka yandi.
Kubasika 1 :15—2 :1-10
3. Moize fwaka muntu; yandi tinaka na nsi ya Midiani. Kubasika 2 :11-22
4. Nzambi bingaka Moize ti tindaka yandi na Farao. Kubasika 2 :23-25, 3 :1-22, 4 :1-17
5. Moize salaka preparatio ti bondilaka Farao, kansi Farao pesaka Israele kaka ksalu ya kuluta.
Kubasika 4 :18-31, 5 :1-23
6. Nzambi silaka kukatula bana ya Israele na kimpika. Kubasika 6 :1-30, 7 :1-9
7. Nzambi tindaka bampasi iya na Ezipte. Kubasika 7:14-- 8 :1-32
8. Nzambi tindaka bampasi ya nkaka na Ezipte. Kubasika 9 :1—10 :29
9. Bantu ya Israele yilamaka sambu na Paki. Kubasika 11 :1 & 12 :1-28
10. Mwana ya ntete kufwaka na konso fami, ebuna Farao pusaka bo kubasika.
Kubasika 12 :29-51
11. Nzambi twadisaka bo na nzila ti kangulaka Nzadi ya Mbwaki sambu bo sabuka.
Kubasika 13 :17-22--14 :1-31
12. Bantu ya Israele kumisaka Nzambi na bankunga. Kubasika 15 :1-21
13. Nzambi sadisaka bantu na Yandi diaka ti diaka. Kubasika 15 :22-27, kapu 16, tii na 17 :1-7
14. Jethro songaka Moize: Nge kele na mfunu ya lusadis. Kubasika 17 :8-16, kapu 18
15. Nzambi pesaka bansiku ya nene (kumi) na Yandi. Kubasika kapu 19-20
16. Nzambi tendulaka bansiku na Yandi sambu na luzingu ya lumbu na lumbu.
Kubasika somere bakapu 21-23, detayi kapu 24
17. Nzambi lombaka makabu kutunga sika ya bisambu, Yandi songaka bo nki mutindu kusala yo.
Kubasika kapu 25-31 somere
18. Bantu kufwaka bansiku ya nene ya Nzambi. Kubasika kapu 32
19. Nzambi pesaka bansiku na Yandi diaka. Kubasika kapu 33-35
20. Bantu salaka nzo ya bisambu ya ntenta, bo yantikaka kusamba kuna. Kubasika 36-40
21. Nzambi songaka Moize bansiku ya nkaka na kati ya nzo ya bisambu ya ntenta. (Somere ya mukanda ya Levi yonso, kapu 1-27)
22. REVISIO YA MIKANDA YA KUBASIKA TI LEVI
23. KUBAKISA SIKA YA MIKANDA YAI NA KATI YA LUKANU YA BIBLE

Nki kele na kati ya baleso yai :

Beto ta longa mukanda ya Kubasika kuluta mingi, sambu istware mingi kele na kati na yo ya kele mfunu nde beto bakisa.

Mukanda ya Levi kele bansiku mingi ke tadila bansiku ya Bayuda. Yo yina, beto ke sala kaka leso mosi (Leso 22) na somere ya mukanda yina. Baleso zole ya nsuka kele revisio ya mikanda ya Kubasika ti Levi, ti kuyindula mikanda yai na kati ya lukanu ya Bible ya mvimba.

Parti I. Preparatio ya moniteur sambu na seri yai –

(Atasio , Moniteur ! Tangila bapage yai VE na bana, SVP. Nge mosi tanga yo na ntwala nge yantika kulonga baleso yai. Yo ta sadisa nge kubakisa mambu mingi, ti kulonga kuluta mbote.)

Nki ntangu kusadila baleso ya seri yai :

Kuluta mbote kulonga baleso yai na nima nge me manisa kulonga baleso yonso ya mukanda ya Kuyantika ti mukanda ya Yobi. Baleso yai landa baleso yina na ordre istorika. Baleso yai ta baka bangonda sambanu kulonga, kana nge manisa lesu mosi konso mposu.

Lukanu ya konso lesu :

Lukanu ya konso lesu, yo yai :

I. Preparation ya moniteur sambu na lesu yai--

Parti yai yonso, nge mosi moniteur fweti tanga yo ti yidika bima ya nkaka na ntwala ya ere ya kulonga. Parti yai, nge ke tanga yo na nzo, nge ke yilama na nzo na ntwala ya kulonga.

II. Kulonga Mikanda ya Bible--

Parti yai lenda sadisa bana kubakisa Bible mbote. Kansi, kana ntangu ya malongi kele ve 45 minutes to kuluta, nge lenda katula parti yai Mikanda ya Bible. To, kana mpila ikele, balula lukanu ya programe ya ecodim na mpila nde nge kuzwa ntangu ya kuluta kulonga.

III. Kusala Revisio--

Parti yai kele na bandambu zole : Revisio generale, ti ntangu ya kuyula bana nani me sala devoir ya nge pesaka bo na mvula me luta. Yai ke sadisa mingi, kansi kana ntangu kele fioti kulonga, nge katula parti yai mpi, ti nge luta mbala mosi na ‘Kulonga Bana Lesu Yai.’

IV. Kulonga bana lesu yai--

Yai kele lesu kibeni ya Bible. Yai parti ya luta mfunu ya yonso.

Kulonga lesu ta salama na bandambu yai :

Kuyantika Lesu : Mpila ya kuyantika kulonga

Developpement—Malongi ya nene ya lesu yai na bandambu (ikwa) :

Lesu 1.1 Nti ya dilongi ya ntete. Nge lenda tangila bana nti yina.

Lesu 1.1A. Tangila bana baverse ya ke songa nti ya dilongi yina.

Lesu 1.1B. Yula bana

- Kestio nge lenda yula sambu na baverse ya nti ya dilongi ya ntete (Mvutu na yo na paranteze)

Lesu 1.1C Bana sala :

Bana sala bageste to mwa-seneti, to mutindu ya nkaka ya ta songa nki me salama na baverse yina.

Leso 1.1D Bana yimba ti kina :

Bana yimba kitini mosi ya fioti ya ke songa diaka mambu ya lutaka na baverse yina.

Leso 1.2 Nti ya zole ya dilongi

Leso 2.1A. Tangila bana baverse ya ke songa nti ya dilongi yina.

Leso 2.1B. Yula bana

- Kestio nge lenda yula sambu na baverse ya nti ya dilongi ya ntete (Mvutu na yo na paranteze)

Leso 1.1C Bana sala :

Bana sala bageste to mwa-seneti, to mutindu ya nkaka ya ta songa nki me salama na baverse yina.

Leso 1.1D Bana yimba ti kina :

Bana yimba kitini mosi ya fioti ya ke songa diaka mambu ya lutaka na baverse yina.

Etc. Nombre ya banti ya malongi ta vanda ve kiteso mosi. Yo yina, beto me songa nge na ntwala banti kele ikwa. Kana malongi me luta nda, mbala na mbala beto katula mosi ya bima ya bana sala. Ntangu ya nkaka, beto katula ndambu ya verse, to beto me sala somere. Yai yonso beto me sala sambu lesa kuma ve nda mingi.

Kumanisa Leso :

Beto sala mwa-somere, ti beto songa mpila lesa yai ke kwenda nzila mosi ti kikuma ya beto me tuba na 'Preparatio ya Moniteur Kulonga Lesa Yai.'

Devoir sambu na bakristo :

Beto songa bana ya kele bakristo dezia mpila mosi ya bo lenda lemfuka na lesa yai na mposo ke kwisa.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Beto pesa invitasio na bana ya me yamba Yesu ntete ve nde bo kwisa na Yandi, tula ntima na Yandi.

Nzambi sakumuna nge, moniteur, ti pesa nge kikesa kulonga bana mbote.

Leso 1. Beto tula ntima na Nzambi, ata na ntangu ya mpasi.

Bantu ya Israele kotaka na kimpika.

Kubasika 1 :1-14

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai *[Moniteur, sala parti yai na ntwala ntangu ya kulonga]—*

Moniteur, bakisa Kikuma ya Lesu yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, ata beto lenda mona bampasi mingi na luzingu yai, Nzambi kele ditadi na beto ya kele fixe, ya lenda nikana ve. Yo yina, konso ntangu, ata na kiese to na mpasi, beto ta tula ntima na Yandi.

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Landa, Mo' Ta Landa Nge, Mfumu
Mazono, Bubu, Mvu ya Mvu
Mfumu Zaba Nzila na Mono

Moniteur, yilama na verse ya bana ta longuka :

*Beno tula ntima na Mfumu Nzambi tii kuna,
sambu Yandi kele dikunzi na beto ya mvula na
mvula ; beto fweti tinina kaka na Yandi.
Yezaya 26 :4*

II. Kulonga Mikanda ya Bible –

Mukanda ya ntete ya Bible nki ? (Kuyantika)
Mukanda ya zole ya Bible nki ? (Kubasika)
Beto binga yo Kubasika, sambu na luyantiku
ya mukanda yai ya zole, bantu ya Israele kuma
bampika na nsi ya Ezipte. Mukanda yai songa
mutindu bo basikaka na kimpika yina.

III. Kusala Revisio –

- † Beto me landa dezia mikanda ya Kuyantika ti ya Yobi. Na nsuka ya mukanda ya Kuyantika, fami ya Yozefi vandaka wapi ?
(Ee, na nsi ya Ezipte.)
- † Tata ya Yozefi, Yakobi, Nzambi pesaka yandi zina Israele. Yandi vandaka na bana ya bakala 12, ya kumaka batribu 12 ya Israel. Ebuna, ntangu mukanda ya Kubasika ke yantika, Israele ikele na Ezipte. Mfumu ya Ezipte ya bo bingaka Farao, yandi me yamba bo kuna, sambu na mpila ya ngolo ya Yozefi sadisaka bo na ntangu ya nzala. Na luyantiku, bantu ya Israele vandaka mbote na Ezipte.

IV. Kulonga bana lesu yai --

Kuyantika lesu :

Beto me longuka muntu mosi ya vandaka ntete na luzingu ya mbote, kansi luzingu na yandi balulaka mutindu ya nkaka na kati ya lumbu mosi. Nani yina ? (Yobi.)

Bantu ya Israele monaka kaka kiteso mosi. Na nsuka ya mukanda ya Kuyantika, bo vandaka kuzinga na kiese na Ezipte, ti Mfumu ya bo bingaka Farao, yandi vandaka kuyamba bo na kiese yonso. Ntangu yai, beto ta kangula mukana ya Kubasika, ti beto ta mona kana kiese yina landaka, to kana yo sukaka.

Developpement--Malongi ya nene ya lesu yai na bandambu 4 :

1.1 Bantu kaka 70 ya fami ya Israele kwendaka na Ezipte. (Kubasika 1 :1-5)

Tangila bana : Kubasika 1 :5a

*1 Bana ya Yakobi, bayina kwendaka ti yandi
na nsi ya Ezipte, konso muntu na fami na*

yandi, bo yai : (bo tangaka bazina ya bampangi 11 ya Yozefi).

5a Bantu yonso na fami ya Yakobi mpenza, bo vandaka bantu makumi nsambwadi (70)...

Yula bana :

- Bana ya Israele (Yakobi) vandaka ikwa ntangu bo kwendaka na Ezipte ?
(Bantu 70)

Bana sala :

Bana songa misapi 10 ya maboko mbala 7, bo tanga par dix (na kikongo to na français, mpila bo me yikama ya kutanga.

Par exemple: 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70.

Bana yimba ti kina :

Bana ya Israele

Ya kwendaka na Ezipte

Bo vandaka makumi nsambwadi,

Ya kwendaka na Ezipte.

1.2. Na bandonga ya fami na nima, bana ya Israele kumaka mingi. (Kubasika 1 :6-7)

Tangila bana : Kubasika 1 :6-7, Kuyantika 15 :13

6 Yozefi, bampangi na yandi, ti bantu yonso yina butukaka na ntangu na yandi, bo fwaka.

7 Kansi bantu ya Israele butaka bana mingi ; bo kumaka bantu mingi-mingi mpenza ti ngolo, mpidina ntoto yonso fulukaka na bo mpamba.

Yula bana :

- Nki mutindu beto zaba nde ntangu me luta ?
(Yozefi ti bampangi na yandi fwaka [ata leki na yandi Benyamini], ti bantu yonso yina butukaka na ntangu ya yandi [bandonga zole—bana na yandi ti bana na bo], bo yonso fwaka.)

- Na ntangu yai ya lutaka, nki salamaka ?
(Bantu ya Israele kumaka mingi, bo fulusaka ntoto ya Ezipte.)

Bana sala :

Bana kangula maboko na bo kusonga misapi kumi mbala mingi nswalu-nswalu. Bo tubaka nde, « Bana ya Israele kumaka miiiiiiiiiiiiing! »

Bana yimba ti kina :

Bana ya Israele kumaka mingi, mingi, mingi, mingi.

Bana ya Israele kumaka miiiiiiiiiiiiing!

1.3. Farao ya mpa ya zabaka Yozefi ve, yandi wilaka bo boma, yandi sosaka kumanisa bo. (Kubasika 1 :8-10)

Tangila bana :

*8 Ntangu yai, bo tulaka mfumu ya nkaka na nsi ya Ezipte, mfumu yina zabaka Yozefi ve.**

*9 Yandi tubaka na bantu na yandi nde :
« Atasio ! Bantu yai ya Israele me kuma mingi, bo me kuma mpi ngolo mingi kuluta beto.*

10 Ebuna beto baka mayele, beto sosa mpila nde bo kuma diaka mingi-mingi ve. Mbala ya nkaka, na ntangu ya bitumba, bo ta wakana na bambeni na beto sambu na kunwana na beto ; mpidina bo lenda tina ka bo.”

***NB sambu na bana ya me yela:** Bantu ya ke longuka istware ya Ezipte, bo mona nde mfumu yina vandaka Farao Sesotris le 3eme. Ata bastatu na yandi songa luse mosi ya makasi ti ya kiese ve.

Yula bana :

- Nki mambu ya mpa kwisaka na Ezipte ?
(Bo tulaka mfumu [Farao] ya mpa.)
- Mfumu yai ya mpa, yandi vandaka na nki luswaswanu ti mfumu na ntwala na

yandi ?

(Yandi zabaka Yozefi ve.)

- Kana yandi zabaka Yozefi ve, keti beno banza nde yandi zabaka mpila Yozefi gulusaka moyo ya bantu yonso ya Ezipte na ntangu ya nzala ?
(Ikele ve. Yozefi salaka lukanu kubumba madia na bamvula ya mbote, sambu bo vanda na madia na bamvula ya nzala. Kansi Farao yai ya mpa, yandi zabaka yina ve.)
- Nki mambu mosi yandi zabaka, ya pesaka yandi kiese ve ?
(Bantu ya Israele vandaka kukuma mingi, kuluta bo, bantu ya Ezipte.)
- Keti bantu ya Israele me sala bantu ya Ezipte mbi ?
(Ikele ve.)
- Ebuna, sambu na nki Farao wilaka bo boma ?
(Sambu yandi banzaka nde, kana mbeni kunwana ti bo, bantu ya Israele lenda sadisa mbeni yina.)
- Yo yina, Farao sosaka nki ?
(Mpila kukangisa bo nzila kubuta mingi.)

Bana sala :

Bana nikana na bageste ya boma. Bo tuba bonso Farao nde : Bana ya Israele mingi ! Mbala ya nkaka bo ta sadisa bambeni na beto !

Bana yimba ti kina :

Farao yai ya mpa
Vandaka na boma mingi
Sambu bana ya Isaraele
Me kumaka mingi.

1.4. Yo yina, yandi kumisaka bo bampika ,ti yandi pesaka bo kisalu ya ngolo. (Kubasika 1 :11-14, Kuyantika 15 :13)

Tangila bana :

11 Yo yina, bantu ya Ezipte tulaka bakapita sambu na kupesa bantu ya Israele mpasi na bisalu ya kingolo-ngolo. . .

12 Kansi, ata bantu ya Ezipte vandaka kumonisa bantu ya Israele mpasi, bantu ya Israele vandaka kukuma kaka mingi-mingi ; bo panzanaka na ntoto yonso. Bantu ya Ezipte yantikaka kutina bantu ya Israele boma ;

13 yo yina, bo pesaka bo bisalu ya ngolo-ngolo bonso bampika.

14 Luzingu ya bantu ya Israele kumaka mpasi mpenza sambu na kisalu ya nku ya bo vandaka kupesa bo . . .

Banam bambuka mbikudulu ya Nzambi songaka tata na bo Abrahami bamvula kiteso ya bamvula 250 me luta :

Kuyantika 15 :13 : Ebuna Mfumu Nzambi tubilaka yandi (Abrahami) nde : “Zaba mbote-mbote nde bana na nge ta vanda banzenza na nsi ya nkaka ;bo ta vanda bampika, bantu ta niokula bo bamvula nkama iya (400).

Yula bana :

- Nki vandaka kisalu ya bakapita ?
(Kupesa bantu ya Israele mpasi na bisalu ya ngolo-ngolo.
- Keti bisalu ya ngolo kangisaka bantu ya Israele mpila kubuta mingi ?
(Ikele ve.)
- Nzambi songaka nani na ntwala nde bo fweti kuma bampika ?
(Mbuta na bo Abrahami)
- Bo fweti vanda bampika bamvula ikwa ?
(Bamvula 400)

Bana sala :

Bo sala bageste bonso bo ke mona mpasi

kusala bisalu ya ngolo.

Bana yimba ti kina :

Bantu pesaka bo mpasi

Na bisalu ya ngolo

Kansi bo butaka kaka miiiiingi !

Kumanisa lesu :

Luzingu ya beto bantu kele na ntangu ya kiese, ti ntangu ya mawa, ti ntangu ya mpasi.

Bana ya Israele kumaka na Ezipte na kiese yonso, kansi na nima ya Yozefi ti bana na yandi ti bana na bo, mfumu ya nkaka telamaka ya bambukaka Yozefi ve. Bo kumaka bampika. Luzingu kumaka mpasi.

Na luzingu na beto bakristo mpi, ntangu ya kiese ti ntangu ya mpasi ikele. Bonso bana ya Israele, beto bakristo fweti nikana ve, ata luzingu ya kiese baluka, yo kuma luzingu ya mpasi. Nzambi na beto kele ditadi ya kele fixe. Yandi lenda baluka ve. Beto tula yandi ntima.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo na mposho yai, yo yai : Konso lumbu, beno yindula mingi ve kana lumbu yina kele kiese to mpasi. Kaka tula ntima na Nzambi konso lumbu. Yindula Yandi, sosa Yandi, lomba zina na Yandi, ti pesa Yandi lukumu.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi, mbala ya nkaka ntangu mono tubaka nde, “beno bakristo”, nge bakisaka ve mono zolaka kutuba nki. Mbala ya nkaka nge zaba ve kana nge kele mukristo. Mukristo kele muntu ya me balula ntima sambu na Yesu. Yandi me bika nzila ya kuzola masumu, yandi me balula, me kota na nzila kulanda Yesu. Yandi me binga zina ya Nzambi kulomba ndolula ya masumu yonso na yandi, kulomba Yesu kukota na yandi. Kana nge zaba ve kana

nge me zenga sambu na Yesu, nge lenda zenga yo kaka bubu yai. Kana nge zola beto kutendula nge diaka, na nima ya ecodim, ntangu bantu ya nkaka basika, nge basika ve, kansi nge kwisa kuvanda na bakiti yai awa [*moniteur, songa bana wapi*]. Beto ta kwisa sambu na kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 1

Leson 2 Beto tula ntima na Nzambi, ata na ntangu ya mpasi.

Faro sosaka kumanisa bana ya Israele, kansi fami ya Moize bumbaka yandi.

Kubasika 1 :15—2 :1-10

I. Preparatio ya moniteur sambu na leso yai - *-[Moniteur, sala parti yai na ntwala ntangu ya kulonga].*

Kuyilama na kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde ata konso mambu bwila beto, Nzambi kele kaka ti beto sambu na kusadisa beto. Yo yina, bo ta tula Yandi ntima konso lumbu, ata na kiese, ata na mpasi.

Kuyilama na bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso yai :

Bankunga 46 :2-3a

Lomba na Nzambi Kaka

Mfumumu Zaba Nzila na Mono

Kuyilama na verse ya bana ta longuka :

[Longi, songa bana verse na ntwala kulonga leso. Bo tuba yo mbala zole, ebuna nge twadisa bo kuyimba yo mbala zole.]

2 Nzambi kele kisika ya beto ke tininaka, Yandi muntu ke pesaka beto ngolo ; konso ntangu kana mpasi kele, Yandi ke sadisaka beto.

*3 Yo yina, beto lenda wa boma ve. . .
Bankunga 46:2-3a*

II. Kulonga Mikanda ya Bible –

Kulonga mikanda ya Bible :

Mikanda ya Kuwakana ya Ntama kele 39

Mikanda ya Kuwakana ya Mpa kele 27

Yonso kele mikanda 66

Na mikanda yai, Ndinga ya Nzambi me lunga. Beto ke yika mikanda ya nkaka diaka ve. Yonso ke tuba lukanu ya Nzambi sambu na kugulusa bantu ya makanda yonso na Mwana na Yandi Yesu Kristo.

Mikanda 5 ya ntete ya Bible beto binga bo, “Mikanda ya Moize.”

[Moniteur, twadisa bana kuyimba nkunga, “Mikanda ya Moize.”]

[Moniteur, twadisa bana kutuba mikanda 5 ya Moize :] Kuyantika, Kubasika, Levi, Kutanga, Kulonga.

III. Kusala revisio --

† Nzambi tubaka ntama na Tata ya Bana ya Israele Abrahami, kusonga yandi nde bana na yandi ta vanda banzenza na nsi ya nkaka (Kuyantika 15:13a). Yo salamaka na ntangu ya Yozefi bingaka fami na yandi kukwenda na Ezipte na ntangu ya nzala. Beto me mona mambu yai na nsuka ya mukanda ya Kuyantika.

† Ata Farao yambaka bo ntete, na nima ya ntangu, bo yonso fwaka, ti Farao mpi fwaka. Farao ya mpa, yandi zabaka ve fami ya Yozefi. Yandi waka boma sambu bana ya Israele vandaka kuyela mingi. Yo yina, yandi kumisaka bo yonso bampika. Bambuka nde, Nzambi songaka yai mpi na Tata ya ntama Abrahami. Yandi tubaka nde, “bo ta vanda bampika, bantu ta niokula bo bamvula nkama iya (400).” Ntangu yai, mbikudulu yina mpi me salama na mpila Nzambi tubaka.

† Beto landa diaka histoire na bo ntangu bo vandaka bampika ya vandaka kumona mpasi mingi na Ezipte.

Kulanda devoir ya leso me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo

devoir kusosa Nzambi konso lumbu, kulinga zina na Yandi mpi kupesa Yandi lukumu. Nani tulaka ngolo kusala yo na mposo me luta ? Merci mingi na beno. Yo ke pesa Nzambi kiese, mpi yo ta sadisa beno kuyela na kikristo kana beno tula ngolo konso ntangu kusala badevoir ya beto ke pesaka beno.

IV. Kulonga Leso Yai na Bana --

Kuyantika lesu :

Beto me bika bantu ya Israele na kimpika na Ezipte. Keti yina kele kiese to mpasi ? Ee, yo kele mpasi kaka. Kansi bambuka nki verse na beto me tuba, *“Konso ntangu, kana mpasi kele, Yandi ke sadisaka beto. Yo yina, beto lenda wa boma ve.”* Kana beto ke wa boma ve, kele ve sambu mpasi kele ve. Mpasi ikele. Yo kele sambu beto zaba nde Nzambi ke sadisa beto.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 8 :

2.1. Farao pesaka ordre na bantu ya butisaka bankento ya Israele nde bo kufwa bana ya bakala yonso. Kubasika 1 :15-16

Tangila bana : Kubasika 1 :15-16

15 Ebuna mfumu ya Ezipte tubaka na bankento . . . bayina vandaka kubutisa bankento ya Ba-Ebreo, nde :

16 “Ntangu beno ke butisa bankento ya Ba-Ebreo, kana mwana kele bakala, beno fwa yandi. . .”

Yula bana :

- Nki vandaka lukanu ya mbi ya Farao sambu na kumanisa bana ya Israel ?
(Yandi songaka bankento ya vandaka kubutisa bamama ya Israel nde bo fweti kufwa bana yonso ya babakala.)

Bana sala :

Ngangu bankento yina waka ordre yina, beno banza nde bo waka nki mutindu ? (Ee, boma ti mawa.)

[Moniteur, ndambu ya bana ta sala bageste ti tuba sambu na kusonga boma. Ndambu ya nkaka ta songa mawa.]

Bana yimba ti kina :

Farao zolaka bo kufwa bana yonso ya bakala O mawa na Israel, O mawa, mawa !

2.2. Bankento yina landaka ordre ya Farao ve. Yo yina, Nzambi sakumunaka bana ya Israele nde bo kuma mingi ti ngolo diaka. Kubasika 1 :17-21

Tangila bana : Kubasika 1 :1-19

17 Kansi bankento yina salaka ve mutindu mfumu tubaka, sambu bo tinaka Nzambi boma ; bo fwaka bana-babakala ve.

18 Ntangu yai, mfumu bingaka bankento yango nde : “Sambu na nki beno ke sala mutindu yai, beno ke fwa ve bana-babakala ? »

19 Bo vutulaka nde : « Bankento ya Ba-Ebreo . . . ke monaka mpasi ve na kubuta ; bo ke butaka bo mosi na ntwala, ntangu beto me kuma ntete ve. »

20-21 Nzambi salaka mambote na bankento yina vandaka kubutisa ; Yandi pesaka bo bana mingi sambu bo zitisaka Yandi. Ebuna bantu ya Israele kumaka kaka mingi-mingi ti ngolo.

Yula bana :

- Sambu na nki bankento ya butisaka bankento ya nkaka, bo salaka ve mpila Farao tubaka ?
(Sambu bo tinaka Nzambi boma.)
- Ntangu Farao bingaka bo, bo pesaka yandi nki mvutu ?

(Nde bana ya Ba-Ebreo, bo ke butaka na ntwala bo kwisa.)

- Keti yai vandaka ya kieleka ?
(Yo lenda vanda kieleka. Beno bankento, kana beno zabaka nde mfumu me songa bankento yai kulosa mwana na nge na masa sambu yandi kufwa, keti nge ta vanda nswalu kubinga bo ?)
- Nki mutindu Nzambi sakumunakka bankento ya butisaka bana sambu bo fwaka bana ve ?
(Yandi sakumunaka bo kubuta mingi bo mosi, kuvanda na bana mingi.)
- Lukanu ya Farao vandaka kumisa bana Ba-Ebreo (bana ya Israele) fioti. Kansi Nzambi salaka nde nki salamaka ?
(Bo kumaka mingi-mingi ti ngolo.)

Bana sala :

Bana bankento tuba bo na bo nde, “Pardo, mono ke na mfunu ya lusadis ve. Mono me buta dezia.”

Bana-babakala tuba bonso babakala ya bankento yina. Bo tuba bo na bo nde, “Pardo, nkento na mono nswalu kubuta. Yandi ke na mfunu ya lusadis ve. Yandi me buta dezia. Beno kwenda. Beto ke na mfunu na beno ve.”

Bana yimba ti kina :

Bankento tinaka Nzambi boma,
Bo fwaka bana ve, ve, ve.

Yo yina, Nzambi sakumunaka bo
Na bana mi-in-gi.
Sambu bo zitisaka
Yandi Nzambi Mfumu.

2.3. Farao pesaka ordre ya zole nde, bana ya babakala yonso, bo fweti losa bo yonso na nzadi ya Nile. Kubasika 1 :22

Tangila bana : Kubasika 1 :22

22 Ntangu yai mfumu ya Ezipte songaka

bantu na yandi yonso nde : « Konso mwana-bakala yina me butuka na Ba-Ebreo, beno losa yandi na nzadi ya Nile, kansi bana-bankento beno bika bo. »

Yula bana :

- Nki vandaka ordre ya zole ya Farao ?
(Bantu yonso losa bana-bankento na nzadi ya Nil.)
- Nani lenda zinga kaka ?
(Bana bankento)
- Kana babakala yonso kufwa, ata bankento zinga, keti bo ta buta bana ya nkaka ?
(Ikele ve.)
- Keti bo ta kuma mingi to fioti.
(Fioti. Na nima ya ntangu bo mpi ta vanda diaka ve.)

Bana sala :

Mwana ya bakala mosi vanda Farao ti bo ya nkaka vanda basoda na yandi. Bana bankento sala geste bonso kusimba mwana na diboko. Bo kwisa mosi-mosi na ntwala ya Farao. Farao tala mwana. Yandi tuba “mwana ya nkento” to “mwana ya bakala”. Kana yandi tuba nkento, mama yina basika na kiese yonso. Kana yandi tuba bakala, soda mosi sala geste bonso yandi ke simba mwana, yandi sala bonso yandi ke losa yandi na nzadi ya Nil. Mama yina basika na mawa yonso.

Bana yimba ti kina :

Farao zolakaka kaka kufwa bo yonso.
Yandi pesaka ordre nde bana ya bakala,
bo losa bo na nzadi.
Mawa, mawa, mawa ! (3x)

2.4. Moize butukaka ti bibuti bumbaka yandi bangonda 3. Kubasika 2 :1-2

Tangila bana : Kubasika 2 :1-2

1 Muntu mosi ya dikanda ya Levi kwelaka

nkento na dikanda mpi yo yina ya Levi.

2 Nkento bakaka divumu, yandi butaka mwana ya bakala. Ntangu mama ya mwana monaka nde mwana kele kitoko, yandi bumbaka yandi bandonga tatu.

Yula bana :

- Ntangu mama mosi butaka mwana ya bakala, yandi monaka nde yandi vandaka nki mutindu ?
(Kitoko)
- Yandi salaka nki ti mwana na yandi ?
(Yandi bumbaka yandi bangonda tatu.)
- Sambu na nki yo lenda vanda mpasi kubumba mwana ya kele ya kuyela ?
(Sambu mwana fweti dila.)

Bana sala :

Bo yonso sosa-sosa bonso bo ke sosa mpila kubumba mwana na bo.

Bana yimba ti kina :

Mama mosi bumbaka mwana bangonda tatu.

2.5. Na nima, bo bumbaka bebe Moize na kitunga na kati ya matiti na lweka ya Nile. Kubasika 2 :3-4

Tangila bana : Kubasika 2 :3-4

3 Na nima, yandi monaka nde mpila ya kubumba yandi tii kuna kele ve. Yo yina, yandi bakaka kitunga, yandi pakulaka yo gudro, yandi tulaka mwana muna, ebuna yandi kwendaka kutula yandi na kati ya matiti yina kele na lweka ya nzadi ya Nile.

4 Mwana yango, mbuta na yandi ya nkento kwendaka kutelama mwa-ntama na kutala kana nki mambu ta bwila mwana.

Yula bana :

- Sambu na nki bibuti ya mwana sadilaka

yandi kitunga ?

(Sambu bo monaka ve mpila kubumba yandi tii kuna.)

- Bo salaka nki sambu masa kota ve na kitunga yina ?

(Bo pakulaka yo gudro. Yai kele kiteso mosi na yina ya Nzambi songaka Noa kutula na nganda ti na nsi ya masuwa ya nene na yandi. (Kuyantika 6:14).

- Bo tulaka nki na kati ya kitunga yina ?
(Mwana ya bakala yina)
- Bo tulaka yo wapi ?
(Na kati ya matiti na lweka ya Nzadi ya Nil)
- Nani talaka yo mwa-ntama ?
(Mbuta ya mwana ya nkento)

Bana sala :

Bo yonso sala bageste bonso bo ke tunga kitunga, bonso bo ke tula yo gudro, bonso bo ke tula mwana na kati. Bo sala bonso bo ke nata yo na nzadi, ke tula yo na kati ya matiti, ke songa mbuta ya mwana kutala yo mwa-ntama.

Bana yimba ti kina :

Bo tulaka mwana na kitunga,
ye tulaka yo gudro,
Bo tulaka yo na matiti na lweka ya nzadi.

2.6. Mwana-nkento ya Farao monaka yandi, ti wilaka yandi mawa. Kubasika 1:5-6

Tangila bana : Kubasika 1 :5-6

5 Mfumu ya nene ya Ezipte (Farao) vandaka na mwana ya nkento. Mwana yina kwisaka kukulumuka na nzadi sambu na kuyobila ; bana-bankento yina vandaka kusadisa yandi, bo vandaka ke kwenda kutambula na lweka ya nzadi. Mwana ya mfumu monaka kitunga na kati ya matiti, ebuna yandi tindaka mwana-nkento mosi nde : "Kwenda kubakila

mono kitunga yina, kwisa na yo.” Yandi kwisaka kunata kitunga,

6 ebuna ntangu mwana ya mfumu kangulaka yo, yandi ke mona mwana ya bakala ke dila. Yandi wilaka yandi mawa, yandi tubaka nde : “Yai kele kaka mwana ya Ba-Ebreo.”

Yula bana :

- Nani monaka kitunga na kati ya matiti ?
(Mwana-nkento ya Farao, mfumu ya nene ya Ezipte.)
- Yandi kwisaka na nzadi kusala nki ?
(Kuyobila)
- Ntangu yandi kangulaka kitunga, mwana vandaka kusala nki ?
(Kudila)
- Mwana nkento ya Farao, yandi salaka nki ?
(Yandi wilaka yandi mawa.)
- Yandi bakisaka nde mwana yina vandaka nani ?
(Mwana ya Ba-Ebreo.)

Bana sala :

Bana-bankento sala bonso bo ke kangula kitunga, bo ke simba mwana, bo ke wila yandi mawa. Bana-babakala sala bonso bo kele basoda ya Farao, bo ke tala na droite ti na gauche kusosa bana ya Ba-Hebreu, kansi bo mona kima ve.

Bana yimba ti kina :

Mwana ya Farao monaka mwana
Ye wilaka yandi mawa.

2.7. Nzambi salaka nde mama vandaka na mpila kusansa mwana na yandi tii ntangu yandi me yela. Kubasika 1 :7-9

Tangila bana : Kubasika 1 :7-9

7 Ntangu yai, mbuta ya mwana kwisaka kutubila mwana ya mfumu nde : « Pardo, keti

nge zola mono kwenda kubingila nge nkento mosi ya Ba-Ebreo sambu na kwisa kupesa mwana yai mabele ? »

8 Mwana ya mfumu nde : « Mambu ve, kwenda. » Ebuna (yandi) kwendaka kubinga mama na yandi.

9 Mwana ya mfumu tubaka na mama nde : « Baka mwana yai, sansila mono yandi, ebuna mono ta futa nge. . .

Yula bana :

- Mbuta ya nkento ya mwana, yandi salaka nki mambu ya mayele ?
(Yandi yulaka mwana ya Farao keti yandi lenda binga nkento ya Ba-Ebreo sambu na kupesa mwana mabele.)
 - Yandi bingaka nani ?
(Mama na yandi, yina vandaka mpi mama ya mwana.)
 - Mwana ya Farao lombaka mama ya mwana kusala nki ?
(Kubaka yandi, kusansa yandi.)
 - Mwana ya Farao silaka kusala nki sambu na mama yina ?
(Yandi ta futa mama ya mwana.)
- NB : Tala ngolo ya Nzambi. Nani mama ya bo ke futaka sambu na kupesa mabele na mwana na yandi ? Kansi Nzambi salaka yo.

Bana sala :

Bana-bankento tatu sala mwa-seneti kusonga mambu ya me salama. Nge moniteur twadisa bo nki kusala ti kutuba.

Bana yimba ti kina :

Mama ya mwana mene baka yandi diaka,
Yandi lenda sansila yandi !
Nzambi me sadisa ngolo !

2.8. Na nima, Moize zingaka na nzo ya Farao na kileki na yandi. Kubasika 1 :10

Tangila bana : Kubasika 1 :10

10 Ntangu mwana me yela, yandi nataka yandi na mwana ya mfumu. Ebuna yandi kumisaka yandi mwana na yandi. Yandi pesaka yandi zina Moize, sambu yandi tubaka nde : « Mono lokutaka yandi na masa. »

Yula bana :

- Na nima mwana yelaka, yandi kwendaka kuzinga wapi ?
(Na nzo ya mfumu.)
- Nani pesaka mwana zina Moize ?
(Mwana-nkento ya mfumu Farao)
- Moise disongidila nki ?
(Mono lokutaka yandi na masa.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke twadisa mwana na nzo ya mfumu, bo pesa na mwana-nkento na yandi. Na nima, bo tuba nde, “Zina na yandi Moize.”

Bana yimba ti kina :

Ntangu yandi yelaka, mwana zingaka na nzo ya mfumu.
Kuna yandi bakaka zina ya Moize.

NB sambu na bana ya me yela :

Na nima na kati ya Bible, beto longuka bazina ya fami ya Moize : Tata na yandi Amrami, mama na yandi Yokebedi, mbuta ya bakala Aaroni, ti mbuta ya nkento Mariami. Beto ta mona bo diaka na baleso ke kwisa.

Kumanisa lesu :

Farao me kuma makasi mingi, me zenga nde yandi fweti manisa bana ya Israele. Kansi tala mpila Nzambi sadisaka bo. Ntete, bana ya butisaka bana na bo, bo salaka na mpila ya mayele sambu bo kufwa bana ve. Ya zole, Nzambi sadisaka fami ya Moize nde bo sansa yandi tii ntangu yandi me yela. Na nima,

yandi kwenda kuzinga na nzo ya mfumu ya zolaka kufwa yandi. Muntu yai Moize kele mfumu mingi, sambu kele yandi ya Nzambi ta sadila kukatula bantu na yandi na kimpika. Kansi beto ta mona yo na bamposo ke kwisa.

Ntangu ya mpasi sambu na bana ya Israele, kansi na kati na yo, Nzambi vandaka sikamosi ti bo, Nzambi vandaka mpi kusadisa bo mpila yo ke tuba na verse na beto.

[Moniteur, ntangu yai bana lenda yimba verse mbala zole diaka. Na nima, tula bana na bandambu zole : Bana ya Kinshasa ti Bana ya Lubumbashi. Bo sala kompetisio nani lenda tuba verse kuluta mbote.]

Devoir sambu na bakristo :

Beno bana ya me tula ntima ya Yesu dezia, devoir mono ke pesa beno mposo yai ikele kutula ntima na Nzambi konso lumbu, ata lumbu na nge vanda ya kiese to ya mpasi. Konso lumbu, kubinga zina ya Nzambi kulomba lusadisu na Yandi.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge zaba ve kana nge me tula ntima na Yesu. Bible ke songa beto nde beto lenda zaba mambu yina. Kuwa 1 Yoane 5 :13 : ‘Beno bayina me tulaka ntima na Mwana-Nzambi, mono ke sonikila beno mambu yai sambu beno kuzaba nde beno ke na moyo ya mvula na mvula.’ Nge fweti vanda ve na keti-keti. Kana nge zola kuzaba ya kieleka, na nima ya ecodim me mana, ntangu bana ya nkaka basika, nge kubasika ve, kansi kwisa kuvanda awa na bakiti yai *[moniteur songa bakiti yina]*. Beto ta kwisa kusadisa nge sambu nge mpi lenda zaba nde nge me guluka.

===NSUKA YA LESO 2

Leso 3 Beto sala yonso na nzila Nzambi me songa.

Moize fwaka muntu, yandi tinaka na nsi ya Midiani.

Kubasika 2 :11-22

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai -
-[Moniteur, sala parti yai na ntwala ya ntangu ya kulonga].

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu yai :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa ti ndima
nde beto fweti sadila Nzambi na mpila ya
Yandi ke ndimaka, na mpila ya beto mosi ve.

Moniteur, yilama na bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Landa, Mo' Ta Landa Nge, Mfumu
Mfumu Zaba Nzila na Mono
Tesa Mono

Moniteur, yilama na verse ya bana ta longuka :

*Kudiyindula ve nde nge kele mayele ; lemfuka
kaka na Mfumu Nzambi, buya na kusala mbi.
Bingana 3 :7*

II. Kulonga mikanda ya Bible --

Bana yimba « Mikanda ya Moize ». Moize
sonikaka mikanda yai tanu, ti yandi kele
muntu ya nene na kati na yo. Bana tuba
Mikanda 5 ya Moize. Pesa bo devoir
kulonguka kutuba yonso, bo mosi. Songa bo
index ya mikanda na luyantiku ya Bible, ti
songa bo mikanda 5 ya Moize na kati na yo.

III. Kusala revisio --

Na mposo me luta, beto monaka nde :

- † Mfumu ya nene Farao zolaka kusala nki
mambu ya mbi ?

(Kufwa bana ya bakala yonso ya bantu ya
Israele)

- † Nani me butuka?
(Mwana Moize)
- † Nani sansaka yandi ntangu yandi vandaka
fioti ?
(Mama na yandi Yokebedi, na nswa ya
Farao, sambu mwana-nkento na yandi
wilaka mwana Moize mawa)
- † Nani sansaka Moize na jeunesse na
yandi ?
(Mwana-nkento ya mfumu ya nene Farao)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno
bakristo kubinga zina ya Nzambi konso lumbu,
kutula Yandi ntima ata na bilumbu ya kiese,
ata na bilumbu ya mawa ti ya mpasi. Nani
tulaka ngolo kusala yo na mposo me luta ?
Nani monaka bilumbu ya mpasi ? Keti beno
lenda songa beto nki mpasi beno monaka ti
nki mutindu beno tulaka Nzambi ntima ?

IV. Kulonga lesu yai --

Kuyantika lesu :

Beto me bika Moize wapi ? (Ee, yandi me
yela, ebuna yandi me kuma mwana ya
mwana-nkento ya mfumu ya nene ya Ezipte
ya bo bingaka Farao.)

Moize yelaka na nzo ya mfumu ya nene na
jeunesse yonso na yandi tii ntangu ya yandi
me kuma mbuta.

Kana muntu ke zinga na nzo ya mfumu ya
nene, luzingu na yandi ta vanda nki mutindu?
Madia nki mutindu ? Nzo-nkanda nki
mutindu ? Bilele nki mutindu ?

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 6 :

3.1 Ata Moize yelaka na nzo ya Farao ya Ezipte, yandi waka kimpangi ti bantu ya

Israele. Kubasika 2 :11

Tangila bana : Kubasika 2 :11

11 Kilumbu mosi, ntangu Moize me kuma mbuta, yandi kwendaka kutala bampangi na yandi Ba-Ebreo. Yandi monaka nde bo ke mona mpasi na bisalu ya kingolo-ngolo. Yandi monaka mpi muntu mosi ya Ezipte ke fwa mpangi na yandi Mu-Ebreo.

Yula bana :

- Ntangu Moize kumaka mbuta, yandi salaka nki ?
(Yandi kwendaka kutala bampangi na yandi Ba-Ebreo. Zina Ba-Ebreo kele kiteso mosi na Bana ya Israele.)
- Nki mambu zole yandi monaka na visite na yandi ?
(Bantu ya Israele vandaka na mpasi na bisalu ya kingolo-ngolo, ti muntu ya Ezipte fwaka mpangi na Moize, mu-Ebreo.)

Yula bana ya me yela :

- Sambu na nki nge mona nde Moize waka kimpangi ti Ba-Ebreo ?
(Sambu ata Moize yelaka na nzo ya mfumu ya nene ya Ezipte, yandi zabaka mbote nde yandi vandaka ve Eziptien, kansi yandi vandaka Mu-Ebreo, mosi ya bana ya Israele.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke tala bampangi na bo, bo ke na mpasi na ntima sambu na mambu ya bo ke mona.

Bana yimba ti kina :

Bampangi na mono, O,
Bampangi na mono, O,
Bantu ya Israele, Ba-Ebreo
Bampangi na mono, O.

3.2 Moize monaka mpasi sambu na mpasi ya bampangi na yandi, yo yina yandi fwaka muntu ya Ezipte ya vandaka kupesa bo mpasi. Kubasika 2 :12

Tangila bana : Kubasika 2 :12

12 Yandi talaka ndambu na ndambu, yandi monaka muntu ve ; ebuna yandi fwaka muntu ya Ezipte, yandi bumbaka yandi na kati ya zelo.

Yula bana :

- Moize salaka nki na muntu ya me fwa mpangi na yandi ?
(Yandi zikisaka kana muntu vandaka kutala, ebuna yandi fwaka muntu yina, ti bumbaka yandi na kati ya zelo.)
- Keti Nzambi songaka Moize kusala mpidina, to yandi salaka yo kaka na mabanza na yandi mosi ?
(Yandi salaka yo na mabanza na yandi mosi.)

Yula bana ya me yela :

- Na mpila Moize salaka, yo vandaka kumeka kusadisa bampangi na yandi. Yina vandaka kikuma ya mbote. Ebuna, nki vandaka probleme na yo?
(Yandi salaka yo na mpila na Nzambi ve, kansi na mpila to na mabanza ya yandi mosi.)

Bana sala :

Bana tala na lweka sambu na kumona kana muntu kele. Ebuna, bo tuba nde, "Muntu ke mona mono ve. Mono ta sala mabanza na mono."

Bana yimba ti kina :

Moize fwaka muntu na kusadisa bampangi
Kansi yandi salaka yo
Na mabanza na yandi mosi.

[Moniteur, awa kele sika ya mbote kusonga bana verse ya kulonguka, Bingana 3:7. Bo lenda tanga yo na carte to na tableau to na zelo. Kana mpila kele ve bo kutanga yo, nge tangila bo fraz na fraz, ti bo tuba na nima na nge. Bo ta tuba yo mbala tatu, na nima nge ta landa lesa diaka.]

3.3 Moize banzaka nde muntu zabaka ve nki yandi me sala, kansi bantu mingi zabaka, ata Farao mpi. Kubasika 2 :13-15a

Tangila bana : Kubasika 2 :13-15a

*13 Na kilumbu landaka, yandi vutukaka na kutala diaka bampangi na yandi. Yandi monaka Ba-Ebreo zole ke nwana. Yandi tubaka na muntu yina salaka mbi nde :
« Sambu na nki nge ke bula mpangi na nge ? »*

14 Muntu yina tubaka nde : « Nani muntu tulaka nge mfumu na kusambisa beto ? Nge zola fwa mono mutindu nge fwaka muntu ya Ezipte ? » Moize waka boma, yandi nde : « A, bantu me zaba mambu yina ya mono salaka.”

15a Ntangu mfumu ya Ezipte waka mambu yina, yandi sosaka mpila ya kufwa Moize ;. . .

Yula bana :

- Ntangu Moize vutukaka na bampangi na yandi na nima lumbu mosi, yandi monaka nki ?
(Bantu zole Ba-Hebreu vandaka kunwana.)
- Moize lombaka muntu ya me sala mbi nki ?
(Sambu na nki nge ke bula mpangi na nge?)
- Muntu yina vutulaka yandi nki mutindu ?
(Nani tulaka nge kusambisa beto ? Keti nge zola kufwa mono mutindu nge fwaka muntu ya Ezipte mazono?)

- Mvutu ya muntu yina songaka Moize nki ?
(Nde bantu me zaba nki yandi me sala ntangu yandi fwaka muntu ya Ezipte.)
- Nani diaka waka mambu yina ?
(Mfumu ya nene ya Ezipte, Farao)
- Yandi sosaka nki sambu na yo ?
(Yandi sosaka mpila ya kufwa Moize.)
- Kana mfumu ya nene me zengila muntu lufwa, muntu yina ke na kingonsa, to kingonsa ve?
(Kingonsa ya nene)

Bana sala :

Bana tita na boma. Bo tuba diaka ti diaka nde,
« Mambu ya mono me sala, yo me monika. Ata mfumu ya nene mpi me zaba yo.»

Bana yimba ti kina :

Bantu monaka mambu ya Moize me sala.
Ata mfumu ya nene me zaba yo. Boma !

3.4 Na boma, Moize tinaka na nsi ya Madiani. Kubasika 2 :15b

Tangila bana : Kubasika 2:15b

15b . . .kansi Moize tindaka, yandi kwendaka kuzinga na nsi ya Madiani.

Yula bana :

- Sambu na boma, Moize salaka nki ?
(Yandi tinaka na nsi ya Madiani.)

NB kutungila bana : Madiani bubuyai kele parti ya nsi beto binga Arabie Saudique. Bo vandaka bampangi ya bantu ya Israele. Na nima nkento ya Abrahama Sara fwaka, Abrahama kwelaka diaka nkento zina ya Ketura (Kuyantika 25 :2). Bo butaka bana, na

kati na bo Madiani. Sika ya bana ya Madiani zingaka, bo bingaka yo nsi ya Madiani.

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tina na boma.

Bana yimba ti kina :

Moize tinaka na boma

Na nsi ya Madiani.

Yandi tinaka na

bampangi ya nkaka na yandi.

3.5 Kuna na Madiani, Moize sadisaka bankento kubaka masa, ebuna tata na bo Yetro yambaka Moize. Kubasika 2 :16-21

Tangila bana : Kubasika 2 :16-21

16 Nganga-Nzambi na nsi yina vandaka na bana-bankento nsambwadi. Kilumbu mosi, ntangu Moize vandaka me vanda penepene na bidulu mosi ya masa, bana-bankento yango kwisaka kubaka masa. . .

17 Kansi bantu ya nkaka ke kebaka bambisi, bo kwisaka kukula bana-bankento yango. Ntangu Moize monaka mpidina, yandi kwendaka kusadisa (bo), yandi pesaka bambisi na bo masa.

18 Ntangu bo vutukaka na tata na bo Yetro, yandi yulaka bo nde: "Ebwe, bubu yai beno me kwisa kuvutuka nswalu mpidina?"

19 Bo vutulaka nde: "Muntu mosi ya Ezipte me sadisa beto, yandi me katula beto na maboko ya bantu yina ke kebaka bambisi ; yandi me pesa mpi bambisi na beto masa."

20 Tata na bo nde : . . . Beno kwenda kubinga yandi, yandi kwisa kudia na beto."

21 Moize monaka nde kele mbote kuvanda kuna. Ebuna Yetro pesaka yandi nkento,

nkento yango mwana na yandi Sefora.

Yula bana :

- Kuna na nsi ya Madiani, Moize kutaka nani ?
(Bankento 7, bana ya nganga-Nzambi ya Madiani.)
- Nki kisalu ya bana bankento yango ?
(Kusansa bambisi ya tata na bo)
- Bo vandaka kumona nki mpasi ?
(Bantu ya sansaka bambisi na bo vandaka kukanga bo nzila kupesa bambisi na bo masa.)
- Moize sadisaka bo nki mutindu ?
(Yandi pesaka bambisi na bo madia.)
- Tata na bana bankento yina salaka nki, ntangu yandi waka mpila Moize me sadisa bo ?
(Yandi tindaka bana na yandi kubinga Moize sambu yandi kudia ti bo.)
- Moize bikalaka ti Yetro, ti yandi pesaka Moize nki ?
(Mwana nkento mosi na yandi Sefora kuvanda nkento na yandi)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke sadisa bana-bankento yina kubaka masa, kupesa na bambisi na bo.

Bana yimba ti kina :

Moize zingaka na kati ya

Bampangi na yandi Madiani.

Yandi bakaka nkento

Zina ya Sefora.

3.6 Moize ti Sefora butaka mwana Gershomi. Kubasika 2 :22

Tangila bana : Kubasika 2 :22

22 Sefora butaka mwana ya bakala. Moize

pesaka mwana zina Gershomi (disongidila nde nzenza), sambu yandi yindulaka nde : "Mono kele nzenza na ntoto yai."

Yula bana :

- Nki zina ya mwana ya ntete ya Moize ? (Gershomi)
- Disongidila ya zina yina nki? (Nzenza, sambu Moize monaka nde yandi vandaka nzenza na ntoto yina.)

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo ke sakana na mwana Gershomi.

Bana yimba ti kina :

Moize ti Sefora

Bo butaka mwana ya bakala

Zina na yandi Gershomi

Disongidila nde, 'Nzenza.'

Kumanisa lesu :

Moize zolaka kusadisa bampangi na yandi Israele na mpasi ya bo vandaka kumona na Ezipte. Kansi yandi lombaka ve Nzambi kusonga yandi nki mutindu kusala yo. Yandi salaka na mabanza na yandi mosi, na makasi na yandi mosi.

Bantu zabaka yo, yo yina mfumu ya nene Farao zolaka kufwa yandi. Na boma, Moize tinaka mwa-ntama, na nsi ya nkaka ya bampangi distant. Yandi zingaka na nsi ya Madiani. Kansi ata kuna, Nzambi vandaka kusadisa yandi, ti kuyidika yandi sambu, kana ntangu ya Nzambi lunga, Moize kukatula bantu ya Israele na kimpika. Ntangu yina, yandi sala yo na mpila ya Nzambi ta songa yandi.

[Moniteur, longa verse ya kulonguka, Bingana 3 :7 ntangu yai. Bana lenda tuba yo na bavwa mutindu na mutindu. Na nsuka, bana tatu

tesa kutuba yo bo mosi ti bana ya nkaka vanda bazuzi kana bo me tuba yonso mbote.]

Devoir sambu na bakristo :

Keti nge me sala mambu mosi ya nge monaka mfunu ti mbote, kansi nge sosaka Nzambi ve sambu na kuzaba nki mutindu nge fweti sala yo ? Kusala na mpila na beto mosi, yo ke sadisa ve. Kusala na mpila ya Nzambi songa beto, yo ta sadisa mbote.

Beno ya kele bakristo, beno ya me yamba Yesu Kristo bonso Mvulusi na beno, devoir mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai ya mvimba, lomba Nzambi kutwadisa nge na yonso nge sala.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi, nge, mbala ya nkaka nge me yamba Yesu ntete ve na luzingu na nge. Nge lenda landa nzila na Yandi ve, kana nge me kuma mwana na Yandi ntete ve. Yesu kele konso ntangu kuingila nge. Yandi me sila nde, « Konso muntu yina ta kwisa na Mono, Mono ta buya yandi ve » (Yoane 6 :37). Kwisa na Yesu bubuyai na ntima na nge yonso. Yandi ta buya nge ve. Yandi ta yamba nge bonso mwana na Yandi ti nduku na Yandi.

Kana nge ke sosa lusadisu kuyamba Yesu, na nima ya ecodim, kubasika ve ti bana ya nkaka, kansi kwisa vanda na zulu ya bakiti yai awa *[moniteur, songa wapi.]* Beto ta vanda na kiese na kusadisa nge kuyamba Yandi.

===NSUKA YA LESO 3

Leso 4. Beto ndima kisalu Nzambi me pesa beto.

Nzambi bingaka Moize ti tindaka yandi na Farao.

Kubasika 2 :23-25, 3 :1-22, 4 :1-17

I Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai – (kusala na ntwala ya ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi kele na kisalu sambu na konso muntu, ebuna bo ta ndima ntangu Yandi binga bo.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Kubasika 3 :10-12a

(Nzambi na Moize :)

10 Ebuna ntangu yai, kwenda, Mono ke tinda nge na mfumu ya Ezipte sambu nge basisa bantu na Mono yai . . .

11 Moize tubaka na Nzambi nde : « Mono kele nani na kwenda kutelama na meso ya mfumu ya nene ya Ezipte ? »

12a Nzambi tubaka nde : “Mono ta vandaka ti nge... »

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kwenda na Yesu

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Mono Me Sila Kulanda Yesu

Moniteur, yidika bima ya ta vanda mfunu sambu na lesu yai :

Bana ta yantika kulonguka mikanda 5 ya Moize. Yo yina, sala papie ya kele na zina ya konso mwana na ntwala ntangu ya kalasi. Konso mwana ya longuka yo, sonika design ya 😊 na zina na yandi. Nata papie yina ti marker ya kusonika 😊 na kalasi.

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

[Moniteur nge pesaka devoir nde bana longuka kutuba mikanda tanu ya Moize.

Lomba bana iya kutuba yo. Kana mwana zaba yonso ve, kuingila yandi ve, kaka songa yandi kutula ngolo diaka kulonguka yo.

Dessiner 😊 na nima ya zina ya konso mwana ya zaba kutuba yo. Beto ta landa yai mposo na mposo tii ntangu bo yonso me longuka yo.]
Bana yimba nkunga, ‘Mikanda ya Moize.’

III. Kusala Revisio --

Revisio ya lesu me luta :

- † Beto me bika Moize wapi ?
(Na nsi ya Madiani)
- † Sambu na nki yandi kwendaka kuna ?
(Sambu na kutina mfumu ya nene ya Ezipte ya bo bingaka Farao)
- † Sambu na nki Farao sosaka kukanga Moize ?
(Sambu yandi waka mutindu Moize fwaka muntu ya Ezipte ya pesaka bantu ya Israele mpasi.)
- † Nki Moize salaka na nsi ya Madiani ?
(Bamvutu possible :
--Yandi sadisaka bankento kupesa masa na bambisi na bo
--Yandi zingaka na nzo ya nganga-Nzambi mosi zina ya Yetro
--Yandi kwelaka Sefora
--Yandi butaka mwana Gershomi.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kulomba Nzambi nde Yandi twadisa nge na yonso nge ta sala. Nani sambaka mpidina na mposo yai ? Nani monaka nde Nzambi vandaka kutwadisa yandi ? Nani ta songa beto mutindu Yandi twadisaka nge ?
[Moniteur, pesa ntangu ya fioti ya bana lenda pesa rapport kana yo ikele.]

IV. Kulonga bana leso yai –

Kuyantika leso :

Keti nge me kudiyula, « Nki Nzambi zola mono kusala to kukuma ? Ketu mono fweti vanda infirmier to commersante ? Pasteur to choriste ? Mama ya fami ya nene to longi ?

Nzambi vandaka na ksalu sambu na Moize— kutwadisa bantu ya Israele kubika kimpika na Ezipte. Moize kumaka na nsi ya Madiani na age ya 40, ti yandi salaka bamvula 40 diaka kuna. Ntangu yai, yandi me kuma na bamvula 80. [*Moniteur, informatio yai kele na malongi ya Etienne, Bisalu 7 :23 &30.*] Nki Nzambi zola yandi kusala ? Kuvanda mvungi ya bambisi moyo na yandi ya mvimba ?

Developpement--Mambu ya nene ya leso yai na bandambu 7 :

4.1 Kima ya yituka bendaka atasio ya Moize-mwa-nti ya vandaka kupela tiya, kansi kuzika ve. Kubasika 3 :1-3

Tangila bana :

1 Moize vandaka kusala ksalu ya kukebaka mameme ti bankombo ya bukilo na yandi Yetro . . . Yandi nataka bambisi. . . tii yandi kwisaka kukuma na ngumba . . . ya Nzambi.

2 . . . Moize monaka nde mwa-nti . . . ke pela tiya, kansi yo ke zika ve.

3 Yandi tubaka . . . nde : « Mono kwenda penepene, mono taleti kima yai ya kuyituka. . . »

Yula bana :

- Nki vandaka ksalu ya Moize na nsi ya Madiani ?
(Kukeba mameme ti bankombo ya bukilo na yandi Yetro)

- Moize twadisaka bambisi tii na wapi? (Na ngumba ya Nzambi)
- Kuna, yandi monaka nki mambu ya yituka?
(Mwa-nti ya vandaka kupela tiya, kansi kuzika ve)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke twadisa bambisi. Bo telama na sika mosi, bo tala bonso bo ke mona mambu ya yituka.

Bana yimba ti kina :

Moize monaka mwa-nti

Ya pelaka mingi.

Kansi yo vandaka kuzika, kuzika ve.

4.2 Nzambi tubaka na yandi na kati ya mwa-nti yina, nde Yandi me mona mpasi ya Israele; Yandi me kulumuka sambu na kubasisa bo na kimpika na diboko ya Moize. Kubasika 3:4-10

Tangila bana :

4 . . . Ebuna Moize waka ndinga ya Nzambi ke basika na kati ya mwa-nti nde: “Moize! Moize!” Yandi nde : “Mono yandi yai.”

... 6 Mono kele Nzambi ya bankaka na nge”...

7 Mfumu Nzambi tubaka diaka nde : “Mono me mona . . . mutindu bantu na Mono ke mona mpasi na nsi ya Ezipte . . . mutindu bo ke dilaka . . . Ya kieleka, Mono me zaba bampasi na bo.

8 Yo yina, Mono me kwisa kukulumuka sambu na kukatula bo. . . ti kunata bo na nsi ya nkaka yina kele mbote mpenza . . .

. . . 10 Ebuna ntangu yai, kwenda, Mono ke tinda nge na mfumu ya Ezipte sambu nge basisa bantu na Mono . . . Israele . . .”

Yula bana :

- Nani bingaka Moize na kati ya mwa-nti ya kupela tiya ?
(Mfumu Nzambi)
- Nzambi me mona nki ?
(Mpasi na bo ti kudila na bo)
- Yandi me kwisa kusala nki ?
(Kubasisa bo na Ezipte, kupesa bo nsi ya nkaka ya mbote)
- Nzambi vandaka kutinda nani na mfumu ya nene ya Ezipte ?
(Moize)

Bana sala :

Bana yonso tuba na nima ya nge, nzila na nzila :
Moize! Moize!
Mono Nzambi me mona mpasi ya bantu na Mono
Ti kudila na bo
Mono ke tinda nge na mfumu ya nene
Ya Ezipte, Farao.

Bana yimba ti kina :

Nzambi monaka mpasi na bo
Nzambi wilaka kudila na bo
Nzambi bingaka Moize.
Nzambi tindaka Moize.

4.3 Moize ndimaka nswalu ve. Kubasika 3:11-15

Tangila bana :

11 Moize tubaka na Nzambi nde : « Mono kele nani na kwenda kutelama na meso ya mfumu ya nene ya Ezipte. . . kubasisa bantu ya Israele na Ezipte? »

12 Nzambi tubaka nde: “Mono ta vandaka na nge. . .

*13 Kansi Moize tubaka na Nzambi nde :
« Ntangu Mono ta kwenda kutubila bantu ya Israele. . . , kana bo yula . . . : ‘Nzambi yango zina na Yandi nani ?’ ebuna mono ta tuba nki ?*

14 Nzambi tubaka nde, « . . .Nge fweti tuba mutindu yai. . . : ‘Muntu me tinda mono na beno, zina na Yandi ‘Mono-Kele.’

15 Songa bantu ya Israele mpi nde : ‘Mfumu-Nzambi, Nzambi ya bankaka na beno . . . Muntu me tinda mono na beno. Yai kele zina na Mono tii kuna. . .”

Yula bana :

- Keti Moize ndimaka nswalu Nzambi kutinda yandi na mfumu ya nene na Ezipte ?
(Ikele ve ata fioti)
- Moize fweti songa bo nde nani me tinda yandi ?
(Nzambi zina ya ‘Mono-Kele,’ Mfumu Nzambi ya bankaka ya bantu ya Israele)

Bana sala :

Bana yonso tekita na boma sambu bo zola ve kwenda kutuba na mfumu ya nene ya Ezipte.

Bana yimba ti kina :

Mfumu Nzambi ya nene zina ‘Mono-Kele’
Yandi bingaka Moize kusala ksalu na Yandi.

4.4 Nzambi tindaka Moize ntete na bambuta ya Israele. Kubasika 3 :16-22

Tangila bana :

16 Ntangu yai, kwenda kubinga bambuta ya bantu ya Israele, bo kwisa kisika mosi ; ebuna nge tubila bo nde : ‘Mfumu Nzambi, Nzambi ya bankaka na beno . . . me songa mono nde . . . Yandi me mona mutindu bantu ya Ezipte ke pesa beno mpasi.

17 *Ebuna Yandi me zenga nde Yandi fweti basisa beno na nsi ya Ezipte. . . ke nata beno na ntoto . . . mosi ya mbote' . . .*

18 « . . . Ebuna nge ti bambuta, beno ta kwenda kutuba na mfumu ya Ezipte nde : 'Mfumu Nzambi, Nzambi na beto Ba-Ebreo, me kwisa kumonika na beto. Pardo, pesa beto nzila beto sala vwayaze ya bilumbu tatu na ntoto ya zelo na zelo sambu na kupesa makabu na Mfumu Nzambi . . . na beto.'

20 . . . Mono ta pesa bantu ya Ezipte ndola na bidimbu ya boma yina ya Mono ta sala kuna. Ebuna yandi ta bika beno na kwenda

Yula bana :

- Na ntwala kukwenda na Mfumu ya nene ya Ezipte, Moize fweti kwenda ntete na nani ?
(Na bambuta ya bantu ya Israele)
- Bo fweti kwenda na Moize kulomba nki na mfumu ya nene ya Ezipte ?
(Kulomba nde bo kwenda vwyaze ya bilumbu 3 sambu na kusamba Nzambi)

Bana sala :

Bana yonso songa misapi 3. Bo tuba nde, "Kaka vwyaze ya bilumbu 3 kusamba Nzambi, pardo."

Bana yimba ti kina :

Bambuta ya bantu ya Israele
Kukwenda nzila mosi na Moize.

4.5 Nzambi pesaka Moize bidimbu kusonga nde kieleka Yandi me tinda yandi. Kubasika 4 :1-9

Tangila bana :

4 :1 *Moize tubaka na Mfumu Nzambi nde : "Kansi kana bantu ya Israele kundima ve . . . nki mono ta sala ?"*

2 *Mfumu Nzambi yulaka yandi nde : "Nki kima yina na maboko na nge ? Moize nde : "Mwa-nti."*

3 *Nzambi nde : "Losa yo na ntoto. » Ntangu Moize losaka yo na ntoto, yo kumaka nioka. . .*

4 *Kansi Mfumu Nzambi tubaka na yandi nde : « Kwisa, kusimba yo na mukila. » Moize simbaka yo, ebuna yo kumaka diaka mwa-nti.*

5 *Mfumu Nzambi nde, « Nge ta sala mpidiyai, mpidina bo ta ndima nde Mono Mfumu Nzambi . . . »*

6 *Mfumu Nzambi tubaka diaka na Moize nde : « Kotisa diboko na nge na lele. » Moize kotisaka diboko ; ntangu yandi basisaka yo, yo vandaka me fuluka na . . . maladi ya lepre . . .*

7 *Mfumu Nzambi nde : « Vutula diaka diboko na nge na lele. » Moize vutulaka yo ; ntangu yandi basisaka yo diaka, yo vandaka mbote . .*

8 *Mfumu Nzambi nde : . . .*

9 *Kana bo ndima nge ve na bidimbu yai zole . . , nge ta baka ndambu ya masa ya Nile, nge ta losa yo na ntoto, masa ta kuma menga. »*

Yula bana :

- Nki kidimbu ya ntete Nzambi pesaka Moize kusonga nde kieleka Yandi vandaka kutinda yandi ?
(Nti ya diboko ya Moize kukuma nioka, yo kuma nti diaka)
- Nki kidimbu ya zole ?
(Diboko kuma lepre, yo beluka diaka.)
- Nki kidimbu ya tatu ?
(Ndambu masa ya Nile kuma menga)

Bana sala :

Bana yonso na kimvuka sala bonso bo ke losa nti, ke tina yo sambu yo me kuma nioka, ke simba yo na mukila, yo kuma nti diaka.

Bana yimba ti kina :

Mfumu Nzambi pesaka
bidimbu na Moize
Sambu na kusonga nde
Yandi mene tinda yandi.

**4.6 Ata ntangu yina, Moize zolaka ve kusala
kisalu Nzambi me pesa yandi. Kubasika
4 :10-12**

Tangila bana :

*10 Kansi Moize tubaka na Mfumu Nzambi
nde : « Pardo Mfumu, mono zaba kutuba
mbote ve . . . »*

*11 Mfumu Nzambi tubaka na yandi nde :
« Nani pesaka muntu munoko ? Nani ke
kumisaka muntu baba ? . . . Keti Mono
Mfumu Nzambi ve ? »*

*12 Ale, ntangu yai kwenda. Mono Muntu ta
sadisa nge na kutuba, Mono Muntu ta songa
nge mambu ya nge ta tuba. »*

Yula bana :

- Nki ekskuse Moize pesaka Nzambi ?
(Mono zaba kutuba ve.)
- Yindula. Moize salaka nzo-nkanda na
yandi na nzo-nkanda ya kuluta mbote
na Ezipte. Keti nge ndima nde yandi
zabaka ve kutuba ?
(Ikele ve. Yandi zabaka mbote.
Bandinga yai kaka ekskuse sambu
yandi zolaka ve kulemfuka na Nzambi.)

Bana sala :

Bana tuba, “Pardo, Nzambi, mono zaba
kutuba ve. Bababababababa.”

Bana yimba ti kina :

Moize tubaka, « Pardo, Nzambi, mono zaba
kutuba ve. » Luvunu, luvunu, luvunu na nge,
Moize !

**4.7 Nzambi vandaka na makasi sambu Moize
zolaka ve kukwenda. Yandi pesa Moize Aroni
kutuba sambu na yandi. Kubasika 4 :13-17**

Tangila bana :

*13 Kansi Moize nde : « Pardo mingi Mfumu,
kansi tinda muntu ya nkaka. »*

*14 Ntangu yai Mfumu Nzambi wilaka Moize
makasi nde . . .*

*. . . 16 Aroni muntu ta tubila nge mambu na
bantu, ebuna nge, nge ta . . . songa yandi
mambu ya yandi fweti tuba.*

*17 Baka mwa-nti na nge ; nge ta sala bidimbu
na yo na meso ya bantu. »*

Yula bana :

- Nki Moize tubaka na Nzambi ntangu yai ?
(Pardo, Nzambi, tinda muntu ya nkaka.)
- Nki vandaka mabanza ya Nzambi sambu
na ngindu yina ?
(Nzambi vandaka na yo makasi.)
- Nzambi pesaka Moize nani sambu na
kutuba sambu na yandi?
(Mbuta na yandi Aroni)

Bana sala :

Bana yonso tuba na nima ya nge :
Moize, Tala !
Mbuta na nge Aroni...
Yandi ta tuba na sika ya nge.

Bana yimba ti kina :

Pardo, Nzambi,
Tinda muntu ya nkaka.
Pardo, Nzambi,
Mono zola kwenda ve.
Mawa, o mawa.

Kumanisa leso :

Nzambi bingaka Moize kusala kisalu ya nene,
kansi yandi vandaka na boma. Yandi ndimaka

nswalu ve. Nzambi kele na ksalu sambu na konso muntu. Kana Yandi binga, keti beto ta tuba nde, « Pardo, Nzambi, tinda muntu ya nkaka ? »

Devoir sambu na bakristo :

Kana nge zaba Yesu bonso Mvulusi na nge, Nzambi kele na ksalu sambu na nge. Kana nge kuwa Yandi kubinga nge, keti nge ta ndima ? Devoir mono ke pesa beno bakristo na mposo yai, yo yai : Beno samba Nzambi konso lumbu nde, “Nzambi, songa mono nki Nge zola mono kusala. Mono sila nde, mono ta sala yo.”

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kana nge zaba Yesu ntete ve na ntima na nge, Nzambi kele kubinga nge bubuyai nde, “Kwisa na Mono. Tula ntima na Mwana na Mono Yesu Kristo.” Yesu tubaka nde, “Nzambi tindaka ve Mwana na Yandi awa na nsi-ntoto sambu na kwisa kupesa bantu ndola, kansi sambu na kwisa kugulusa bo” (Yoane 3:17). Kana nge zola kutula ntima na Yesu, bubuyai mbala ya ntete, na nima ya ecodim, kwisa kuvanda awa na bakiti yai awa. Beto ta kwisa kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 4

Leso 5 Beto landa Nzambi ti kanga ntima.

Moize salaka preparatio ti bondilaka Farao, kansi Farao pesaka Israele kaka kusalu ya kuluta.

Kubasika 4 :18-31, 5 :1-23

I Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, kana beto zaba beto ke sala mutindu Nzambi ke zola, beto fweti kaka kanga ntima ti kinga Yandi kusala.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

. . . beto zola nde beno landa mbandu ya bantu yina ke na lukwikilu, yina ke kangaka ntima, ebuna bo ke bakaka mambu yina ya Nzambi silaka. Baebreo 6 :12

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Mono Kele na Nzo Kitoko, verse 7
“Makabu kele kana beto kanga ntima”

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Bubuyai, songa bana nde na konso mukanda ya Bible, bantu ke kabisa yo na bandambu ya nene ya beto binga bakapu. Banombre ya bakapu ke monika na zulu ya konso page (songa bo). Ebuna na konso kapu, bo me kabisa yo na bandambu ya fioti ya beto binga baverse to banzila ya kutanga. Banombre ya baverse ke monika na kati ya ba-colon ya kusonika. Konso verse ke yantika na nombre na yo.

Sadisa bo kumona mukanda ya zole ya Bible, mukanda ya Kubasika. Sadisa bo kumona kapu 4 ti 5, ti baverse na kati ya bakapu yina.

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

- † Nzambi monikaka na Moize na kati ya nki, sambu na kubinga yandi ? (Mwa-nti ya pelaka tiya, kansi yo zikaka ve)
- † Nzambi bingaka Moise kusala nki ? (Kutelama na ntwala ya mfumu ya nene ya Ezipte Farao, kusonga yandi kubasisa bantu ya Israele na kimpika)
- † Keti Moize vandaka na kiese kukwenda kutuba na Farao ? (Ikele ve. Yandi songaka Nzambi nde, ‘Pardo, tinda muntu ya nkaka.’)
- † Na nsuka, Nzambi tindaka nani sikamosi ti Moize kutuba sambu na yandi ? (Mbuta na yandi Aroni)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kusamba Nzambi nde, “Nzambi, songa mono nki Nge zola mono kusala, ebuna mono ta sala yo. » Nani sambaka mutindu yina na mposo yai ? Nani ta songa beto nki Nzambi songaka nge kusala ? Keti nge mpi salaka yo mutindu nge silaka ?

IV. Kulonga bana lesu yai –

Kuyantika lesu :

Kana muntu zola kuma ingénieur ya ke tunga banzo ya nda, nki fweti salama ntete ? Ee, yandi fweti longuka math mingi, yandi fweti sala mbote na nzo-nkanda, yandi fweti nunga mbote na baexamen, yandi fweti baka diplôme d’etat, yandi fweti kwenda na universite, etc.

Kana nge zaba nde Nzambi me binga nge kusala kusalu ya nene kusadisa dikanda na nge ya mvimba, nki fweti salama ntete na ntwala

nge sala yo ? Ee, preparatio lenda konda ve.
Kisalu ya Nzambi pesaka Moise vandaka
kutelama na ntwala ya Farao, mpi kubasisa
bantu ya Israele na kimpika. Kansi ntete,
preparatio. Kuyilama.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 6 :

5.1 Moize solulaka na fami kisalu ya Nzambi me pesa yandi. Kubasika 4 :18-20

Tangila bana somere yai :

Na luzitu yonso, Moize kwendaka kusonga
bukilo na yandi kisalu Nzambi me pesa yandi
kusala. Na nima, yandi bakaka fami na yandi
ti simbaka nzila kusala mutindu Nzambi me
songa yandi.

Bana yimba ti kina :

Moize songaka bukilo,
Kisalu ya' fweti sala,
Moize songaka bukilo,
Ye simbaka nzila.

5.2 Nzambi tindaka Araoni na kusadisa ; yandi ti Moize kwendaka ntete na kutendula bambuta ya dikanda ya Israele. Kubasika 4 :27-31

Tangila bana :

*27 . . . Mfumu Nzambi tubaka na Aroni nde :
« Kwenda, nge kutana na Moize . . . » Aroni
kwendaka kukutana na Moize na ngumba ya
Nzambi . . .*

*28 Ntangu yai, Moize telaka Aroni mambu
yonso ya Mfumu Nzambi tubaka . . .*

*29 Ebuna Moize ti Aroni kwendaka na Ezipte.
Bo bingaka bambuta yonso ya bantu ya
Israele . . .*

*30 Aroni telaka bo mambu yonso ya Mfumu
Nzambi tubaka na Moize ; Moize salaka mpi
bidimbu yonso na meso ya bantu.*

*31 Mpidina, bantu ndimaka mambu yina
yonso. . . bo sambaka Nzambi.*

Yula bana :

- Nani songaka Aroni kukwenda kutana
na Moize ?
(Mfumu Nzambi)
- Moize songaka Aroni nki ?
(Yonso ya Nzambi songaka yandi)
- Ntangu ya Moize ti Aroni kwendaka na
Ezipte, bo kutanaka ntete na nani ?
(Na bambuta ya bantu ya Israele)

Bana sala :

Sola mwana mosi kusala bonso Moize, mosi
bonso Yetro, tatu kuvanda nkento ti bana ya
Moize, mosi kuvanda Aroni. Bana ya nkaka
vanda bambuta ya Israele. Twadisa bo kusala
mwa-senete kusonga nki beto me mona na
5.1 ti 5.2.

Bana yimba ti kina :

Nzambi tindaka Aroni kusadisa Moize
Bo kwendaka ntete na bambuta ya Israele.

5.3 Farao buyaka kuwa ndinga ya Nzambi, kansi Moize na Aroni landaka kaka kubenda makutu na yandi. Kubasika 5 :1-3

Tangila bana :

*5 :1 Ntangu yai, Moize ti Aroni kwendaka
kutuba na mfumu ya nene ya nsi ya Ezipte
nde : « Mfumu Nzambi, Nzambi ya Israele, ke
tuba nde : 'Bika bantu na Mono, bo kwenda
kusala fete kuna na ntoto ya zelo na zelo
sambu na kukumisa Mono.'*

*2 Mfumu ya Ezipte tubaka nde : « Mfumu
Nzambi yango nani ? Sambu na nki mono*

fweti wila Yandi na kubika bantu ya Israele bo kwenda ? Mono zaba Mfumu Nzambi ve, mono me pesa mpi bantu ya Israele nzila ve na kwenda. »

3 Moize ti Aroni nde : « Nzambi na beto Ba-Ebreo me kwisa kumonika na beto. Pardo, pesa beto nzila . . .

Yula bana :

- Nani kwendaka kutuba na mfumu ya nene ya Ezipte ?
(Moize ti Aroni)
- Nki vandaka mvutu ya mfumu ya Ezipte ?
(Mfumu Nzambi nani ? Sambu na nki mono fweti sila Yandi ? Mono zaba Yandi ve, mono mpi ta pesa beno nzila ve kukwenda.)
- Ntangu mfumu buyaka, Moize ti Aroni salaka nki ?
(Bo vutulaka nde, 'Pardo, pesa beto nzila.')

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke bondila mfumu.

Bana yimba ti kina :

Mfumu ya Ezipte, yandi zabaka Nzambi ve. Yandi wilaka ve ndinga ya Moize tubaka.

5.4 Farao pesaka nsiku nde kusalu ya Israele vanda kuluta ngolo. Kubasika 5 :4-8

Tangila bana :

4 Mfumu ya Ezipte nde : « . . .

5 Bantu yai me kuma mingi-mingi, bo me luta bantu ya nsi na mono. Ebuna beno ke zola ve nde bo sala kusalu na bo ? »

6 Na kilumbu yo yina, mfumu ya Ezipte songaka bakapita yonso. . . nde :

7 « Beno lenda pesa bantu diaka ve matiti na kusala babriki. . . bo fweti kwenda kusosa yo bo mosi.

8 Kansi beno lenda kulumuna ntalu ya babriki ve . . . Bumolo me simba bo, yo yina bo ke dila-dila nde : 'Bika beto kwenda kupesa makabu na Nzambi na beto.'

Yula bana :

- Mfumu ya Ezipte monaka nde nki vandaka raison ya bantu ya Izraele zolaka kukwenda kupesa Nzambi makabu ?
(Sambu bo me kuma mingi, yandi monaka bonso bo me kuma bumolo.)
- Nki mutindu yandi kumisaka kusalu na bo kuluta ngolo ?
(Yandi songaka bakapita nde bo mosi yantika kukwenda kusosa matiti sambu na babriki bo vandaka kusala.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tambula na mpasi kusosa matiti ti kunata yo sambu na babriki.

Bana yimba ti kina :

Bana ya Israele kwendaka kaka na mpasi Kusosa matiti sambu na kusala babriki.

5.5 Bakapita ya Ezipte landaka nsiku ya Farao, kutula kusalu kuluta ngolo na bantu ya Israele. Kubasika 5 :13-14

Tangila bana :

13 Bakapita yangisaka bo nde, "Beni fweti sala ntalu ya babriki kiteso mosi . . .

14 Bakapita ya mfumu ya Ezipte yantikaka kubula bantu . . . bo yulaka bo nde : "Sambu na nki beno me sala ve bubu yai babriki kiteso mosi mutindu beno ke salaka ntete ?"

Yula bana :

- Nani vandaka kuyangisa bantu ya Israele ?

(Bakapita na zulu na bo)

- Bakapita salaka nki diaka ?
(Bo vandaka kubula bo)

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo ke mona mpasi
sambu bakapita ke bula bo.

Bana yimba ti kina :

Mpasi, mpasi, mpasi kumaka mingi.

**5.6 Bakapita ya bana ya Israele bokutaka na
Moize; Moize vandaka na mfunu kukanga
ntima mingi. Kubasika 5 :19-22**

Tangila bana :

*19 Bakapita yango. . . bo monaka nde bo me
kota na mpasi.*

*20 Ntangu bo basikaka na nzo ya mfumu, bo
kutanaka na Moize ti Aroni ke vingila bo.*

*21 Bakapita tubilaka bo nde : « Beno
bantu me pesa bo nzila na kufwa beto.”*

*22 Ntangu yai, Moise vutukilaka diaka
Mfumu Nzambi nde : « Mfumu, sambu na nki
Nge ke pesa bantu na Nge mpasi mpidiyai?
Sambu na nki Nge tindaka mono awa?”*

Yula bana :

- Bakapita ya bantu ya Israele kwendaka
kubokuta na nani ?
(Na Moize ti Aroni)
- Moize vandaka kudila mambu yina na
nani ?
(na Nzambi)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke bokuta.

Bana yimba ti kina :

Mpasi, mpasi, mpasi me luta mingi ! (Mawa !)

Kumanisa lesu :

Beto zaba nde bana ya Israele fweti basika na
Ezipte ti mfumu ya Ezipte fweti pesa bo nzila,
sambu Nzambi silaka yo. Kansi awa beto ke
na luyantiku. Na luyantiku, mpasi lutaka
mingi. Ntangu Moize ti Aroni kwendaka na
mfumu ya Ezipte, yo kumaka kuluta ngolo
diaka. Bantu ke tala ve mambu ya Nzambi me
sila bo ; bo ke tala kaka mpasi na bo na ntangu
yina. Bo kele na mfunu ya kusala nki ? Bo ke
na mfunu ya kukanga ntima.

Devoir sambu na bakristo :

Nge, mukristo, mbala ya nkaka nge me samba
ngolo, kansi mambu me kuma kaka kuluta
ngolo, kuluta mpasi. Nge ke na mfunu
kukanga ntima. Landa kusamba ti tula ntima
na Nzambi. Yandi ta lungisa bansilulu na
Yandi.

Devoir mono ke pesa beno bakristo mposo
yai, yo yai : Konso lumbu, lomba Nzambi
kusadisa nge kukanga ntima, kukwikila Yandi.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka na kati na beno kele mwana
mpi ya me zaba Yesu ntete ve na ntima na
yandi. Kana nge zaba Yandi ntete ve, zaba
nde Yandi ke kinga nge. Yandi zola nge kutula
Yandi ntima bubuyai sambu nge guluka. Bible
ke tuba nde: “Bubu yai kele kilumbu ya beto
lunga guluka” (2 Korinto 6:2b). Keti nge ta
binga zina na Yandi bubu yai sambu Yandi
gulusa nge ti Yandi kitula nge muntu ya mpa
mu Yesu ? Konso mposo beto kele awa na
nima ya ecodim sambu na kutana ti konso
mwana ya zola tula ntima na Yesu Kristo.

===NSUKA YA LESO 5

Leso 6. Beto tula Nzambi ntima na ntangu ya mpasi.

Nzambi silaka kukatula bana ya Israele na kimpika.

Kubasika 6 :1-30, 7 :1-9

I Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai – (kusala na ntuala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde, na bampasi na beto ya luzingu yai, beto fweti bambuka Nzambi kele Nani, beto bambuka mpi yonso Yandi me sala sambu na beto. Ebuna beto ta mona mpila kutula Yandi ntima na mambu ya fweti kwisa.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

*Mono ke yindula bilumbu me luta, mono ke yindula mambu yonso ya Nge salaka.
Bankunga 143:5*

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Banzambi ya Nkaka
Mfumu Zaba Nzila na Mono
Nzambi Ikele Nene

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Mikanda ya Bible :

Yimba “Bankunga ya Moize” mbala mosi. Na nima, sadisa bana kumona Kubasika kapu 6, verse ya ntete. Bo kanga Bible diaka. Bana ya kele na Bible kwisa na ntuala ya kalasi. Bo tula Bible na zulu. Nge tuba adresse: Kubasika kapu 6, verse ya ntete. Bo tuba yo na nima ya nge, baBible na zulu. Ntangu nge songa bo kidimbu, bo kangula baBible na bo ti sosa verse yina. Mwana ya ntete kumona yo yantika kutanga, ti yandi kele shampio. Bana yonso bula maboko sambu na yandi.

III. Kusala revisio –

Revisio ya lesu me luta :

† Nki mpasi Moize ti Aroni monaka na mposo me luta ?
(Bo kwendaka na Farao bonso Nzambi songaka bo kusala. Kansi Farao waka ve, yandi kumisaka kisalu ti luzingu ya bantu ya Israele kuluta mpasi.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Devoir beto pesaka beno bakristo na mposo me luta vandaka kusamba Nzambi konso lumbu nde Yandi sadisa nge kukanga ntima, kutula ntima na Yandi kaka. Nani tulaka ngolo kusala yo na mposo me luta ? Nani ta songa beto, Nzambi sadisaka yandi kukanga ntima na nki mpasi ?

IV. Kulonga Lesu Yai –

Kuyantika lesu :

Na nsuka ya lesu ya me luta, Moize vandaka kusamba Nzambi. Kansi lombilu na yandi vandaka ve kutonda Nzambi to kumisa Yandi, kansi kubokuta. Moize vandaka kubokuta sambu bana ya Israele vandaka kumona mpasi ya kuluta, mpi bo vandaka kumona bonso yandi muntu me tula bo na mpasi yina. Nki yandi fweti sala ? Bubuyai beto ta mona mvutu ya Nzambi pesaka na Moize. Kubasika kapu 6, verse ya ntete.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 4 :

6.1 Nzambi bambukisaka Moize Yandi kele Nani, ti nki mutindu Yandi zabanaka na bambuta na bo. Kubasika 6 :1-5

Tangila bana :

1 Mfumu Nzambi vutulaka nde : “Ntangu yai nge ke mona mambu ya Mono ke sala mfumu

ya Ezipte. . .yandi ta pesa beno bantu na Mono nzila na kwenda. . .”

2 Nzambi tubaka na Moize nde : « Mono kele Mfumu Nzambi.

3 Mono kudisongaka na Abrahami, Izaki ti Yakobi nde Mono kele Nzambi-Mpungu. . .

4 . . .Mono songaka bo nde Mono ta pesa bo nsi ya Kanana. . .

5 Mono me wa kudila ya bantu ya Israele ke dila, mutindu bo ke mona mpasi na maboko ya bantu ya Ezipte . . .

Yula bana :

- ‡ Nani silaka kubasisa bana ya Israele na kimpika?
(Mfumu Nzambi)
- ‡ Nzambi wakanaka ntete ti nani?
(Bambuta na beto Abrhami, Izaki ti Yakobi)
- ‡ Nzambi silaka bambuta na bo nde Yandi ta pesa bo nki ?
(Nsi ya Kanana)

Bana sala :

Bana yonso tula maboko na lweka ya makuta bonso bo ke wa mpila Nzambi ke tuba.

Bana yimba ti kina :

Nzambi bambukisaka bo
Nsilulu Yandi me pesa ntama !
Yandi silaka kupesa bo
Nsi ya Kanana !

6.2 Nzambi songaka Moize kubambukisa bana ya Israele mambu yina. Moize salaka yo, kansi bo waka ve. Kubasika 6 :6-9

Tangila bana :

6 Ebuna nge fweti songa bantu ya Israele nde : ‘Mfumu Nzambi ke tuba na beno nde : Mono kele Mfumu Nzambi. Mono Muntu ta

katula beno na kisalu ya kimpika ya bantu ya Ezipte ke pesa beno. . .

7 Mono ta kumisa beno bantu na Mono mpenza, Mono ta vanda Nzambi na beno. . .

8 Mono ta nata beno na nsi yina ya Mono tubaka nde Mono ta pesa na Abrahami, Izaki ti Yakobi ; Mono ta pesa beno yo. . .

9 Moize songaka bantu ya Israele mambu yai, kansi bo wilaka Yandi ve, bampasi ya kimpika kulutilaka bo.

Yula bana :

- Nki Nzambi vandaka kusila kusala sambu na bantu ya Israele?
(Yandi silaka kukatula bo na kimpika na Ezipte.)
- Na nima bo basika na Ezipte, Nzambi ke sila kunata bo wapi ?
(Na nsi ya Yandi silaka na bambuta na bo.)
- Sambu na nki bana ya Israele wilaka ve bandinga ya Moize ti Aroni ?
(Sambu mpasi ya kimpika lulilaka bo.)

Bana sala :

Mwana mosi tuba bonso Nzambi :

Mono ta katula beno na kimpika.
Mono ta nata beno na nsi ya Mono silaka na bambuta na beno.

Bana ya nkaka sala bonso bana ya Israele. Bo pesa Nzambi mukongo, bo dila kaka sambu na bampasi na bo.

Bana yimba ti kina :

Vanda na boma ve, bana na Nzambi,
Nzambi ta sadisa beno.
Bambuka bansilulu na Yandi
Ti kanga ntima kaka !

6.3 Nzambi tindaka Moize ti Aroni na Farao diaka, na nsilulu nde Yandi ta sala bimpa

**mingi, ebuna na nsuka Farao ta basisa bo.
Kubasika 6 :10-13, 7 :1-5**

Tangila bana :

10 Ntangu yai, Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde . . .

13 “Beno songa diaka bantu ya Israele ti mfumu ya Ezipte nde Mono me pesa beno nswa ya kubasisa bantu na Mono na nsi ya Ezipte.” . . .

7.2 Nge ta songaka Aroni mambu yonso ya Mono ke songa nge ; yandi ta tubaka yo na mfumu . . .

3 Mono ta kumisa mfumu ya Ezipte ntu-ngolo ; ata Mono sala bidimbu mingi . . . ya kuyituka na nsi ya Ezipte,

4 kansi yandi ta wila beno ve. Ebuna Mono ta . . . pesa ndola ya ngolo na bantu ya Ezipte, Mono ta basisa bantu na Mono Israele na nsi ya Ezipte . . .

5 Mpidina bantu ya Ezipte ta zaba nde Mono kele Mfumu Nzambi. . .

Yula bana :

- Moize fweti tuba diaka na nani ?
(Na bantu ya Israele, ti na mfumu ya Ezipte)
- Yandi fweti tuba nde nani me pesa bo nswa ya kubasika ?
(Mfumu Nzambi)
- Keti Farao (mfumu) ta pesa bo nzila kukwenda nswalu ?
(Ikele ve. Nzambi ta kumisa yandi ntete ntu-ngolo.)
- Nzambi ta sala nki na Ezipte ?
(Bimpa to bidimbu kusonga ngolo ya Nzambi)
- Na nsuka, Farao (mfumu) ta zaba nki ?
(Nde Nzambi kele Mfumu Nzambi. Yandi ta bakisa nde Nzambi kele ya kieleka.)

Bana sala :

Bana tula maboko na zulu ya makutu, bo tuba nde: “Mfumu ta wila Nzambi ve.”

Bana yimba ti kina:

Na nsuka mfumu ya Ezipte
Ta zaba nene ya Nzambi.

6.4 Nzambi songaka Moize ti Aroni kidimbu ya ntete ya bo fweti sala. Kubasika 7 :6-9

6 Moize ti Aroni salaka kaka mutindu Mfumu Nzambi songaka bo.

. . . 8 Mfumu Nzambi tubaka na Moize ti Aroni nde :

9 « Kana mfumu ya Ezipte kusonga beno nde : ‘Beno sala kima mosi ya kuyituka . . . ‘Baka nti na nge ya kutambudila, losa yo na ntoto na meso ya mfumu, yo kuma nioka.’ »

Yula bana :

- Nki vandaka kidimbu ya ntete Nzambi songaka bo kusala?
(Kulosa nti na kutambula na ntoto, Nzambi kumisa yo nioka.)

Bana sala :

Bana sala geste bonso bo ke simba nti ya kutambula, bo sala geste bonso bo ke losa yo na ntoto, bo sala geste bonso bo ke na boma sambu yo me kuma nioka.

Bana yimba ti kina :

Moize ti Aroni salaka kaka
Bonso Nzambi me songa bo.

Kumanisa leso :

Moize ti Aroni vandaka na boma mingi, kansi Nzambi bambukisaka bo mpila Yandi me monika na bambuta na bo. Bo yantikaka kuyindula diaka mingi ve mpila ngolo na bo

vandaka fioti. Bo yantikaka kuyindula ti kubambuka ngolo ya Nzambi. Ntangu yina, bo monaka mpila kusala mambu ya Nzambi songaka bo kusala.

Devoir sambu na bakristo :

Nge, mukristo. Nki Nzambi me sala sambu na nge ? Bambuka mpila Yandi gulusaka nge. Bambuka ntangu yonso Yandi me wa lombilu na nge. Beto tanga sesepiyai mambu yonso ya mbote ya Nzambi me pesa beto.

[Moniteur, pesa bana nzila kutuba bima ya mbote Nzambi me sala bo.]

Devoir mono ke pesa beno mposo yai kele kutula ngolo konso lumbu kubambuka bima ya mbote Nzambi me sala nge. Na nima, songa Yandi nde nge ke tula Yandi ntima mpi na bampasi yonso ya nge ke mona bubuyai.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kana nge me yamba Yesu Kristo ntete ve, kima mosi ya mbote ke kinga ya Nzambi zola kupesa nge, kana nge ta kaka baka yo. Kima ya mbote yango kele mpulusu. Nzambi zola kugulusa nge na masumu na nge yonso. Yandi zola kumisa nge mpi mwana na Yandi.

Bible ke tuba nde ntangu Yesu vandaka kuzinga na ntoto yai, « Yandi kwisaka na nsi na Yandi mosi, kansi bampangi na Yandi yambaka Yandi ve. Kansi bantu ya nkaka yambaka Yandi, bo ndimaka yandi mpi na ntima na bo. Ebuna Yandi pesaka bo kiyeka na kukituka bana ya Nzambi » (Yoane 1 :11-12)

Keti nge me yambaka Yesu ? Ketu nge zaba yo mbote-mbote, kukonda keti-keti ?

Konso mposo, na nima ya ecodim, bakiti yai kele awa *[Moniteur, songa wapi]* sambu na konso mwana ya me yamba Yesu ntete ve, kansi zola kuyamba Yandi bubuyai. Kana nge

zola yamba Yandi, nge kwisa, vanda awa na nima kalasi me mana.

Yesu, bo ke yambaka Yandi ve konso dimanche to konso lumbu. Bo ke yambaka Yandi mbala mosi. Matondo na beno yonso ya me yambaka Yandi bonso Mvulusi na beno.

Aktivite kusala kana ntangu ke bikala :

Sonika baline 7 na tableau, na papie, to na ntoto ti nti.

—————
Na zulu ya baline yai, beto zola sonika ndinga mosi ke tadila lesu na beto bubuyai. Beto yantika na mwana mosi, yandi tuba letre mosi. Kana letre yina kele na kati ya ndinga yina, nge moniteur sonika yo na sika ya mbote. Kana ve, nge nikisa ntu 've' ti bana yonso tuba ZONK! Bana tesa kutuba nki ndinga yo kele.

[Moniteur, ndinga yai kele :

B A M B U K A)

===NSUKA YA LESO 6

Leso 7. Beto samba Nzambi ya kieleka.

Nzambi tindaka bampasi iya na Ezipte.

Kubasika 7 :14--8 :1-32

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Mfumu Nzambi na beto kele Nzambi Mpungu ya kieleka, kuluta ngolo ti banzambi yonso ya nkaka ya fioti ya bantu me sala-sala.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Mfumu Nzambi songaka beno bamambu yai sambu beno zaba nde ke na Nzambi ya nkaka ve, kaka Yandi mpamba.

Kulonga 4 :35

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Banzambi ya Nkaka

Kumisa Nzambi

Luka 4 :8

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Yimba nkunga “Mikanda ya Moize ». Yula bana, bo vutula na kimvuka :

- Nki mukanda kwisa na nima ya Kuyantika ? (Kubasika)
- Nki mukanda kwisa na ntwala ya Kubasika ? (Kuyantika)
- Nki kele mukanda ya zole na Bible ? (Kubasika)

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

Beto bambuka nde Nzambi tindaka Moize ti

Aroni na Farao, mfumu ya nene na Ezipte. Dikanda na bo Israele me kuma bampika na nsi yina, ti Nzambi me tinda Moize ti Aroni kusonga Farao kubasisa bo. Bambuka nde Nzambi songaka bo na ntwala nki ta salama.

Keti Farao ta ndima nswalu nde bo kwenda ? Ikele ve. Na luyantiku, nki salamaka ? Ee, Farao pesaka bo kusalu ya kuluta, kusalu ya mpasi ya bo lenda ve kusala. Ntangu bo kukaka ve kusala yo, bakapita bulaka bo. Dekurazema vandaka mingi.

Kansi Nzambi songaka bo nde ata Farao ta ndima ve na luyantiku, na nsuka yandi fweti basisa bo. Nzambi zolaka kusonga ngolo ti kinene na Yandi sambu bantu yonso ya Ezipte kuzaba nde kaka Yandi mpamba kele Nzambi.

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto songaka beno kubambuka mambu ya mbote Nzambi me sala nge, mpi kusonga Yandi nde nge ke tula Yandi ntima na mambu ya mpasi. Nani mekaka kusala yo ? Beno monaka nki mambu ya mbote Yandi me sala nge ? Beno tulaka Yandi ntima na nki mambu ya mpasi ?

IV. Kulonga Lesu Yai –

Kuyantika lesu :

Moize ti Aroni kwendaka na Farao, Aroni losaka nti na yandi na ntoto, ti Nzambi kitulaka yo nioka. Kansi Farao ndimaka ve nde bo kwenda. Ntangu yai, Nzambi ke tinda bo na Farao diaka.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 5 :

7.1 Mpasi ya ntete—Masa ya Nzadi Nile, Nzambi kumisaka yo menga.

Kubasika 7 :14-24

Tangila bana :

15 Kwenda kukutana na [Farao] na suka . . .

16 Tuba na yandi nde : ‘Mfumu Nzambi . . .me tinda mono na kusonga nge nde : Bika bantu na Mono, bo kwenda, mpidina bo lenda kwenda kusamba Mono . . .’

17 Mambu yai . . . ta songa nge nde Yandi kele Mfumu Nzambi. Nti na mono yai, mono ke bula yo na masa, ebuna masa yonso ke kuma menga.

18 Bambisi ya masa ta fwa, masa yonso ta kuma nsudi mingi, mpidina bantu ya Ezipte ta mona mpila ya kunwa yo ve.’ ”

. . . 20 Moize ti Aroni salaka mutindu Mfumu Nzambi songaka bo. . .

21 Bambisi ya masa fwaka, nzadi kumaka nsudi mingi. . .bantu ya Ezipte monaka mpila ya kunwa yo ve. . .

22 Ntangu yai banganga ya Ezipte salaka mutindu mosi na mayele na bo, ebuna mfumu kumaka ntu-ngolo mpila ve. Yandi wilaka Moize ti Aroni ve, kaka mutindu Mfumu Nzambi tubaka. . . .

Yula bana :

- Nki kidimbu ya ntete songaka ngolo ya Nzambi ?
(Aroni bulaka nti na yandi na nzadi ya Nil, ebuna yo kumaka menga.)
- Sambu na nki Farao ndimaka Nzambi ve ?
(Sambu banganga ya Ezipte na mayele na bo salaka kiteso mosi.)

Bana sala :

Bana yonso sala geste bonso bo ke baka nti ke bula masa. Na nima, bo sala bonso bo ke yituka sambu yo me kuma menga. Nge moniteur tuba nde : ‘Na nima ntangu fioti...’
Ebuna bana yonso sala geste bonso bo ke wa kima ya nsudi.

Bana yimba ti kina :

Aroni bulaka masa ya Nile
Nzambi kitulaka yo menga. Wala!
Nzambi kitulaka yo menga.

Tangila kaka bana ya me yela :

Bantu ya Ezipte sambaka banzambi mingi. Bampasi yai ya bwilaka bo, bwilaka banzambi na bo mosi-mosi. Mpasi yai ya ntete bwilaka nzambi na bo ‘Hapi’, nzambi ya Nil. Mfumu Nzambi Mpungu songaka bo pwelele nde Yandi vandaka na ngolo na zulu ya Hapi.

7.2 Mpasi ya zole--Makototo fulusaka nsi ya Ezipte. Kubasika 7 :25—8 :11

Tangila bana :

25 . . .na nima bilumbu nsambwadi lutaka,

26 (Nzambi) tubaka na Moize nde : « Kwenda kusonga mfumu ya Ezipte nde : ‘Mfumu Nzambi me tuba nde : Bika bantu na Mono, bo kwenda . . .

27 Kana nge buya, . . .Mono ta tinda makototo. . . .

8 :1 Mfumu Nzambi tubaka diaka na Moize . .

2 Ebuna Aroni tedimisaka diboko na yandi na zulu ya bamasa yonso, yo yina makototo basika-basikaka, yo fulukaka nsi ya mvimba.

3 Kansi banganga ya Ezipte, na mayele na bo, bo mpi basisaka makototo.

4 Mfumu ya Ezipte bingaka Moize ti Aroni nde : « Beno bondila Mfumu Nzambi, Yandi katula makototo yai . . .ebuna mono ta bika bantu na beno, bo kwenda. . .’

6 . . . Moize nde : “Mambu ve, yo ta bwa mutindu nge me tuba ; mpidina nge ta zaba nde nzambi ya nkaka kele ve bonso Mfumu Nzambi na beto.

. . . . 8 Ebuna . . . bo kwendaka. Moize sambaka Mfumu Nzambi ngolo sambu Yandi kukatula makototo . . .

9 *Mfumum Nzambi ndimaka bisambu ya Moize, ebuna makototo . . . yo fwaka.*

10 *Bantu ya Ezipte lokuta-lokutaka yo . . . ntoto yonso kumaka nsudi na makototo.*

11 *Ntangu mfumu ya Ezipte monaka nde mambu yonso me kuma mbote, yandi kumaka diaka ntu-ngolo ; yandi wilaka ve Moize ti Aroni, kaka mutindu Mfumum Nzambi tubaka.*

Yula bana :

- Nki kidimbu ya zole Nzambi tindaka na Ezipte ?
(Yandi tindaka makototo mingi, yo fulusaka nsi ya mvimba.)
- Keti banganga ya Ezipte, bo mpi salaka kiteso mosi ?
(Ee, bo salaka.)
- Nki mutindu makototo kwendaka ?
(Na lombilu ya Moize)
- Sambu na nki nge banza nde mbala zole yai, Farao lombaka kaka Moize kusamba Nzambi nde mambu yai ya mpasi kumana ?
(Nzambi vandaka na ngolo kutinda yo ti kukanga yo. Yo fweti vanda nde Farao bakisaka nde, ata banganga vandaka na mpila kutinda yo, bo nungaka ve kukanga yo.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso makototo ke tambula na zulu na bo ti na bisika yonso, bo ke meka kukatula bo.

Bana yimba ti kina :

Nzambi tindaka makototo

Na bisika yo-onso !

Moize na bisambu na Nzambi

Kubasisaka yo !

Tangila kaka bana ya me yela :

Na mpasi yai ya makototo, Mfumum Nzambi

Mpungu songaka ngolo na Yandi na zulu ya nzambi na bo 'Heket'. Kiteki yina vandaka na ntu ya dikototo ti ntu ya nkento. Bantu ya Ezipte sambaka yandi na mambu ya kubuta. Bo monaka pwelele nde ngolo ya Mfumum Nzambi me luta yina ya yandi !

7.3 Mpasi ya tatu—Putulu ya ntoto kumaka bambembele, yo fulusaka Ezipte, ye ngolo ya Nzambi nungaka yina ya bamazisieni.

Kubasika 8 :12-15

12 *Ntangu yai, Mfumum Nzambi tubaka na Moize nde : « Tuba na Aroni, yandi bula nti na yandi na ntoto, putulu ya ntoto kukuma bambembele na Ezipte ya mvimba.*

13 *. . . Aroni bakaka nti na yandi, yandi bulaka yo na ntoto. Putulu ya ntoto kumaka bambembele na zulu ya bantu ti na zulu ya bambisi. Putulu ya ntoto ya Ezipte yonso kumaka bambembele mpamba.*

14 *Banganga mekaka na mayele na bo kusala mutindu mosi, kansi bo kukaka ve. . .*

15 *ebuna banganga tubaka na mfumu nde : « Nzambi Muntu me sala mambu yai. » Kansi mfumu ya Ezipte vandaka kaka ntu-ngolo ; yandi wilaka ve Moize ti Aroni, mutindu Mfumum Nzambi tubaka.*

Yula bana :

- Nki mpasi ya 3 Nzambi tindaka na Ezipte ?
(Putulu ya ntoto kitukaka bambembele.)
- Keti banganga ya Ezipte kukaka kusala mpidina ?
(Ikele ve. Awa bo monaka nsuka ya ngolo na bo. Nzambi nungaka. Bantu yonso monaka nde Yandi me luta banzambi ya Ezipte na ngolo.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bambembele mingi ke tatitaka bo.

Bana yimba ti kina :

Nzambi tindaka bambembele, ye
Banganga ya Ezipte kubwaka !

Tangila kaka bana ya me yela :

Na mpasi yai, Mfumu Nzambi nungaka na zulu ya nzambi ya bo bingaka 'Geb'. Ngolo ya Nzambi nungaka yandi, ti banganga ya Ezipte kubwaka. Bo monaka ngolo na bo nkufi, diboko ya Nzambi nda.

7.4 Banzinzi fulusaka Ezipte, kansi yo kotaka ve na bisika ya bantu ya Israele vandaka kuzinga. Kubasika 8 :16-27

16 Ebuna Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Kwenda kukutana na mfumu ya Ezipte . . . Tuba na yandi nde : 'Mfumu Nzambi me tuba nde : 'Bika bantu na Mono, bo kwenda kusamba Mono.

17 Kana nge buya, Mono ta tinda banzinzi . . . ntoto yonso ta fuluka . . .

18 Mono ta katula kaka . . . kisika ya bantu na Mono ke zingaka ; kuna banzinzi ta vanda ve. Mpidina nge ta zaba nde Mono Mfumu Nzambi ke songa ngolo na Mono na nsi yai.

. . . . 20 Yo bwaka mpi mpidina ; Mfumu Nzambi tindaka banzinzi mingi-mingi na nzo ya mfumu. . . ti na nsi yonso ya Ezipte. Ntoto bebaka mpenza na baniama.

21 Ntangu yai, mfumu ya Ezipte bingaka Moize ti Aroni nde : « Beno kwenda kupesa makabu na Nzambi na beno . . . Mono ke pesa beno nzila, . . . »

. . . . 26 Moize bikaka mfumu ya Ezipte, yandi kwendaka kusamba Mfumu Nzambi.

27 Mfumu Nzambi wilaka yandi, Yandi salaka mambu yina ya Moize lombaka. Banzinzi

katukaka . . . ata niama mosi bikalaka diaka ve.

Yula bana :

- Mbala ya 4 Nzambi tindaka nki mpasi na Ezipte ?
(Banzinzi na bisika yonso.)
- Keti Yandi tindaka yo mpi na sika ya bantu na Yandi vandaka kuzinga ?
(Ikele ve. Banzo na bo monaka yo ve.)

Bana sala :

Tula bana na bandambu zole. Mosi sala geste bonso bantu ya Ezipte, me fuluka na banzinzi. Ya nkaka sala geste bonso bantu ya Israele, bo kele mbote kukonda ata nzinzi mosi.

Bana yimba ti kina :

Mbala iya Nzambi me songa ngolo na Yandi.
Nzambi tindaka banzinzi,
kansi na bantu na Yandi ve.

Tangila kaka bana ya me yela :

Na mpasi yai, Nzambi nungaka nzambi ya bo bingaka 'Khephri.' Khephri vandaka na ntu ya mbembele, ti bo yindulaka nde yandi pusaka ntangu na zulu. Nzambi nungaka ngolo na yandi.

7.5 Kansi na bampasi yai yonso, Farao ndimaka ve nde bo basika. Kubasika 8 :28

Tangila bana :

28 Kansi ata mbala yai mfumu ye Ezipte kumaka ntu-ngolo, yandi pesaka bantu ya Israele nzila ve na kwenda.

Yula bana :

- Nzambi me songa mbala iya ngolo na Yandi. Sambu na nki Farao me ndima ve kubasisa bantu ya Israele?
(Yandi me kuma ntu-ngolo.)

Bana sala :

Bana yonso simba ntu, bo tuba na kimvuka nde, “Farao me kuma ntu-NGOLO.”)

Bana yimba ti kina :

Ata Nzambi songaka kinene na Yandi Farao ndimaka ve, yandi ntu-ngolo.

Kumanisa lesu :

Nzambi me songa Farao mbala 4 nde Yandi mosi kaka kele Nzambi. Ata banganga ya Ezipte salaka ndambu na mayele na bo na luyantiku, bo kukaka ve kusala yonso ya Nzambi lenda sala. Kieleka Nzambi ya nkaka kele ve, kaka Mfumu Nzambi Mpungi ya beto ke sambaka.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bakristo, keti nge zaba muntu ya ke sambaka banzambi ya nkaka ? Devoir mono ke pesa beno mposu yai, yo yai : Beno tula bo na lombilu, ebuna kusosa ntangu kusonga bo nde, “Mfumu Nzambi me luta nene !”

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi kana nge me ndima Yesu ntete ve, nge kele ntete ve na kati ya bantu ya Nzambi. Bible ke tuba nde “Nzambi zaba bantu na Yandi” (2 Timoteo 2 :19).

Kana Nzambi vandaka kutanga bazina ya bantu na Yandi na kalasi yai bubu, keti Yandi ta tanga zina na nge ?

Kana nge zaba ve, nge lenda. Bikala na bakiti yai awa [*moniteur, songa wapi*] na nima ya ecodim bubuyai. Beto ta sadisa nge kundima Yesu Kristo sambu nge guluka, ti nge kuma mpi mwana ya Nzambi.

=== NSUKA YA LESO 7

Lesu 8. Beto wila ndinga ya Nzambi.

Nzambi tindaka bampasi ya nkaka na Ezipte.

Kubasika 9 & 10

**I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai -
- (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)**

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde ntangu beto kuwa ndinga ya Nzambi, beto sala ntu-ngolo ve, kansi beto wila yo. Yo yina, beto ta katuka na bampasi mingi ya zolaka kubwila beto.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

. . . Nzambi ke tuba nde : ‘Kana beno ke wa ndinga na Mono bubu yai, Beno kusala ntu-ngolo ve . . .
Baebreo 3 :15b

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kuwa Bible
Tesa Mono
Yesu ke Mfumu

**II. Kulonga Mikanda ya Bible --
Bana yimba ‘Mikanda ya Moize’.**

Moniteur : Mukanda ya ntete ya Bible ?
Bana : Kuyantika.

Moniteur : Mukanda ya zole ya Bible ?
Bana : Kubasika.

Moniteur : Mikanda yai zole kele na Kuwakana ya Ntama, to na Kuwakana ya Mpa ?
Bana : Na Kuwakana ya Ntama.

III. Kusala Revisio –

† **Revisio ya lesa me luta :**

Na mposo me luta, beto monaka bampasi iya Nzambi tindaka na Ezipte. Nani lenda bambuka mosi na kati na yo ? (Masa kumaka menga, makototo, bambembele, ti banzinzi.)

- † Na kati ya bampasi yai zole, nge mona nki mpasi ya kuluta ? [*Moniteur, bika bana kutuba mabanza na bo kaka ntangu fioti.*]

Kulanda devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kutula na lombilu bampangi ya ke sambaka banzambi ya nkaka. Nani salaka yo ? Keti Nzambi pesaka beno okasio kusonga bantu yina nde Nzambi me luta ngolo ? Nani ta songa beto mpila yo salamaka ?

IV. Kulonga bana lesa yai –

Kuyantika lesa :

Bampasi ya Ezipte me mana ve. Yo me kaka yantika. Nki mutindu beto zaba nde yo me mana ntete ve ? (Ee, sambu Farao me sala ntu-ngolo ; yandi me pesa bo nzila kukwenda ntete ve.)

Developpement--Mambu ya nene ya lesa yai na bandambu 5 :

8.1 Mpasi ya 5—Bambisi fwaka na maladi, kansi Farao sala ntu-ngolo.

Kubasika 9 :1-7

Tangila bana somere yai ya baverse 1-5 :

Mfumu Nzambi songaka Farao lumbu mosi diaka kubasisa bantu na Yandi Israele, kansi Farao buyaka diaka.

Tangila bana :

6 Na kilumbu landaka, Mfumu Nzambi salaka mutindu Yandi tubaka ; bambisi

yonso ya bantu ya Ezipte kufwaka, kansi ata mbisi mosi ya bantu ya Israele kufwaka ve.

Kansi Farao kaka ntu-ngolo ; yandi pesaka bo nzila ve kubasika.

Yula bana :

- Ntangu bambisi ya bantu ya Ezipte fwaka na maladi, nki salamaka na bambisi ya bantu ya Israele ?
(Kima ve—ata mosi fwaka ve.)

Bana sala :

Kabisa bana na bandambu zole. Ndambu ya bana sala bageste bonso bo kele bantu ya Ezipte ke mona nde bambisi na bo me fwa.

Ndambu ya nkaka sala bageste bonso bo kele bana ya Israele. Bo tala bambisi na bo ; bo mona nde bo yonso kele mbote kaka.

Bana yimba ti kina :

Bambisi ya Ezipte fwaka na maladi
Kansi bambisi ya Israele me bikala mbote !

NB Kutangila bana ya me yela to bajeune :

Na kati ya banzambi mingi ya bantu ya Ezipte sambaka vandaka Ator, nzambi ya nkento ya luzolo. Bo kwikilaka nde yandi lundaka bo. Mbala mingi yandi monikaka na ntu ya mbisi. Ntangu yai, Nzambi songaka ngolo na Yandi na zulu ya Ator.

8.2 Mpasi ya 6—Bantu ti bambisi belaka bivimbu. Kubasika 9 :8-12

Tangila bana :

Somere ya verse 8-9 :

Farao kaka buyaka kulemfuka na Nzambi, yo yina Nzambi songaka Moize ti Aroni nki kusala diaka :

10 . . . *bo bakaka putulu ya tiya. . . Moize losaka yo na zulu, ebuna yo kumaka bivimbu yina basisaka bamputa na bantu yonso ti na bambisi yonso.*

11 *Banganga ya Ezipte monaka mpila ve na kukuma na ntwala ya Moize, sambu bo mpi, bo belaka bivimbu . . .*

Somere ya verse 12 :

Kansi Farao vandaka kaka ntu-ngolo; yandi lemfukilaka Mfumu Nzambi ve.

Yula bana :

- Na mpasi ya sambanu, Nzambi kitulaka putulu ya tiya na mupepe, yo basisa nki na bantu ti na bambisi?
(Bambuma ya mpasi)
- Nki mutindu yai songaka nde ngolo ya Nzambi lutaka ngolo ya banganga ya Ezipte ?
(Bo mpi belaka bivumbu, bo vandaka diaka ve na mpila ya kutelama na ntwala ya Farao.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke mona mpasi ya bivimbu ya ke basika-basika.

Bana yimba ti kina :

Bivimbu basikaka,
ti banganga telamaka diaka ve.

NB Kutangila bana ya me yela to bajeune :

Na kati ya banzambi mingi ya bantu ya Ezipte sambaka vandaka mosi ya nene zina ya Isisi. Bo monaka yandi bonso nzambi ya bankisi, kansi ata nkisi mosi sadisaka ve bivimbu ya Nzambi tindaka. Yo yina, Nzambi nungaka, ti Isisi belaka.

8.3 Mpasi ya 7—Mvula ya matadi nokaka na nzazi.

Kubasika 9 :13-35

Tangila bana :

Somere, verse 13 : Nzambi songaka Farao diaka mbala ya 7 kulemfukila Yandi. Kana ve :

14 . . . *ndola ta bwila nge mpenza, ti bantu na nge yonso, mpidina nge ta zaba nde awa na nsi-ntoto ke na Muntu ya nkaka ve bonso Mono. . .*

16 . . . *Mono zola nde nge mona ngolo na Mono. . . lukumu na Mono ta mwangana na nsi-ntoto ya mvimba. . .*

18 *Mbasi na suka . . . Mono ta nokisa mvula ya matadi . . .*

19 . . . *songa bantu na nge bo katula bambisi ti bima yonso kele na nganda, bo tula yo na kati ya banzo. . .*

20 *Bantu ya nkaka ya mfumu waka*

21 *Kansi bantu ya nkaka . . . bikaka bampika na bo ti bambisi na bo na nganda.*

Kansi Farao lemfukaka ve, yo yina yo salamaka kaka mutindu Nzambi tubaka.

. . . 25 *Mvula ya matadi bebisaka bima yonso yina vandaka na nganda, ti bantu ti bambisi. . . bima yonso na bilanga. . . banti yonso.*

26 *Kaka na . . . kisika ya bantu ya Israele vandaka kuzinga, mvula ya matadi nokaka ve.*

27 *Mfumu ya Ezipte bingaka Moize ti Aroni nde : “Ntangu yai, mono me ndima nde mono salaka mbi ; Mfumu Nzambi me nunga, mono ti bantu na mono, beto me bela.*

28 *Beno samba Mfumu Nzambi sambu banzasi ti mvula ya matadi kumana. Mono ke bika beno, beno kwenda. . .”*

. . . . 33 *Moize. . . sambaka Mfumu Nzambi, ebuna banzasi bwaka diaka ve, mvula ya matadi zenganaka.*

34 Ntangu mfumu ya Ezipte monaka nde mvula ya matadi me zengana . . . yandi salaka diaka mbi kiteso mosi. . .

35 . . . yandi bikaka bantu ya Israele ve na kwenda, kaka mutindu Mfumu Nzambi tubaka na Moize.

Yula bana :

- Ntangu Nzambi zolaka kutinda mvula ya matadi, nki mutindu Yandi sadisaka bantu ya zolaka kulemfukila Yandi ? (Yandi songaka bo kutula bambisi na bo na kati ya nzo, ebuna yo ta fwa ve.)
- Na nima, keti Farao lemfukilaka Nzambi ? (Ikele ve. Yandi pesaka bantu ya Israele nzila ve kukwenda.)

Bana sala :

Kabisa bana na bandambu zole. Ndambu ya ntete kuwa Nzambi, bo tula bambisi na kati ya nzo.

Ndambu ya zole tuba nde bo ta wila Nzambi ve. Bo bika bambisi na nganda.

Na nima, mvula ya matadi yantika kubwa. Bana ya me wila Nzambi ve, bo dila lufwa ya bambisi na bo.

Bo ya me wila Nzambi ti me tula bambisi na nzo, bo kuwa mvula ya matadi na nganda, kansi bo ke lala mpongi ya mbote ti bambisi na bo.

Bana yimba ti kina :

Bambisi yonso kufwaka

Ya bikalaka na nganda.

Bambisi yonso kufwaka,

Sambu bantu wilaka ve Nzambi.

NB : Kutangila bana ya me yela to bajeune :

Na kati ya banzambi mingi ya bantu ya Ezipte sambaka vandaka Nuti. Bo yindulaka nde Nuti yalaka zulu yai ya beto ke mona na zulu na beto. Kansi Nuti vandaka na ngolo ve kukanga

nzasi ti mvula ya matadi. Kaka Mfumu Nzambi nungaka kusala yo.

8.4 Mpasi ya 8—Bampasu fulukaka na Ezipte. Kubasika 10 :1-20

Tangila bana :

Ebuna Nzambi tindaka Moize ti Aroni na Farao mbala ya 8.

3 . . .Moize ti Aroni . . .nde : “Mfumu Nzambi . . . me tuba nde : ‘Nki ntangu nge ta lemfukila Mono ? Bika bantu na Mono, bo kwenda kusamba Mono.

4 Kana nge buya . . . mbasi Mono ta tinda bampasu na nsi na nge.

5 Yo ta fuluka na zulu ya ntoto yonso. . .

7 Bantu ya mfumu . . . nde: “Nki ntangu muntu yai ta bika kupesa beto mpasi ? Bika bo kwenda. . . Nge ke mona ve nde ntangu yai nsi ya Ezipte me beba ?”

Somere, vs 8-11 : Ebuna Farao yantikaka kusosa mpila bantu ya Israele kukwenda, kansi kaka na mpila yandi tubaka. Ntete yandi tubaka kaka babakala kwenda. Moize buyaka. Bo fweti basika na mpila Nzambi tubaka.

12 Ntangu yai, Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : «Tedimisa diboko na nge na zulu, na mpila nde bampasu kukwisa . . .

13 Moize tedimisaka nti na yandi . .

14 Nsi yonso fulukaka na bampasu. . .

15 Ntoto yonso kumaka ndombe sambu na yo. Yo diaka matiti yonso . . .

16 Mfumu ya Ezipte bingaka Moize ti Aroni nswalu nde : “Mono me sala mbi . . .

17 Pardo, beno wila mono mawa kaka mbala yai. Beno samba Mfumu Nzambi na beno

sambu Yandi katula mono ndola yai . . .”

18 Moize . . . kwendaka kusamba Mfumu Nzambi.

19 . . . Mfumu Nzambi . . . katulaka bampasu yonso . . .

Yula bana :

- Kansi bana, nki beno banza ? Keti Farao pesaka bana ya Israele nzila kubasika ? (Ikele ve.)
- Sambu na nki Moize ndimaka ve nde kaka babakala kwenda ? (Sambu Nzambi me tuba nde bo yonso kwenda. Yandi zolaka ve kuwila ndinga ya Nzambi.)

Bana sala :

Bana yonso sala mwa seneti bonso bo kele bampasu ya Nzambi me tinda, bo ke dia konso kima ya bo mona.

Bana yimba ti kina :

Bampasu kwisaka mingi mingi
Ye kudiaka bima yonso.
Sambu Farao wilaka Nzambi ve.

NB Kutangila bana ya me yela to bajeune :

Na kati ya banzambi mingi ya bantu ya Ezipte sambaka vandaka Seti. Bo yindulaka nde konso mupepe ya ngolo vandaka na diboko ya Seti, kansi Seti vandaka ve na ngolo kusadisa bo na mpasi bonso yai.

**8.5 Mpasi ya 9—Mpimpa ya ngolo kubwaka.
Kubasika 10 :21-29**

Tangila bana :

*21 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :
« Tedimisa diboko . . . mpimpa mingi-mingi
mpenza kubwa na nsi ya Ezipte. »*

*22 Moize tedimisaka diboko . . . ebuna
mpimpa kubwaka na nsi yonso ya Ezipte*

bilumbu tatu.

*23 Mpila ya kumona muntu ya nkaka
vandaka ve . . . Kansi na . . . bantu ya Israele,
mwini vandaka.*

*24 Mfumu ya Ezipte bingaka Moize nde :
« Beno kwenda kusamba Mfumu Nzambi . . .
Kansi mameme, bankombo ti bangombe, yo
fweti bika awa. »*

Kansi yina vandaka ve mpila Nzambi me songa Moize kusala. Yo yina, yandi buyaka. Yo yina Farao buyaka nde bo kwenda. Na makasi,

*28 Yandi tubaka na Moize nde : « Katuka
awa ! Atasio, kwisa diaka ve ! Kana nge
meki diaka, mono ta fwa nge.”*

*29 Moize nde : «Mambu ve. Mutindu nge me
tuba, mono ta kwisa diaka ve. »*

Yula bana :

- Nki kubwaka na Ezipte ? (Mpimpa ya ngolo, mpila kumona vandaka ve.)
- Nki kubwaka na bantu ya Israele? (Kima ve. Mwini vandaka.)
- Farao pesaka bo nzila kukwenda kana nki bikala? (Bambisi na bo.)
- Sambu na nki bo ndimaka ve? (Nzambi me songa bo kukwenda ti bambisi.)

Bana sala :

Bana kele na bandambu zole. Ndambu ya ntete kele bantu ya Ezipte. Bo mona ve ata kima sambu mpimpa ya ngolo me bwa. Bo sala geste kusonga yo.

Ndambu ya zole kele bantu ya Israele. Bo ke lamba, ke dia na banzo na bo kukonda mpasi,

sambu mwini kele na kati na bo. Bo sala geste kusonga yo.

Bana yimba ti kina :

Na mpasi ya uvwa,
Mpimpa kubwaka.

NB Kutangila bana ya me yela to bajeune :

Na kati ya banzambi mingi ya bantu ya Ezipte sambaka vandaka mosi ya nene ya bo bingaka Ra. Bo kwikilaka nde ntangu na zulu lemfukilaka yandi. Kansi Ra belaka, ti bantu yonso monaka nde ngolo ya Nzambi me luta yina ya Ra.

Kumanisa lesa :

Nzambi tindaka mambu ya yituka yai yonso. Yandi songaka bo nde ngolo na Yandi me luta yina ya banzambi yonso na bo ya fioti-fioti. Kansi na yai yonso, Farao bikalaka kaka ntu-ngolo. Yandi kaka buyaka kulemfukila Mfumu Nzambi. Sambu na yo, yandi ti bantu na yandi monaka mpasi na mpasi na mpasi, mpila ve.

Ebuna nge, kana nge kuwa ndinga ya Nzambi, kuvanda ntu-ngolo ve bonso Farao. Ndimba Ndinga ya Nzambi na ntima na nge sambu Nzambi kuvanda kiese na nge.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bakristo, mono ke pesa beno devoir yai :
Konso ntangu beno kuwa ndinga ya Nzambi na mposo ke kwisa, tula ngolo kulemfuka na yo. Lomba Nzambi nde yo kota mbote na ntima na nge.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi mbala ya nkaka na kati ya beno bana kele mosi to zole ya me yamba Yesu ntete ve. Ndola ya nene ke kinga beno kana beno kuyamba Yesu ve. Kansi nge lenda pindula mabanza, nge lenda tula ntima na Yesu bubuyai. Kana nge zola yamba Yesu bonso

Mwana-Nzambi ti Mvulusi na nge, na nima ya ecodim, kwisa kuvanda awa [*moniteur, songa wapi*]. Beto ta sadisa beno.

===NSUKA LESO 8

Leso 9. Beto tula ntima na Yesu sambu beto guluka.

Bantu ya Israele yilamaka sambu na Paki.

Kubasika 11 :1 & 12:1-12 :28

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde bonso bantu ya Israele gulukaka kaka kana bo tulaka menga na munoko ya nzo, kiteso mosi beto ta guluka kaka kana beto tula ntima na menga ya Yesu pesaka sambu na beto.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Menga yina ya beno ta tula na bakielo ya banzo na beno, yo ta songa nde Mono ta fwa bana na beno ve ; kana Mono mona menga, Mono ta luta. Mpidina kufwa yina ya Mono ta fwa bantu ya Ezipte, yo ta bwila beno ve.
Kubasika 12 :13

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kana Mo' Mona Menga
Kwisa na Yesu Kristo
O, Menga ya Yesu

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Mikanda ya Kuwakana ya Mpa beto lenda kabisa na bandambu yai : Mikanda ya Moize, Mikanda ya Histoire ya Bayuda, Mikanda ya Poesie, ti Mikanda ya Mbikidulu to Profesi. Kubasika kele mukanda ya zole na Mikanda ya Moize.

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

† Nzambi tindaka bampasi mingi na

Ezipte sambu bo bakisa nde banzambi na bo vandaka na ngolo ve, kansi Mfumu Nzambi vandaka Nzambi ya kieleka. Beno lenda tuba nki bampasi yina ?

(Masa kumaka menga, makototo, banzini, bambembele, bambisi fwaka na maladi, bivimbu na bambisi ti na bantu, mvula ya matadi, mpimpa ya ngolo.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Beto lombaka nde beno bakristo, beno vanda ntu-ngolo ve bonso Farao, kansi beno tula ngolo, ntangu beno kuwa Ndinga ya Nzambi, kulemfuka na yo. Nani tulaka ngolo kusala yo na mposo me luta ? Nani lenda songa beto mambu mosi ya yandi tulaka ngolo kulemfuka ?

IV. Kulonga Lesu Yai –

Kuyantika lesu :

Ata Farao me ndima ntete ve, ntangu lungaka nde yandi fweti pesa bana ya Israele nzila kukwenda. Ata na ntwala yo salamaka, Nzambi songaka bo mpila ya bo fweti yilama.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 8 :

9.1 Nzambi songaka Moize nde kaka ndola mosi me bikala, na nima Farao ta basisa bo.
Kuyantika 11 :1

Tangila bana :

*1 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :
« Mono ke tinda kaka ndola yo yai mpamba . .
. Na nima, (Farao) ta pesa beno nzila na kwenda . . .*

Yula bana :

- Nzambi me pesa ndola dezia mbala 9 na

Farao. Ntangu yai, ikwa me bikala ?
(Kaka mosi mpamba. Na nima, yandi ta
pesa bo nzila kukwenda.)

Bana sala :

Bana yonso songa musapi ti tuba nde, « Kaka
ndola mosi me bikala.”

Bana yimba ti kina :

Kaka mbala mosi diaka
Ndola fweti kubwa.

**9.2 Nzambi songaka bo kutula menga ya
mwana-dimeme na kielo ya nzo sambu bana
na bo kufwa ve. Kubasika 12 :1-7**

Tangila bana :

*12 :1 Ntangu yai, Mfumu Nzambi tubaka na
Moize ti Aroni . . . nde : . . .*

*3 . . .konso muntu fweti sola mwana-dimeme
. . . sambu na fami na yandi, konso nzo mbisi
mosi.*

*4 Kana fami kele bantu fioti sambu na kudia
mbisi ya mvimba, fami yina fweti vukana na
fami ya nkaka . . .*

*5 Mbisi yina ya bo fweti dia, yo lenda vanda
na kifu ve to mputa ve ; . . .mbisi ya bakala me
lungisa mvula mosi. . .*

*7 . . . bo ta baka ndambu ya menga ya
bambisi na bo, bo ta pakula-pakula yo na
bakielo ya banzo yina ya bo ta dia bambisi
yina.*

Yula bana :

- Konso fami vanda sola nki ?
(Mwana dimeme mosi.)
- Sambu na nki bantu ya nkaka lenda
vukana na fami ya nkaka na mwana-
dimeme na bo ?
(Kana bo kele bantu fioti ya kudia mbisi
mosi.)

- Keti bo lenda sola dimeme ya kele ya kifu
to mputa?
(Ikele ve. Yo fweti vanda mbote.)
- Keti bo lenda sola dimeme ya bamvula
mingi, ya kele penepene ya kufwa ?
(Ikele ve. Dimeme ya mvula mosi.)
- Yo fweti vanda nkento to bakala?
(Bakala)
- Kana bo me fwa yo, bo fweti sala nki na
menga na yo ?
(Pakula yo na bakielo na bo)

Yula bana ya me yela :

- Kana beto bambuka nde mwana-dimeme
yai songaka Yesu, sambu na nki yo lenda
vanda na mputa ve ?
(Yesu vandaka na masumu ve, kansi Yandi
kitoko na meso ya Nzambi)
- Sambu na nki yo fweti vanda bakala ?
(Nzambi tindaka mwana-bakala na Yandi
sambu Yandi kufwa sambu na masumu na
beto.)
- Sambu na nki yo fweti vanda mvula mosi ?
(Mwana diaka ve, kansi mununi mpi ve.
Yesu fwaka na age 33, bonso jene ya me
yela.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke sosa
mwana-dimeme ya kitoko.

Bana yimba ti kina :

Konso fami solaka
Mwana-dimeme ya kitoko.
Menga na yo, bo tulaka
Na kielo ya banzo.

**9.3 Nzambi songaka bo nki mutindu bo fweti
kudia mwana-dimeme yina. Kubasika
12:8-11**

Tangila bana :

8 Na mpimpa yango yina, bo ta yoka bambisi na tiya, ebuna bo ta dia yo ti mampa yina ke na nkisi na yo ve . . .

10 Beno ta bika ata ndambu ve sambu na mbasi ; konso ndambu yina ta bikala, beno fweti yoka . . .

11 . . .Beno ta lwata . . . basandale na makulu, nti na maboko ; beno fweti dia yo nswalu-nswalu. Yai kele Nkinsi ya Paki sambu na kukumisa Mono Mfumu Nzambi.

Yula bana :

- Bo ta lamba mwana-dimeme nki mutindu ?
(Kuyoka yo tiya)
- Bo ta dia nki ya nkaka ti yo ?
(Mampa ya ke na nkisi ve)
- Bo fweti kudia ikwa na yo ?
(Yonso)
- Bo fweti lwata nki mutindu?
(Basandale na makulu, kuyilama ya kukwenda)

Bana sala :

Bana sala bonso bo ke lwata basandale, bo ke yidika mampa ya konda nkisi.

Bana yimba ti kina :

Bo kudiaka dimeme
Basandale na makulu
'Tangu Farao kubasisa bo
Bo ta kwenda nswalu.

9.4 Nzambi silaka nde ntangu Yandi mona menga na kielo, Yandi ta luta sambu bo kufwa ve. Kubasika 12 :12-13

Tangila bana :

Nzambi nde : 12 Na mpimpa yango yina, Mono ta kwenda kuluta na nsi ya Ezipte, Mono ta fwa konso mwana ya ntete ya bakala, ti bantu ti bambisi. Mono ta pesa

banzambi yonso ya Ezipte ndola ; Mono kele Mfumu Nzambi.

13 Menga yina ya beno ta tula na bakielo ya banzo na beno, yo ta songa nde Mono ta fwa bana na beno ve ; kana Mono mona menga, Mono ta luta. Mpidina, kufwa ya Mono ta fwa bantu ya Ezipte, yo ta bwila beno ve.

Yula bana :

- Nki mambu ya nene ta salama na Ezipte ?
(Nzambi ta luta na mpimpa, Yandi ta fwa bana ya ntete ya bakala na konso nzo, ata bambisi, ata bantu.)
- Nki ta kanga Nzambi nzila nde Yandi kufwa bantu ya Israele ?
(Kana bo tula menga ya dimeme na zulu ya kielo, Yandi ta luta, Yandi ta fwa muntu ve.)

Yula bana ya me yela :

- Menga ya mwana-dimeme songaka nki ?
(Yesu Mesia ta panza menga na Yandi sambu na masumu na beto.)
- Kana Nzambi mona nde beto me tula ntima na Yesu, Yandi ta sala nki sambu na beto ?
(Yandi ta luta beto na mambu ya ndola. Ndola na Yandi ta bwa na zulu na beto ve.)

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo ke tula menga ya dimeme na zulu ya kielo na bo.

Bana yimba ti kina :

Kana Nzambi mona menga
Yandi ta luta.
Ndola ta bwa na beto ve.

9.5 Nzambi songaka bo mutindu kubambuka mpimpa yina na fete ya nene zina ya Paki. Kubasika 12 :14-20

Tangila bana :

14 Kilumbu yai ta vanda kilumbu ya beno

*fweti yindulaka mambu ya Mono Mfumu
Nzambi me sala beno. . .*

*16 . . . beno fweti kutana kisika mosi sambu
na kusamba Mono. Beno lenda sala kisalu ve .
. . kaka madia mpamba beno lenda lamba.*

*17 Beno fweti salaka nkinsi. . . beno ta
yindulaka kilumbu yina ya Mono basisaka
beno na nsi ya Ezipte . . . Beno ti bana na
beno, beno ta salaka nkinsi yai tii kuna. . . .*

*20 Beno lenda dia ve mampa yina ke na nkisi
na yo . . .*

Yula bana :

- ‡ Na nkinsi ya kubambuka nki Nzambi me sala, bo ta yindula nani ?
(Mfumu Nzambi)
- ‡ Bo ta bambuka nki ?
(Mpila Nzambi basisaka bo na Ezipte)

Bana sala :

Bana yonso simba ntu na bo, bo tuba nde
“Beto yindula Mfumu Nzambi. Yai nkinsi na
Yandi. »

Bana yimba ti kina :

Na nkinsi ya Paki,
Bayuda sambaka Nzambi.
Na nkinsi ya Paki,
Bo yindulaka Yandi.

**9.6 Moize songaka bambuta ya Israele
mutindu Nzambi me songa yandi.**

Kubasika 12 :21-25

Tangila bana :

*21 Moize bingaka bambuta yonso ya Israele,
yandi tubaka na bo nde : « Beno kwenda
kusola bana-mameme to bana-bankombo
sambu na bafami na beno, ebuna beno fwa yo
sambu na Nkinsi ya Paki.*

*22 Beno baka . . . menga . . . beno pakula-
pakula yo na bakielo ya banzo. Muntu
kumeka ve na kubasika na nganda tii na suka.*

*23 Ntangu Mfumu Nzambi ta kwisa kuluta na
nsi ya Ezipte sambu na kufwa bantu ya Ezipte,
Yandi ta mona menga na zulu ya bakielo ;
mpidina wanzio na Yandi ta mona mpila ve na
kukota na banzo na beno sambu na kufwa
beno.*

*. . . 25 Ebuna, ntangu beno ta kwenda kukota
na nsi yina ya Mfumu Nzambi tubaka nde
Yandi ta pesa beno, beno fweti salaka nkinsi
yai ntangu yonso.*

Yula bana :

- ‡ Ntangu wanzio ya Nzambi mona menga ya dimeme, yai ta kanga yandi nzila kusala nki ?
(Yo ta kanga Yandi nzila ya kufwa bo, bonso Yandi ta fwa bantu ya Ezipte.)
- ‡ Bo fweti bambuka nkinsi yai nki ntangu ?
(Ntangu bo kota na nsi ya Nzambi me sila kupesa yo.)

Bana sala :

Bo yonso sala bonso bo kele wanzio ya Nzambi. Bo luta banzo. Kana bo mona nzo kukonda menga, bo fweti kufwa muntu na kati. Kana bo mona nzo ti menga na kielo, bo luta na kiese, sambu bo fweti kufwa muntu ve.

Bana yimba ti kina :

Kana menga kumonikaka,
Wanzio kulutaka.

9.7 Bo fweti longa bana disongidila ya yai yonso. Kubasika 12 :26-27

Tangila bana :

26 Kana bana na beno kuyula beno nde : ‘Nki disongidila ya nkinsi yai ?’

27 beno ta tuba nde : 'Yai kele nkinsi ya Paki ya Mfumum Nzambi ; beto ke fwa mbisi sambu na kupesa Mfumum Nzambi makabu, sambu ntangu Yandi fwaka bantu ya Ezipte, Yandi lutaka banzo na beto, Yandi fwaka beto ve.' "

Yula bana :

- † Nki ta pesa bo okasio kusonga bana disongidila ya nkinsi yina ya Paki ? (Bana ta yula yo kele nki.)

Bana sala :

Ndambu ya bana sala bonso bana ya ke yula bibuti disongidila ya Paki. Ndambu ya nkaka ya bana songa bo na nkufi disongidila na yo.

Bana yimba ti kina :

Beno songa bana
Mambu ya nene
ya Nzambi me sala !

9.8 Bantu yonso lemfukaka na ndinga ya Nzambi pesaka Moize. Kubasika 12 :28

Tangila bana :

28 Ebuna bo . . . salaka kaka mutindu Yandi songaka Moize ti Aroni.

Kumanisa lesa :

Kana bantu ya Israele, to ata bantu ya Ezipte kwikilaka ndinga ya Nzambi songaka bo, bo songaka yo na kulemfuka na bo. Kana bo kwikilaka ndinga ya Nzambi, bo tulaka menga na bakielo na bo. Konso fami ya tulaka menga, bantu fwaka ve na nzo yina.

Menga yina ke songa nde Nzambi ta tinda Mwana na Yandi, Yandi ta fwa sambu na masumu na beto. Yesu Kristo fwaka ye telamaka na lufwa, yonso sambu na beto. Bubuyai, konso muntu ya tula ntima na Yandi, yandi ta guluka.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo kele kusonga histoire yai na fami ti na banduku na nge na mposo yai. Kana bantu yina me tula ntima na Yesu ntete ve, samba Nzambi nde Mpeve na Yandi benda bo kutula Yandi ntima.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi nge mosi, keti nge me tula ntima na Yesu ? Keti nge me ndima nde menga Yandi panzanaka, yo vandaka sambu na masumu na nge ?

Kana nge zaba yo mbote-mbote ve, bubuyai nge lenda tula Yandi ntima. Nge lenda binga zina na Yandi ata konso ntangu. Nge lenda lomba Yandi kugulusa nge.

Kana nge ke na mfunu ya lusadisus na mambu yina, na nima ya ecodim, kwisa kuvanda na bakiti yai awa [*moniteur, songa wapi*]. Beto ta vanda na kiese na kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 9

Leso 10

Beto tula ntima na Yesu sambu Nzambi kusambisa beto ve.

Mwana ya ntete kufwaka na konso fami, ebuna Farao pusaka bo kubasika.

Kubasika 12 :29-51

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntuala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana na bakisa nde ata Nzambi ke kangaka ntima mingi na mbi bantu ke salaka, na nsuka Yandi fweti sambisa bo. Mpila kubasika na mfundusu na Yandi, Yandi mosi me pesa beto : menga ya mwana-dimeme ya kitoko, Yesu Mvulusi na beto.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Baebreo 9 :13a, 14a

13 Bo ke losaka menga ya nkombo ti menga ya ngombe . . .14 Kana yo kele mpidina, tuba nde menga ya Kristo me luta ngolo diaka ! . . .

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Kana Mo' Mona Menga

Kwisa na Yesu Kristo

O, Menga ya Yesu

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Bazina to batitre ya konso mukanda ke songa na nkufi mambu ya nene ya kele na kati. Nki kele na Kuyantika ? (Kuyantika ya bima yonso)

Nki kele na Kubasika ? (Kubasika ya dikanda ya Israele na kimpika na Ezipte) Beto me mona nde Moize me lomba yo na Farao mingi.

Na lesu yai ti na mposo ke kwisa, beto ta mona mpila ya Nzambi lungisaka yo.

Bana yimba nkunga, "Mikanda ya Moize »

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

Beto me mona nde Nzambi me songa bantu ya Israele nde Yandi ti wanzio na Yandi ta luta na banzo ya Ezipte na mpimpa.

- ‡ Nzambi ta sala nki ?
(Yandi ta fwa mwana ya ntete ya bakala na konso fami, bantu ti bambisi.)
- ‡ Bantu fweti sala nki sambu bo basika na ndola yai ya nene ?
(Bo fweti kufwa mwana dimeme, bo pakula menga na yo na kielo na bo.)
- ‡ Ntangu Nzambi mona menga ya mwana-dimeme, Yandi ta sala nki ?
(Yandi ta luta nzo yina, sambu muntu na kati kufwa ve.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kusala mambu zole. Nani bambuka yo ? (Histoire ya Bible ya bo waka na ecodim, kusonga yo na bantu ya nkaka, mpi kutula na lombilu bantu bo zaba ya me yamba Yesu ntete ve.)

Nani songaka histoire beto me longuka na muntu ya nkaka ? Na nani ? Nki mutindu bo waka yo ?

Nani tulaka bantu na lombilu sambu bo yamba Yesu ? Yai kele mbote. Mono pesa beno enkurazema kulanda kaka na bisambu yina.

IV. Kulonga Leso Yai –

Kuyantika lesu :

Nzambi me songa bo nde na mpimpa, Yandi fweti fwa mwana ya ntete ya bakala na konso fami, bantu ti bambisi. Yandi mpi me wila bo mawa. Yandi me songa bo mpila bo lenda basika na ndola yina. Kaka bo kwikila ndinga na Yandi, bo lemfuka na kutula menga ya mwana-dimeme na kielo ya nzo na bo. Konso ntangu, mambu fweti kubwa kaka na mpila ya Nzambi me tuba yo. Yo yina---

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 6 :

10.1 Na zero ere na mpimpa, Nzambi fwaka bana ya ntete ya bakala yonso na mpila yandi tubaka. Kubasika 12 :29-30

Tangila bana :

29 Kilumbu yo yina na midi ya mpimpa, Mfumu Nzambi fwaka bana ya ntete yonso ya babakala na nsi ya Ezipte, katuka mwana ya mfumu yina fweti yinga tata na yandi na kimfumu, tii na mwana ya ntete ya muntu ya boloko. . .

30 Mfumu ti bantu yonso telamaka na mpongi, ebuna bidilu vandaka mingi na nsi yonso, sambu konso nzo vandaka ti mvumbi.

Yula bana :

- Sambu na nki bidilu vandaka mingi na Ezipte ?
(Sambu na konso nzo, mwana ya ntete ya bakala fwaka.)
- Yai kele mpasi mingi, kansi bambuka !
Nzambi me songa bo na ntwala nki Yandi ta sala, ti Yandi me pesa bo nzila nde Yandi luta bo. Nki nzila yina ?
(Bo tula menga ya mwana-dimeme na

kielo ya nzo, ebuna Yandi ta luta nzo na bo.)

Bana sala :

Bana yonso tula bidilu bonso muntu me fwa. Bo tuba nde, “Ai-yai ! Sambu na nki beto waka ndinga ya Nzambi ve ?”

Bana yimba ti kina :

Nkunga, “Kana Mo’ Mona Menga”

10.2 Yo yina, Farao ti bantu yonso ya Ezipte pusaka bantu ya Israele kubasika nswalu. Kubasika 12 :31-33

Tangila bana :

31 Na mpimpa yina, mfumu ya Ezipte bingaka Moize ti Aroni nde : “Beno ti Israele, beno sasuka, beno katuka awa. . .

32 Beno baka mameme, bankombo ti bangombe na beno, beno kwenda. . . .”

33 Bantu ya Ezipte pusaka bantu ya Israele ngolo na kubasika nswalu na nsi na bo nde : “Kana beno katuka ve, beto yonso ke fwa.”

Yula :

- Mbala miiiingi Farao me buya nde bantu ya Israele kwenda. Nki me baluka ntangu yai ?
(Yandi me pusa bo kukwenda nswalu.)
- Sambu na nki bantu ya Ezipte pusaka bo kukwenda nswalu ?
(Sambu bo monaka nde kana ve, bo yonso fweti kufwa na ndola ya Nzambi.)

10.3 Bantu ya Israele basikaka nswalu, ti bantu ya Ezipte pesaka bo bima ya wolo. Kubasika 12 :34-36

. . . 35 Bantu ya Israele salaka mutindu Moize songaka bo, bo lombaka bilele na bantu ya Ezipte ti bima-makutu ya bo salaka na arza ti wolo.

36 Mfumu Nzambi pesaka bantu ya Ezipte ntima ya mbote, yo yina bo wilaka bantu ya Israele, ebuna bo pesaka bo bima yina ya bo lombaka. . .

Yula :

- Nzambi songaka bo kusala nki ?
(Kulomba bima ya bantu ya Ezipte)
- Sambu na nki bantu ya Ezipte ndimaka kupesa bima yina ?
(Sambu Nzambi pesaka bo ntima ya mbote.)

Bana sala :

Ndambu ya bana sala bageste bonso bo ke lomba bima ya bantu ya Ezipte.

Ndambu ya bana sala bageste bonso bo ke pesa bo na kiese bima ya bo me lomba.

Bo yimba ti kina :

Nzambi pesaka bantu ntima
Kupesa bo wolo.

10.4 Bo basikaka bantu mingi ; bo basikaka nswalu . Kubasika 12:37-39

37 Bantu ya Israele simbaka nzila na kwenda . . . Bo vandaka bantu kiteso ya mile nkama sambanu (600,000), kukonda kutanga bankento ti bana.

38 Bantu ya nkaka mingi kwendaka ti bo ; mameme, bankombo ti bangombe kwendaka mpi mingi.

39 . . . Bagato . . . vandaka na nkisi ya mampa ve, sambu . . . bantu ya Israele monaka ntangu ve na kuyidika madia na bo.

Yula bana :

- Bana ya Israele basikaka babakala 600,000, plus bankento ti bana. Yai kele mingi to fioti ?
(Mingi, mingi. Ti bankento ti bana, bo fweti luta bantu million.)

- Kaka bo mosi ve, kansi bantu ya nkaka kwendaka ti bo. Bantu yina lenda vanda banani ?
(Konso muntu, ata ya Ezipte to wapi, kana bo kwikilaka Nzambi, tulaka menga ya mwana-dimeme na kielo. Nzambi lutaka bo, ata bo nani. Bo mpi kwikilaka Nzambi, ebuna bo mpi basikaka.

Bana sala :

Bo yonso sala bonso bo ke kanga bima nswalu-nswalu, bo ke basika.

Bana yimba ti kina :

Bantu miiingi basikaka

Bo yonso ya kwikilaka Nzambi.

10.5 Bantu ya Israele me zinga na Ezipte bamvula 430, kansi na mpimpa yina, bo yonso basikaka. Kubasika 12 :40

40 Bantu ya Israele vandaka me zinga na nsi ya Ezipte bamvula nkama iya makumi tatu (430).

Yula bana ya me yela :

- Nzambi songaka na ntwala nde yai ta salama. Nani lenda bambuka Nzambi songaka yo na nani ?
(Nzambi songaka yo na nkaka na bo Abrahami. Kuyantika 15 :13. Yo salamaka kaka mutindu Nzambi songaka bo.)

Bana sala :

Bana tanga na misapi na bo :
bamvula nkama mosi, nkama zole, nkama tatu, nkama iya.

Bana yimba ti kina :

Nzambi tubaka yo ntama
Ntangu yai yo mene salama.

10.6 Nzambi songaka bo kubambuka nki Yandi me sala tii kuna. Kubasika 13 : 1-12

Tangila bana :

3 Moize tubaka na bantu ya Israele nde : . . .

5 Mfumu Nzambi tubaka mbote-mbote na bankaka na beno nde Yandi ta pesa beno ntoto ya bantu ya Kanana. . . . Ntangu Yandi me nata beno na nsi yango, beno fweti salaka nkinsi konso mvula . . .

. . . 8 Na kilumbu yango, beno ta tendula konso muntu na mwana na yandi nde : ‘Nkinsi yai ke songa beto mambu ya Mfumu Nzambi salaka beto ntangu Yandi basisaka beto na Ezipte.’

Yula bana ya me yela :

- Nki mutindu bo ta bambuka mpila Nzambi basisaka bo, kana bo me kuma na nsi ya Nzambi silaka bo?
(Bo ta sala nkinsi konso mvula sambu na kubambuka yo.)

Bana sala :

Bana yangalala bonso na nkinsi.

Bana yimba ti kina :

Na kiese yonso, bo yimba nkunga, “Kana Mo’ Mona Menga.”

Kumanisa leso :

Ebuna bana ya Israele basikaka na Ezipte. Farao ti bantu yonso ya Ezipte vandaka kupusa bo nde, “Beno kwenda nswalu kaka.” Bo vandaka kukwenda ti bana yonso na bo. Bana ya ntete ya bo fwaka ve, sambu Nzambi monaka menga ya mwana-dimememe na kielo na bo. Ata bantu ya nkaka ya Ezipte, kana bo mpi kwikilaka Nzambi, kana bo mpi salaka mpila Yandi tubaka, bo mpi gulukaka. Bo mpi basikaka, ti Nzambi vandaka kulunda bo.

Kiteso mosi na beto bubuyai, konso muntu ya tula ntima na menga ya Yesu Kristo, yandi ta basika na boloko ya Satana, na kimpika ya Satana. Yandi ta guluka.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno mposo yai kele kuyindula bantu ya nge zaba ya me tula ntima na Yesu ntete ve. Yantika kutanga bazina na bo na ntwala ya Yesu sambu Yandi benda bo, bo lenda guluka.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge mosi, nge zaba Yesu ntete ve. Nge me wa nde Yesu pesaka menga na Yandi sambu na kufuta mfuka ya masumu na nge. Kansi nge me tula Yandi ntima ntete ve. Nge kele ve na kati ya bantu ya me basika na nzila ya masumu.

Kansi nge lenda vanda na kati. Yesu me sila nde Yandi ta buya muntu ve ya zola kwisa na Yandi (Yoane 6 :37b).

Kaka kwikila bubuyai nde Yesu Mwana-Nzambi fwaka na zulu ya kulunsi sambu na mbi ya nge, kwikila nde Yandi telamaka na lufwa, ebuna binga Yandi kukota luzingu ti ntima na nge. Zenga nde nge ta landa Yandi. Nge ta sala yina ya Yandi ke tuba.

Yandi ta gulusa nge bubuyai. Kana nge zola nde beto sadisa nge na mambu yina, kwisa vanda awa na bakati yai [*moniteur, songa wapi*] na nima ya ecodim.

===NSUKA YA LESO 10

Leso 11. Beto tula ntima na Nzambi na ntangu ya mpasi.

Nzambi twadisaka bantu ya Israele na nzila, ti kangulaka Nzadi ya Mbwaki sambu bo sabuka.

Kubasika 13 :17-22--14 :1-31

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na bima ya ta vanda mfunu na kati ya lesu :

Kana nge lenda kuzwa badra zole, nge ta sadila bo na lesu. Bana ta sadila yo na 11.6, Bana Sala. Seneti ya bana ta sala na 11.6 kele ndambu komplike, kansi yo mpi kele ntima ya lesu yai. Tanga 11.6 mbote na ntwala, ti yidika lukanu nki mutindu bana lenda sala yo.

Na 1.1 Bana Sala, nge ta vanda na mfunu ya karte geografika. Na Bible ya Kituba, karte ya ntete na nsuka ya Bible ke songa mambu ya kele mfunu. Kana kalasi kele nene, nge lenda sala karte ya nene na diboko. Tula kaka batitre ya kele mfunu: Ezipte ti Nzadi ya Mbwaki.

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi kele na mpila kusadisa beto ata beto mona mpila ve. Yo yina, bo ta tula ntima na Yandi kuluta na bampasi na bo.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Kubasika 14 :13a

Moize tubaka nde : « Beno mona boma ve.

Beno vanda na kikesa, ebuna beno tala nki mutindu Mfumu Nzambi ke gulusa beno bubu yai. . .

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Landa, Mo' Ta Landa Nge, Mfumu

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Nki Mutindu Moize Sabukaka Nzadi ya

Mbwaki ?

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Niveau Primaire :

Bible kele kusonga beto histoire ya kieleka. Yo kele ve kaka mambu ya bantu me yindula. Yo kele mambu ya salamaka ya kieleka na nsi-ntoto yai.

Bana tuba na kimvuka mikanda ya Moize.

Niveau Secondaire :

Mukanda ya Kuyantika songa beto histoire ya kieleka katuka na luyantiku kiteso ya bamvula 4,000 na ntwala ya Yesu. Yo songa beto nsilulu ya Nzambi ya Mesia ya fweti kwisa. Yo songa beto luyantiku ya dikanda ya ta pesa beto Mesia, dikanda ya Abrahama. Yo songa mpila dikanda yina yelaka na batribu 12, ti mpila bo kwendaka na Ezipte. Bo kwendaka na kiese, kansi na nima, bo kumaka bampika na mpasi.

Mukanda ya Kubasika yantika kiteso ya bamvula 1400 na ntwala ya Yesu. Mukanda ya Kubasika ke songa mpila bo basikaka na kimpika yina.

Bana tuba na kimvuka mikanda ya Moize.

III. Kusala Revisio --

Revisio ya lesu me luta :

- † Na lesu me luta, beto monaka nde na nsuka-nsuka, Farao pesaka bantu ya Israele nzila nde bo basika na Ezipte. Ee, yandi pusaka bo kukwenda nswalu, ti bantu yonso ya Ezipte salaka kiteso mosi. Beto monaka nde ndambu

bantu ya nkaka ya kwikilaka Nzambi,
bo kwendaka nzila mosi ti bo.

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo
devoir kuyantika kutanga na ntwala ya
Nzambi bazina ya bantu ya nge zaba ya me
yamba Yesu ntete ve na luzingu na bo. Nani
salaka yo ? Beno ke sambaka sambu na bantu
kiteso ya ikwa ? Yai kele mbote. Mono lomb
beno kulanda kusala yo, mpi kusosa mpila ya
kusonga bo nsangu ya Yesu.

IV. Kulonga Lesu Yai –

Kuyantika lesu :

Beto me mona mpila ya kiese lumbu mosi
lenda kuma mawa lumbu na nima. Bana ya
Israele kwendaka na Ezipte na kiese, ti Farao
yambaka bo. Kansi na nima ya ntangu, Farao
ya nkaka kumisaka bo bampika. Kiese
kitukaka mawa.

Na lesu ya bubuyai, bantu ya Israele ke
yantika na kiese, sambu Farao me pesa bo
nzila kubasika na kimpika. Keti yo ta suka na
kiese ? Keti bo ta tula ntima na Nzambi, ata
na ntangu ya kiese to ya mawa ? Beto landa
histoire ya Bible diaka. Kubasika kapu 13.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 8 :

11.1 Nzambi twadisaka bantu ya Israele na nzila ya Nzadi ya Mbwaki.

Kubasika 13 :17-18

Tangila bana :

*17 Ntangu mfumu ya Ezipte pesaka bantu ya
Israele nzila na kwenda, Nzambi nataka bo . . .*

*18 na kulanda nzila ya zelo na zelo na ndambu
ya Nzadi ya Mbwaki. . . .*

Yula bana :

- Na kubasika na Ezipte, Nzambi nataka bo
wapi ?
(Na ndambu ya Nzadi ya Mbwaki)

Bana sala :

*[Moniteur, songa bo Ezipte ti Nzadi ya Mwaki
na karte geografika.]*

Bana tambula bonso bo ke landa Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Nzambi mosi twadisaka bo
Na nzila ya Nzadi ya Mbwaki.

11.2 Bo nataka mikwa ya Yozefi, mpila bo silaka yandi ntama. Kubasika 13 :19

Tangila bana :

*19 Moize bakaka mikwa ya Yozefi, yandi
nataka yo mutindu Yozefi lombaka. . .
(Bambuka Kuyantika 50 :25 : Yozefi songaka
bampangi na yandi nde : « Ntangu Nzambi ta
lungisa mambu yai [kunata bo na nzila ya
Kanana], beno ta katula nitu na mono awa na
kisika yai. »)*

Yula bana :

- Ntangu bana ya Israele basikaka, bo
nataka mikwa ya nani ?
(Yozefi, nkaka na bo.)
- Sambu na nki bo salaka yo ?
(Sambu bo silaka yandi kusala yo.)

Bana sala :

Bana sala bonso bo ke nata maziamu ya Yozefi
na bapeka na bo na kwenda.

Bana yimba ti kina :

Beto ke kwenda ti mikwa ya nkaka na beto
Mutindu beto silaka yandi.

11.3 Nzambi twadisaka bo na dituti ya nene na mwini, ti tiya ya ngolo na mpimpa.

Kubasika 13 :20-22

Tangila bana :

20 Bantu ya Israele . . . kwendaka kutunga camp na bo . . . penepene na ntoto ya zelo na zelo.

21 Na mwini, Mfumu Nzambi vandaka kwenda na ntwala na bo na kati ya dituti ya nene sambu na kusonga bo nzila, ebuna na mpimpa . . . na kati ya tiya ya ngolo . . .

Yula bana :

- Na mwini, nki mutindu Nzambi twadisaka bo ?
(Na ditutu na Yandi)
- Na mpimpa, nki mutindu Nzambi twadisaka bo ?
(Na tiya ya ngolo)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke landa dituti ya Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Nzambi mosi twadisaka bo,
Na dituti ya nene.

11.4 Farao balulaka mabanza ti landaka bo na basoda sambu na kuvutula bo na kimpika. Kubasika 14 :1-9

Tangila bana :

1 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :

2 Songa bantu ya Israele, bo landa nzila ya nkaka, bo kwenda kutunga camp na bo . . . na lweka ya masa. . .

4 (Farao) . . . ta landa beno ; lukumu na Mono ta monika, ntangu Mono ta bedisa yandi ti basoda na yandi. Mpidina bantu ya Ezipte ta zaba nde Mono kele Mfumu Nzambi. »

5 Ntangu Mfumu ya Ezipte waka nde bantu ya Israele me tina, yandi ti bantu na yandi . . . tubaka nde : « Nki mambu yai ya beto me sala ? Beto me pesa bantu ya Israele nzila na

kutina kimpika ! Bo ta sadila beto diaka kosalu ve !”

7 . . . (Farao) bakaka bapusu-pusu na yandi yonso . . . ya mbote-mbote nkama sambanu (600) (ti) basoda. . . .

9 . . . ti bampunda na bo, . . . bo yonso landaka bantu ya Israele. Bo kwisaka na kukanga bo na kisika yina ya bo tungaka camp. . .

Yula bana :

- Nani kwisaka kulanda bo ?
(Farao ti basoda na yandi ti bapusupusu na yandi)
- Sambu na nki bo landaka bana ya Israele ?
(Sambu na kuvutula bo na kimpika sambu bo sadila bo kosalu diaka.)

Bana sala :

Bana baluka sambu na kusonga mpila ya Farao balulaka mabanza na yandi diaka.

Bana yimba ti kina :

Farao balulaka diaka, ye yandi landaka bo.
Yandi zolaka kaka kuvutula bo na kimpika.

11.5 Bantu ya Israele vandaka na boma mingi, kansi Moize pesaka bo kikesa. Kubasika 14 :10-18

Tangila bana :

10 . . . bantu ya Israele monaka bantu ya Ezipte ke kwisa kulanda bo ; ebuna boma simbaka bo, bo yantikaka kudidila Mfumu Nzambi na ndinga ya ngolo.

11 Bo tubaka na Moize nde : “Keti maziamu kele ve na Ezipte, yo yina nge kwisaka kunata beto kwaku na ntoto ya zelo na zelo sambu beto kufwa ?

12 . . . *Beto tubaka nde, . . . Yo zolaka kuvanda mbote beto na kubikala kaka bampika, kansi mbote ve na kwisa kufwa kwaku na ntoto ya zelo na zelo. »*

13 *Moize tubaka nde : « Beno mona boma ve. Beno vanda na kikesa, ebuna beno tala nki mutindu Mfumu Nzambi ke gulusa beno bubu yai ; beno ta mona diaka ve bantu ya Ezipte mutindu beno ke mona bo bubu yai.”*

14 *Mfumu Nzambi ta nwanina beno . . .*

15 *Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :*

16 . . . *« Simba nti na nge, tandula diboko na nge na zulu ya masa, masa kukabana. Mpidina bantu ya Israele lenda sabuka na zulu ya zelo.*

17 . . . *bantu ya Ezipte . . . ta landa beno, ebuna lukumu na Mono ta monika ntangu Mono ta bedisa mfumu ya Ezipte, basoda na yandi yonso, bapusupusu na yandi ti bantu yina ke nata yo.*

18 *Bantu ya Ezipte ta zaba nde Mono kele Mfumu Nzambi . . .*

Yula bana :

- Nzambi songaka Moize kusala nki ?
(Kunangula nti na yandi na zulu ya masa)
- Na nsuka, bantu ya Ezipte ta zaba nki ?
(Nde Nzambi kele Mfumu Nzambi.)

Bana sala :

Bo yonso sala bonso bo ke kele Moize, bo baka nti, bo nangula diboko.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga ‘Nki Mutindu Moize Sabukaka Nzadi ya Mbwaki?’, ndambu ya ntete.

11.6 Nzambi sabukaka bo na Nzadi ya Mbwaki. Kubasika 14 :19-22

Tangila bana :

19 *Wanzio ya Nzambi (na dituti) yina vandaka kwenda na ntwala ya bantu ya Israele, yandi kwisaka kuvanda na nima na bo. . .*

20 . . . *Dituti yango vandaka ndambu ya nkaka mpimpa ve, ndambu ya nkaka mpimpa ; mpidina mpimpa ya mvimba tii na suka-suka basoda ya Ezipte monaka mpila ve ya kukuma penepene na bantu ya Israele.*

21 *Moize tandulaka diboko na yandi na zulu ya masa, ebuna. . . masa kabanaka na ndambu zole.*

22 *Ntangu yai, bantu ya Israele sabukaka na zulu ya zelo, masa vandaka bonso bibaka zole na nzo.*

Yula bana :

- Ata basoda ya Farao vandaka kaka penepene na bantu ya Israele, nki mutindu Nzambi bumbaka bo ?
(Dituti ya Nzambi ya twadisaka Israele, bo kwendaka kuvanda na nima na bo, na mpila nde Farao ti basoda na yandi, bo mona bo ve.)

Bana sala :

[Longi, na ntwala kuyantika seneti yai, tula badra zole na ntoto. Badrap yai zole ke songa bamasa ya Nzadi ya Mbwaki.]

Bana sala mwa seneti. Bana vanda na bandambu 3. Ndambu ya bana sala geste bonso bana ya Israele, ndambu vanda dituti ya Nzambi, ndambu bonso basoda ya Farao.

Na luyantiku, dituti kele na ntwala ya bana ya Israele. Badrap zole ya ke songa masa ya Nzadi ya Mbwaki, yo mpi kele na ntwala na

bo. Bana ya Israele songa boma, ti bana ya Farao tuba na mpila ritimika nde, “Beto ta simba bo ; bo bampika na beto. »

Dituti telama, bo vutuka kuvanda na kati ya bana ya Israele ti basoda ya Farao. Bana ya dituti nikisa-nikisa maboko na bo sambu basoda ya Farao mona Israele ve. Ntangu yina, basoda ya Farao tuba nde, “Beto mona bo diaka ve. Bo me kwenda wapi ?”

Ntangu yai, mwana mosi sala bonso Moize. Yandi sala bonso yandi ke simba nti, yandi nangula yo na zulu ya masa. Badra zole ke lala na ntoto bonso masa. Bana iya simba yo, zole na konso lele, bo tedimisa yo bonso bibaka ya nzo. Bana yonso ya Israele landa nzila yina, bo sabuka.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga “Nki Mutindu Moize Sabukaka Nzadi ya Mbwaki ?” baverse yonso zole.

11.7 Nzambi manisaka Farao ti basoda na yandi. Kubasika 14 :23-28

Tangila bana :

23 Bantu ya Ezipte kwisaka kulanda bo ; bo kotaka na masa . . .

24 . . . na suka yonso, Mfumu Nzambi . . . talaka camp ya basoda ya Ezipte, Yandi kumisaka yo kisakasaka.

25 Makulu ya bapusupusu na bo, Yandi kangisaka yo ngolo sambu yo tambula na mpasi. Bantu ya Ezipte tubaka nde : « . . . Mfumu Nzambi ke nwanina bo. »

26 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Tandula diboko na nge na zulu ya masa sambu masa kuvutuka mutindu yo vandaka ntete . . .

27 . . . ebuna masa vutukaka mutindu yo vandaka ntete. . .

28 . . . yo fikaka bapusupusu . . . muntu mosi bikalaka ve, bo yonso kufwaka.

Yula bana :

- Nki mutindu Nzambi manisaka basoda ya Farao ?
(Yandi kumisaka bo kisakasaka, Yandi kangisaka makulu ya bapusupusu na bo, ti na nsuka, Yandi vutulaka masa ya Nzadi ya Mbwaki na zulu na bo ; yo yina, bo yonso kufwaka.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo kele basoda ya Farao, ti bo ke mona masa kulumuka na zulu na bo. Bo zaba nde po pana bo ke fwaka.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Nki Mutindu Moize Sabukaka Nzadi ya Mbwaki ? »

11.8 Bantu ya Israele bakisaka kinene ya Nzambi. Kubasika 14 :29-31

Tangila bana :

29 Kansi bantu ya Israele tambulaka na zulu ya zelo na kusabuka masa . . .

30 Na kilumbu yina, Mfumu Nzambi gulusaka bantu ya Israele na maboko ya bantu ya Ezipte. . .

31 Bo monaka mpi ngolo ya Mfumu Nzambi . . . ebuna bo tinaka Mfumu Nzambi boma ; bo tulaka Yandi ntima ti muntu na Yandi Moize.

Yula bana :

- Nki vandaka nsuka ya mambu yai sambu na bantu ya Israele?

(Nzambi gulusaka bo, ti bo tinaka Yandi boma, bo zitisaka Moize mpi bonso muntu ya Nzambi.)

Bana sala :

Bana samba Nzambi sambu bo me mona kinene na Yandi.

Bana yimba ti kina :

Nzambi me gulusa beto !
Lukumu na Yandi !

Kumanisa lesu :

Ntangu ya bantu ya Israele monaka nde Farao vandaka kulanda bo diaka, bo monaka mpila ve kudasika. Masa ya nene ya Nzadi ya Mbwaki vandaka na ntwala na bo. Wapi bo lenda kwenda ? Bo monaka mpila ve. Yo monikaka imposible. Kansi diboko ya Nzambi kele nkufi ve. Muntu lenda kanga Yandi ve. Mambu ya me salama lendaka kukanga Yandi ve. Yandi kele Nzambi Mpungu.

Devoir sambu na bakristo :

Na luzingu na beto mpi, beto lenda mona bonso bampasi me lutila beto, bonso mpila ikele ve na kudasika. Kansi bambuka nde Nzambi ya sabukaka Moize ti bantu ya Israele, Yandi kele Nzambi na beto mpi. Yandi lenda sadisa beto, ata nzila ke monika ve.

Devoir mono ke pesa beno bakristo mposho yai, yo yai : Konso lumbu, beno yindula nki bampasi beno ke mona. Ata nge mona mpila ve kudasika na bampasi yina, tula yo yonso kaka na maboko ya Nzambi. Yandi kele ngolo !

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Keti nge me yambaka Yesu Kristo na ntima ti na luzingu na nge ? Beto bantu yonso, beto kele na mambu mosi ya kele na mpila ve

kudasika na yo, beto mosi. Beto kele bankwa- mbi. Beto me sala masumu na meso ya Nzambi. Beto kele na makambu ti Yandi sambu na masumu na beto. Beto lenda sala kima ve ya ta tula beto mbote ti Yandi.

Kansi, bonso Nzambi kangulaka nzila sambu na bantu ya Israele, kiteso mosi Nzambi me kangula nzila nde beto bankwa- mbi lenda kwisa na Yandi. Nzila yina kele Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi. Yesu Yandi mosi tubaka nde, "Mono kele nzila," (Yoane 14 :6).

Nzila ya nkaka ikele ve kukuma na Nzambi. Ntumwa Piere tubaka nde, "Bantu lenda guluka kaka na Yandi, sambu Nzambi me pesaka bantu zina ya muntu ya nkaka ve awa na nsi-ntoto yina lenda gulusa bo" (Bisalu 4 :12).

Yindula mpila Nzambi kangulaka nzila na Nzadi ya Mbwaki. Kana bantu ya Israele buyaka nzila ya Nzambi kangulaka, bo kwendaka kusosa nzila ya nkaka, bo mosi, nge yindula nde bo zolaka kuguluka ? Ikele ve.

Kana nge zaba ve mbote- mbote nde nge me yambaka Yesu Kristo, beto zola sadisa nge. Kana nge me yilama kuyamba Yandi, na nima ya kalasi, kwisa vanda awa na bakiti yai. Beto ta vanda na kiese kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 11

Leso 12 Beto kumisa Nzambi.

Bantu ya Israele kumisaka Nzambi na bankunga.

Kubasika 15 :1-21

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntuala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta vanda na nzala
na kumisa Nzambi na mambu yonso ya mbote
Yandi sala sambu na beto.

Moniteur, yilama na verse ya kulunguka :

Kubasika 15 :2

*Mfumu Nzambi me songa ngolo na Yandi
yonso sambu na mono,
Yo yina, mono ke zola kukumisa Yandi.*

*Yandi kele Nzambi ya tata na mono,
Yo yina mono ke zola kuyimbila Yandi nkunga.*

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Bandeke Kele Yimba

Kumisa Nzambi !

Mfumu ya Bamfumu Yonso

Nkembo, Nkembo

II. Kulonga Mikanda ya Bible –

📖 Bantu ya nene na mukanda ya Kuyantika
kele nani ?

(Nzambi, Adami, Eva, Abele, Noa,
Abrahami, Izaki, Yakobi, Yozefi)

📖 Bantu ya nene na mukanda ya Kubasika
kele nani ?

(Moize ti Aroni, Farao. Moize ti Aroni ta
vanda muntu ya nene na mikanda 5 yonso
ya Moize.)

📖 Mukanda ya tatu ya Bible, na nima ya
Kuyantika ti Kubasika, kele nki ?

[Moniteur, kana bana bambuka ve, bo

*yimba nkunga, « Mikanda ya Moise »
sambu na kubambuka.]*

(Ee, yo kele mukanda ya Levi.) Levi
vandaka mosi ya makanda to tribu 12 ya
Israel, Levi, mwana ya Yakobi, tata ya
dikanda yina. Moize ti Aroni vandaka
bantu ya dikanda ya Levi. Nzambi solaka
dikanda ya Levi kusala bisalu ya tadilaka
bisambu na Yandi. Yo yina, mukanda ya
Levi kele bansiku Nzambi pesaka Bayuda
nki mutindu bo fweti samba Yandi.

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

Beto me tuba nde Farao vandaka muntu ya
nene na mukanda ya Kubasika.

† Nki mutindu Nzambi manisaka Farao ti
basoda yonso na yandi ?
(Bo landaka bantu ya Israele na nzila
Nzambi me kangula na Nzadi ya Mbwaki.
Na nima bantu ya Israele me sabuka,
Nzambi songaka Moize kukulumusa
diboko ti nti na yandi, ebuna masa
vutukaka. Bo yonso fwaka na masa.

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno
bakristo kutula bampasi yonso ya beno ke
mona konso lumbu na maboko ya Nzambi.
Nani tesaka kusala yo ? Beno tulaka nki
bampasi na maboko ya Nzambi ? Nani lenda
songa mpila ya Nzambi sadisaka ?

➡ IV. Kulonga Lesu Yai – Ⓞ

Kuyantika lesu :

Nki beto fweti sala kana Nzambi me sadisa
beto na ntangu ya mpasi ? Beto fweti tonda
Yandi ti kumisa zina na Yandi. Nzambi me
sadisa bantu ya Israele na nki bampasi ?
(Yandi me katula bo na kimpika.

Yandi me gulusa bo na basoda ya Farao ya vandaka kulanda bo sambu na kukangisa bo diaka.

Yandi me manisa bambeni ya me pesa bo mpasi.)

Ntangu yai bantu ya Israele ke na bambeni ya ke landa bo diaka ve. Bo kele bampika diaka ve. Bo kele libre. Nki bo ta sala ?

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 3 :

12.1 Moize ti bantu ya Israele yimbaka nkunga na Mfumu Nzambi. Kubasika 15 : 1-2

Tangila bana :

*1 Ntangu yai, Moize ti bantu ya Israele yimbaka nkunga yai sambu na kukumisa Mfumu Nzambi :
« Mono ke yimbila Mfumu Nzambi nkunga sambu Yandi me songa lukumu na Yandi ya nene-nene, Yandi me losa na masa bampunda ti bantu yina vandaka kunata yo.*

*2 Mfumu Nzambi me songa ngolo na Yandi yonso sambu na mono,
Yo yina, mono ke zola kukumisa Yandi. . .
Yo yina mono ke zola kuyimbila Yandi nkunga.*

Yula bana :

- Nani kumisaka Mfumu Nzambi ? (Moize ti bantu ya Israele)
- Nki mutindu bo kumisaka Yandi ? (Na bankunga)
- Sambu na nki bo yimbilaka Yandi ? (Sambu Yandi me gulusa bo. Basoda ya Farao ya zolaka kukanga bo, Nzambi fwaka bo yonso na masa.)

Bana sala :

Mwana mosi tuba mambu ya mbote Nzambi

me sala yandi. Bana yonso kembila Yandi na mambu yina na mpila na bo.

Bana yimba ti kina :

Yimba mosi ya bankunga ya beto me tuba sambu na lesu yai.

12.2 Bo tangaka na nkunga mambu ya nene ya Nzambi me sala sambu na bo—mambu kuluta yina ya banzambi ya nkaka lenda sala. Kubasika 15 :3-19

Tangila bana :

3 Mfumu Nzambi. . .ke nwanaka bitumba . . .

6 « Mfumu, diboko na Nge ya kibakala kele ngolo mingi mpenza . . .

7 Lukumu na Nge kele ya kuyituka mpenza mutindu Nge ke bedisaka bambeni na Nge. . . .

11 “Nani nzambi ya nkaka kele bonso Nge, Mfumu? . . .

Nani ya nkaka lenda sala mambu ya kuyituka bonso Nge ? . . .

13 Na ntima na Nge ya mbote, Nge songaka nzila na bantu ya Nge katulaka na kimpika . . .

*14 Bantu ya nkaka me wa boma ntangu bo waka mambu yai . . .
Bantu yonso ya nsi ya Kanana ngolo na bo me mana,*

*16 boma ti matekita me simba bo yonso. . .
Mfumu, mambu yonso ya Nge ke salaka kele ya nene mpenza !*

18 Mfumu Nzambi, Nge kele Mfumu ya nene tii kuna. »

Yula bana :

- Bo yimbilaka Nzambi ti kumisaka Yandi sambu Yandi me sala nki ? (Yandi me bedisa bambeni na bo, Yandi songaka bo nzila, ti Yandi katulaka bo na kimpika.)

- Keti bo monaka nde muntu ya nkaka to nzambi ya nkaka lenda sala bima yina ya yituka ?
(Ikele ve. Kaka Mfumu Nzambi Yandi mosi lenda sala yo.)
- Sambu na nki nge banza nde bantu ya Kanana ta ketika ntangu bo kuwa mambu ya Nzambi salaka na Nzadi ya Mbwaki ?
(Sambu Nzambi silaka kupesa bantu ya Israele nsi yina ya Kanana, ti Nzambi vandaka kunwana bitumba sambu na bo.)

Bana sala :

Bana tanga bima ya mbote Yandi ke sala bo, bo yimbila Yandi sambu na mambote yina.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga ya nkaka ya beto me tula sambu na lesu yai.

12.3 Miriam twadisaka bankento kuyimbila Nzambi na mwa-bangoma. Kubasika 15 :20-21

Tangila bana :

20 Ebuna profete yai ya nkento Miriami, mpangi ya Aroni, yandi bakaka mwa-ngoma, yandi yantikaka kubula.

Bankento yonso ya Israele landaka yandi ti bangoma na bo, ti kukina mutindu bangoma vandaka kudila.

21 Miriami vandaka na ntwala na bo ke kwenda kuyimba nde :

« Beno yimba na kukumisa Mfumu Nzambi sambu Yandi me songa lukumu na Yandi ya nene-nene . . .

Yula bana :

- Na nima ya Moize, nani ya nkaka twadisaka bankunga ?
(Miriami)

- Beto zaba nki sambu na Miriami ?
(Yandi profete ya nkento, mpangi ya Aroni, mbuta ya nkento ya Moize. Yandi talaka Moize ntangu mama na yandi tulaka yandi na kati ya matiti na nzadi ya Nile, yandi kwendaka kuyula mwana-nkento ya Farao kana yandi lenda sosa mama na kati ya Ba-Ebreu sambu na kupesa yandi mabele.)
- Bo bulaka nki na bankunga na bo ?
(Mwa-bangoma)
- Bo vandaka na kiese sambu Nzambi me songa nki ?
(Lukumu na Yandi ya nene-nene)

Bana sala :

Bana yonso sosa kima ya bo lenda bula bonso mwa-ngoma, to kana yo kele ve, bo bula maboko. Mwana nkento mosi twadisa bo kuyimbila Nzambi na nkunga mosi. Bana ya nkaka landa yandi na ndonga, kubasika na sika ya kalasi ti kukota yo diaka na ndonga.

Bana yimba ti kina :

Mwana nkento ya nkaka sola mosi ya bankunga beto me tuba, to nkunga ya nkaka ya ke kumisaka Nzambi, yandi twadisa bana kuyimba yo ti kukina.

Kumanisa lesu :

Bana ya Israele yimbilaka Nzambi sambu na kiese na mpila Yandi me gulusaka bo. Beto mpi lenda bambuka mambu yonso ya mbote Nzambi me sala sambu na beto. Beto lenda yimbila Yandi na yonso ya mbote ya Yandi me sala.

Bana Yimba : Nkunga, Nki Mutindu Moize Sabukaka Nzadi ya Mbwaki ?

Devoir sambu na bakristo :

Devoir ya mono ke pesa beno bakristo na mposu yai, yo yai : Kutanga konso lumbu

mambu ya mbote ya Nzambi me sala nge, ti
kumisa Yandi na ndinga na nge ti na
bankunga.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Nzambi gulusaka bantu ya Israele na kimpika.
Bible ke tuba nde beto yonso vandaka
bampika ya masumu. Na Yoane 8:34 beto
tanga nde Yesu tubaka, “Konso muntu yina ke
salaka masumu, yandi kele mpika ya
masumu.” Roma 3:23 ke songa beto nde beto
yonso me sala masumu. Yo yina, kukonda
Yesu, beto yonso kele bampika ya masumu.

Kansi Yesu, Mwana ya Nzambi, kwisaka sambu
na kukatula beto na kimpika ya masumu na
mpila nde beto sadila Nzambi.

Keti Yesu me katula nge na kimpika ya
masumu ? Ketu nge zaba yo mbote-mbote ?
Ketu nge lenda bambuka ntangu ya Yandi
salaka yo ?

Kana nge kele na keti-keti na mambu yina,
kwisa vanda awa na bakiti yai na nima ya
ecodim. *[Moniteur, songa wapi.]* Beto ta
kwisa kusadisa nge kuzenga mambu yina
mbote-mbote sambu nge mpi vanda mukristo.

==NSUKA YA LESO 12

Leso 13 Beto lomba Nzambi kupesa beto bima ya mfunu.

Nzambi sadisaka bantu na Yandi diaka ti diaka.

Kubasika 15 :22-27, 16 tii na 17 :1-7

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde kana beto ke konda bima ya kele mfunu, beto bokuta ve, kansi beto lomba Nzambi kupesa beto, sambu Nzambi zola sadisa bantu na Yandi.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Filipi 4 :6b . . . konso ntangu ya beno ke samba Nzambi, beno lomba Yandi konso mambu yina ya beno ke na yo mfunu ; ntangu beno ke lomba Yandi yo, beno pesa Yandi mersi.

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Lomba na Nzambi Kaka
Nzambi Kuwa na Suka
Nzambi Ta Kuwa Nge

II. Kulonga Mikanda ya Bible--

Bana yimba « Mikanda ya Moize » ti tuba mikanda 5 ya Moize.

Niveau Primaire :

- Bana, bambuka nde Bible ya mvimba ke songa nani ?
(Yesu Mesia Mvulusi).
- Mikanda 37 ya ntete ya Bible, Kuyantika tii na Malashi, bo kele Kuwakana ya Ntama. Mikanda yai

songa beto nki sambu na Yesu ?
(Yandi ta Kwisa.)

- Mikanda ya Kuwakana ya Ntama, keti bo sonikaka yo na ntwala Yesu kwisaka, to na nima ?
(Na ntwala)

Niveau secondaire :

- Na mukanda ya ntete, Kuyantika, yo songaka beto nki sambu na Mesia ya ta kwisa ?
(Bamvutu possible—
--Kuyantika 3 :15 songaka beto nde Mesia ta butama kaka ya nkento, kukonda bakala.
--Yandi ta butuka ya fami ya Abrahami, ti Nzambi ta sakumuna makanda yonso na kati na Yandi. Kuyantika 12 :2)
- Na mukanda ya zole, Kubasika, yo songaka beto mpi sambu na Mesia ya ta kwisa ?
(Bamvutu possible—
--Yandi ta pesa menga na Yandi bonso nkailu sambu Nzambi luta masumu na beto. Kubasika 12 :13.
--Bonso mwana-dimeme fweti vanda kitoko kukonda kifu, Mesia ta konda masumu. Kubasika 12 :5a)

III. Kusala Revisio –

† Revisio ya lesu me luta :

Na baleso me luta, beto monaka nde Nzambi sadisaka bantu ya Israele nki mutindu ?
(Yandi basisaka bo na kimpika na Ezipte, Yandi bedisaka bambeni na bo ya zolaka kukanga bo.)

- † Bo salaka nki na nima Nzambi gulusaka bo ?
(Bo kumisaka Yandi na bankunga ti na kukina.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposu me luta, beto lombaka beno bakristo kutanga konso lumbu mambote ya Nzambi me sala nge, mpi na kumisa Yandi na yonso Yandi me sala. Nani salaka yo ? Nani lenda songa beto yandi kumisaka Nzambi na nki ? *[Moniteur, konso ntangu nge yula kestio bonso yai, kinga fioti kupesa bana ntangu kupesa mvutu.]* Matondo na beno ya ke tula ngolo kusala badevoir ya beto ke pesa beno. Kana beno sala yo na ntima ya kieleka, yai ta sadisa beno kuyela na kikristo mingi.

IV. Kulonga bana lesu yai –

Kuyantika lesu :

Konso lumbu beto kele na mambu ya kele mfunu na luzingu na beto. Ata Nzambi me sadisa beto mazono, beto ke na mfunu ya bima ya nkaka bubu yai. Konso lumbu, beto kele na mfunu ya mupepe, ya masa, ya madia, ti ya bima ya nkaka.

Nzambi me sadisa bantu ya Israele ngolo. Yandi me basisa bo na mpasi ya kimpika na Ezipte. Kansi na nima, bo vandaka na mfunu ya bima ya nkaka. Beto tala bubuyai nki mutindu Nzambi sadisaka bo na bima yai mpi. Yo lenda songa beto mpi nki mutindu beto fweti sala ntangu ya beto ke na mfunu ya bima na luzingu na beto.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 3 :

13.1 Nzambi sadisaka bo ntangu bo kondaka masa ya mbote ya kunwa. Kubasika 15 :22-27

Tangila bana :

22 Moize songaka bantu ya Israele na kukanga bima sambu bo katuka pana na lweka ya nzadi ya Mbwaki. Bo simbaka nzila na kwenda na ntoto ya zelo na zelo. . . Bo tambulaka bilumbu tatu . . . kansi bo monaka masa ve.

23 Ntangu yai, bo kumaka na . . .kisika . . . kuvandaka na banto ya masa ya ndudi mingi, bo monaka mpila ya kunwa yo ve. . .

24 Bantu yantikaka kubokutula Moize nde : « Nki beto ke nwa ntangu yai ? »

25 Moize bondilaka Mfumu Nzambi, ebuna Yandi songaka yandi nde : « Baka nti yai, losa yo na masa sambu masa kukuma mbote. » Moize salaka mpidina, ebuna masa kumaka kitoko. . . .

27 Na nima, bantu ya Israele kwisaka kukuma na bwala Elimi ; pana vandaka na banto ya masa kumi na zole (12), ti maba makumi nsambwadi (70). Bo tungaka camp na bo kuna na lweka ya masa.

Yula bana :

- Nki mpasi bantu ya Israele monaka na sika ya zelo na zelo ?
(Nzala ya masa ya mbote ya kunwa)
- Ntangu bo monaka masa, nki vandaka mpasi ntangu yina?
(Yo vandaka ndudi mingi, mpila ya kunwa yo ve.)
- Nzala ya masa ya kunwa kele mpasi ya ngolo to ya fioti ?
(Ya ngolo. Beto yonso ke na mfunu ya masa ya kunwa.)
- Ata bantu ya Israele me mona ngolo ya Nzambi na Nzadi ya Mbwaki, bo lombaka Yandi ve kusadisa bo mbala yai. Bo salaka

nki mambu ya mbi ?
(Bo vandaka kubokuta na Moize.)

- Nzambi songaka Moize kusala nki ?
(Kulosa yo na masa ya ndudi, yo kuma kitoko)
- Na nima bo kwendaka diaka, bo kumaka na wapi ?
(Sika ya masa mingi—banto 12 ti bamaba mingi)

Bana sala :

Bana sala mwa-seneti bonso bo ke na kiese sambu bo ke na nzala, ti bo me mona masa. Kansi ntangu bo tesa yo, yo kele ndudi mingi.

Mwana mosi sala bonso yandi kele Moize ke losa nti na yandi na kati mpila Nzambi me songa yandi. Bana tesa masa diaka, bo kunwa mingi, mpi bo yangalala sambu yo kele kitoko.

Bana yimba ti kina :

Bokuta ve, bampangi
Nzambi zaba kupesa beto masa.

13.2 Nzambi sadisaka bo na madia katukaka na zulu ntangu bo vandaka na nzala.

Kubasika 16 :1-35

Tangila bana :

1 *Bantu yonso ya Israele . . . kwisaka kukuma na ntoto ya zelo . . .*

2 *Bantu yonso bokutilaka Moize ti Aroni kuna nde :*

3 *“Mbote kana Mfumu Nzambi fwaka beto na Ezipte. Pana . . . beno me nata beto awa. . . sambu beto kufwa na nzala.”*

4 *Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Ntangu yai, Mono ta tindila beno madia yina ta katuka na zulu. Konso kilumbu, bantu fweti . . . kulokuta madia yina me fwana sambu na kilumbu yina . . .*

5 *Na kilumbu ya sambanu, bo fweti lokuta madia sambu na bilumbu zole . . .*

8 *Moize tubaka . . . nde: “Mfumu Nzambi . . . ta pesa beno mbisi na nkokila, ebuna mampa na suka . . .*

. . . 14 *Ntangu malulu yumaka, ntoto yonso fulukaka na bima ya fioti-fioti bonso bimpusu ya kwakere.*

15 *Ntangu bantu ya Israele monaka yo, bo zabaka yo ve ; bo yulanaka nde : « Yai nki ? » Moize tubaka na bo nde : « Yai kele madia ya Mfumu Nzambi me pesa beno, beno dia. . . .*

21 *Konso suka, bo vandaka kulokuta bima yina, konso muntu kiteso ya yandi vandaka na yo mfunu . . .*

. . . . 22 *Na kilumbu ya sambanu, bo lokutaka madia ya bilumbu zole . . .*

23 *Ebuna Moize tubaka na bo nde*

26 *. . . na Kilumbu ya Kupema, yo ta monika ve.”*

. . . . 31 *Bantu ya Israele pesaka madia yina “Mana.” Yo vandaka . . . ya mpembe, ntomo na yo bonso mikati ya bo me sala na bwiki.*

35 *Bantu ya Israele vandaka kudia mana bamvula makumi iya (40) tii kuna bo kwisaka . . . na nsi ya Kanana.*

Yula bana :

Nki mpasi ya zole bantu ya Israele monaka na sika ya zelo na zelo ?

(Nzala. Kima ya kudia vandaka ve.)

Keti bo sambaka Nzambi kusadisa bo, to bo yantikaka kubokuta diaka ?

(Kaka kubokuta)

Nzambi sadisaka bo nki mutindu ?

(Yandi tulaka kima ya kudia bonso mikati ya sukadi na ntoto na suka, ti Yandi tindaka bambisi bonso ngwadi na nkokila.)

Keti bantu bakisaka madia ya suka vandaka nki ?

(Ikele ve. Bo bingaka yo mana, disongidila nde, 'Nki yai ?')

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo ke lokuta mana na ntoto. Na nima, bo nangula maboko bonso bo ke simba banguadi ya ke kwisa penepene. Bo yonso sala bonso bo ke ke dia mbote, ke fuluka.

Bana yimba ti kina :

Bokuta ve, bampangi,
Nzambi zaba kupesa beto madia.

13.3 Nzambi pesaka bo masa diaka.

Kubasika 17 : 1-7

Tangila bana :

1 *Bantu yonso ya Israele katukaka na ntoto ya zelo na zelo Bo kumaka na kisika yai Refidimi, bo tungaka camp kuna, kansi na kisika yango, masa ya kunwa vandaka ve.*

2 *Yo yina, bantu yantikaka kuyangisa Moize. . . .*

3 *. . .nzala ya masa simbaka bo mingi, bo bokutilaka Moize diaka nde : “. . .Nge nataka beto awa sambu beto fwa na nzala ya masa. . . ?”*

4 *. . . Moize didilaka Mfumu Nzambi ngolo . . .*

5 *Mfumu Nzambi tubaka na yandi nde : “Binga bambuta . . .ya Israele. . . Nata mpi nti na nge . . .*

6 *Mono ta telama na ntwala na nge . . .Nge ta bula ditadi, ebuna masa ta basika sambu bantu kunwa. » Moize salaka mpidina na meso ya bambuta ya Israele (ye masa basikaka, bo yonso nwaka).*

Yula bana :

- Nzambi me pesa bo masa ya mbote mbala mosi. Keti ntangu yai ya bo kele nzala diaka, bo me longuka kulomba Nzambi bima ya bo kele mfunu ?
(Ikele ve. Bo vandaka kaka kubokuta diaka.)
- Nzambi sadisaka bo nki mutindu ?
(Yandi songaka Moize kubaka nti na yandi, kubula ditadi, ebuna masa basikaka.)

Bana sala :

Mambu ya bo fweti sala, ya bo vandaka me longuka ntete ve, kusamba Nzambi. Kulomba Yandi bima ya bo vandaka na yo mfunu. Bana yonso sala bonso bo ke samba sambu na masa ti madia ya kele mfunu.

Bana yimba ti kina :

Kaka samba Nzambi, bampangi
Nzambi zola sadisa beno.

Kumanisa lesa :

Beto yonso kele na bima ya beto ke na yo mfunu. Mbala mingi, bonso bantu ya Israele, beto ke bokutaka. Kansi Nzambi zola beto kusamba. Yandi zola beto kutula Yandi ntima. Yandi ZOLA sadisa bantu na Yandi.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo, beno ya zaba Yesu dezia na ntima na beno, yo yai : Na mposo ke kwisa, beno bokuta ve, kansi beno samba Nzambi konso lumbu. Beno lomba Yandi bima yonso ya beno ke na yo mfunu.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi kana nge zaba Yesu ntete ve na ntima na nge, kana nge me tula Yandi ntima ntete ve kugulusa nge, nge me kuma mwana ya Nzambi ntete ve. Nge me bikala na nganda ya fami ya Nzambi.

Kansi yo fweti vanda mpidina ve. Nzambi zola nde konso muntu kuguluka, konso muntu balula ntima, konso muntu kuma mwana ya fami na Yandi. Nge fweti kaka ndima nde nge me sala mambu ya Nzambi ke zola ve. Beto binga mambu yina « masumu. » Masumu me zenga kinduku ya nge ti Nzambi. Kansi Nzambi zolaka nge mingi. Yo yina, Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo sambu na kugulusa nge. Yesu fwaka na zulu ya kulunsi bonso nkailu to makabu ya kufuta mfuka ya masumu na nge ti ya beto yonso. Yandi telamaka na lufwa, Yandi vutukaka na zulu.

Bubuyai, maboko na Yandi kele ya kukangula sambu na kuyamba konso nani ta kwisa na Yandi na lukwikilu. Keti nge ta kwisa na Yandi bubuyai ? Kaka binga Yandi sika ya nge kele. Songa Yandi nde nge me sala masumu, kansi bubuyai nge ke zola kubalula ntima, kutula ntima na Yandi. Yandi ta yamba nge na fami na Yandi.

Kana nge ke na mfunu ya lusadisu, to, kana nge me yamba Yesu na ntima na nge bubu yai, ti nge zola kusonga beto, na nima ya ecodim, kwisa kuvanda awa na bakiti yai, sambu beto lenda sadisa nge.

===NSUKA YA LESO 13

Leso 14 Beto yamba lusadisu ya bantu ya nkaka.

Moize vandaka na mfunu ya lusadisu.

Kubasika 17 :8-16, kapu 18

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde beto yonso ke na mfunu ya lusadisu ya bantu ya nkaka na luzingu na beto. Yo yina, beto vanda ve na lulendo kuyindula nde beto mosi lenda sala yonso, kansi beto vanda na ntima ya kuyamba lusadisu.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Longi 4 :12

Bantu zole lenda nwana bitumba yina lenda bedisa muntu mosi. Nsinga ya bo me sala na bansinga tatu kele mpasi na kuzengana.

*[Moniteur, NB : Sala konfusio ve na kati ya mukanda ya Longi, ya kele mosi ya mikanda ya Poezi, mukanda ya Mfumu Solomo sonikaka, ti **Kulonga**, ya kele mukanda ya 5 ya Moize. Beto me longuka ntete ve mikanda ya Poezi, kansi beto ke baka kaka verse yai sambu yo songa kikuma ya lesu mbote.]*

Moniteur, yilama na nkunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Nsinga ya Bansinga Tatu

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Niveau Primaire :

Tuba mikanda 5 ya Moize na ndonga, ti na ndonga reverse (Yantika na mukanda ya 5, ebuna 4, 3, 2, 1).

Niveau Secondaire :

Bambukisa bana diaka mpila kumona baverse na kati ya Bible (mukanda, kapu, verse). Na nima, kana bana ke na baBible, pesa bo baverse yai kumona mosi-mosi na kati ya mikanda 5 ya Moize :

Kuyantika 1 :27, Kuyantika 6 :8, Kubasika 3 :7, Levi 9 :6, Kutanga 5 :7, Kulonga 1 :9

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

- † Ntangu bantu ya Israele basikaka na Ezipte, bo kotaka na ntoto ya zelo na zelo. Kuna, bo vandaka na mfunu ya nki ? (Ya masa ti ya madia)
- † Nki zolaka kuvanda mpila ya mbote kusala ntangu yina ? (Kulomba Nzambi bima ya bo vandaka na yo mfunu)
- † Kieleka, bo sambaka Nzambi ve, kansi bo salaka nki ntangu yina ? (Bo bokutaka na Moize.)
- † Na bisambu ya Moize, Nzambi sadisaka bo nki mutindu ? (Yandi pesaka bo masa ya mbote ya kunwa, mampa ya sukadi ya bo bingaka 'mana' na suka, ti mbisi ya nguadi na nkokila.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kubokuta ve, kansi kulomba Nzambi mambu yonso ya beno vandaka na yo mfunu.

Nani tulaka ngolo kusala yo ? Beno lombaka Nzambi nki ? *[Moniteur, kuwa mvutu ya bana. Kana bo me lomba bima ya bo zolaka, kansi vandaka mpenza bima ya bo vandaka na yo mfunu, sadisa bo kuzenga mambu yina. Nzambi lenda pesa beto bima beto zola, kansi Yandi pesa beto enkurazementa kulomba*

*bima ya beto ke na yo mfunu.] Nani monaka
nde Nzambi me sadisa bo na lombilu na bo ?*

IV. Kulonga bana leso yai –

Kuyantika leso :

Mwana mosi zolaka kusala mambu yonso kaka yandi mosi. Beto ta binga yandi « Mono Mosi ». Fami pesaka yandi kisalu kukatula matiti ya mbi na bilanga. Banduku songaka yandi ne, « Beto ta sadisa nge. Kana beto yonso sala, yo ta lomba ntangu mingi ve. Na nima, beto ta bula futbol.” Kansi Mono Mosi ndimaka ve. “Mono mosi lenda sala yo,” yandi tubaka.

Yo yina, yandi salaka na bilanga. Lumbu ya mvimba yandi salaka. Banduku na yandi kwendaka kubula futbol. Mon mosi, yandi kangamaka kaka na bilanga. Mpimpa kubwaka, kansi Mono Mosi vandaka kaka kusala na bilanga.

Bubuyai beto ta mona nki Moize salaka ntangu mambu bonso yai bwilaka yandi.

Developpement--Mambu ya nene ya leso yai na bandambu 7 :

14.1 Bampangi na bo bantu ya Amaleki kwisaka kunwanina bantu ya Israele nzila. Kubasika 17 :8-9a

Tangila bana :

8 Bantu ya Amaleki kwisaka kunwanisa bantu ya Israele na ndambu ya Refidimi.

9a Moize tubaka na Yozue nde : « Sola bantu, mbasi nge kwenda kunwana bitumba na bantu ya Amaleki. »

Yula bana :

- Bantu ya Amaleki vandaka bampangi distant ya bantu ya Israele, bana ya Esau

ya vandaka mbuta ya Yakobi (Kuyantika 26 :12). Bo kwisaka kusala nki ti bantu ya Israel ?
(Kunwanisa bo)

Yula bana ya me yela :

- Keti bantu ya Israele kwisaka kubaka ntoto ya bantu ya Amaleki ?
(Ikele ve. Bo zolaka kwenda na Kanana, sika Nzambi me sila kupesa bo. Na ntoto ya Amaleki, bo zolaka kaka kuluta.)
- Ebuna, bantu ya Amaleki vandaka na nki mfunu kunwanisa bantu ya Israele?
(Mfunu vandaka ve. Bantu ya Amaleki songaka luzolo ya mbi kaka.)

Bana sala :

Bana sala mwa-seneti kusonga mambu yai. Ndambu na bo vanda bantu ya Israele, ke meka kuluta kaka. Ndambu na bo vanda bantu ya Amaleki, kwisa kunwanisa bantu ya Israele, meka kukanga bo nzila.

Bana yimba ti kina :

O, bampangi Amaleki

Sambu na nki beno ke sala mpidiyai ?
(Yo kele mbi!)

Sambu na nki beno ke sala mpidiyai ?

14.2 Moize nangulaka nti ya Nzambi na diboko, ebuna kana yo vandaka na zulu, Israele nungaka, kansi ntangu Moize lembaka ti kitisaka diboko, Amaleki nungaka. Kubasika 17 :9b-11

Tangila bana :

9b Mono ta telama na nsongi ya ngumba ti nti yina ya Nzambi pesaka mono.”

10 Yozue . . . kwendaka kunwana bitumba na bantu ya Amaleki, kansi Moize, Aroni ti Hure kwendaka kutelama na nsongi ya ngumba.

11 Ntangu bo vandaka kunwana, kana Moize kutedimisa maboko na yandi na zulu, bantu ya Israele kukuma ngolo, kansi kana yandi kulumusa yo na nsi, bantu ya Amaleki kuyantika kununga.

Yula bana :

- Na bitumba yina, nki mutindu bantu ya Israele vandaka kununga ?
(Ntangu yonso ya Moize tedimisaka nti na maboko na yandi, Israele vandaka kununga.)
- Nki salamaka kana Moize kulumusaka diboko na yandi ?

Bana sala :

Bana sala mwa-seneti kusonga nki me salama. Ndambu vanda bantu ya Israele. Bo basika, ebuna bo kota salle diaka na ndonga. Ndambu vanda bantu ya Amaleki. Bo kwenda kunwanisa bantu ya Israele, bo meka kanga bo nzila. *[Mouiteur, yai kele nsaka. Keba nde bana nwana ve ya kieleka.]*

Bana yimba ti kina :

Bampangi na bo BaAmaleki
Kangaka bo nzila
Sambu bo luta ve.

14.3 Yo yina, Aroni ti Hure sadisaka kunangula maboko ya Moize. Yo yina, Israele nungaka. Kubasika 17 :12-13

Tangila bana :

12 Ntangu maboko ya Moize yantikaka kulemba, Aroni ti Hure kwisaka na ditadi, bo tulaka yo penepene na Moize, ebuna yandi vandaka na zulu na yo. Bo mosi telamaka na lweka na yandi, bo sadisaka yandi na kutedimisa maboko na zulu, tii kuna ntangu dindaka.

13 Ebuna Yozue bedisaka bantu ya Amaleki yonso.

Yula bana :

- Ntangu Moize lembaka, Aroni ti Hure sadisaka yandi nki mutindu?
(Bo tedimisaka maboko na yandi na zulu.)

Bana sala :

Bana tatu kwisa na ntwala kusala mwa-seneti. Mosi vanda Moize. Ndambu ya bana ya nkaka vanda Israele ti ndambu vanda Amaleki. Moize nangula maboko, ebuna Israele kununga bitumba. Bo yonso boka nde, « O yea, o yea, beto kele kununga-ee.”

Moize lembaka, yandi kulumusa maboko, ebuna Amaleki kununga bitumba. Bana ya Amaleki yonso boka nde, “O yea, o yea, beto bantu ya Amaleki, beto kele kununga-ee.”

Aroni ti Hure nangula maboko ya Moize, ebuna Israele yimba ti boka diaka. Na nsuka, Israele kununga.

Bana yimba ti kina :

Aroni ti Hure
sadisaka Moize.
Bo nangulaka maboko
Na yandi na zulu.
Sambu Israele kununga,
Sambu Israele kununga.

14.4 Bukilo ya Moize, Yetro, kwisaka kutala Moize na ksalu, ti nkento, ti bana zole ya Moize. Kubasika 18 :1-12

Tangila bana :

1 Yetro, bukilo ya Moize ... waka mambu yonso ya Mfumu Nzambi salaka ...

2 (Yandi) bakaka Sefora, nkento ya Moize . . .

*3 ti bana ya Sefora bo zole, Gershomi ti
Eliezere, sambu na kunata bo na Moize. . . .*

*7 Moize kwendaka kukutana na yandi, . . .
ebuna bo kotaka na nzo ya ntenta ya Moize.*

*8 Moize yantikaka kutela yandi mambu yonso
ya Mfumu Nzambi salaka . . .*

9 Yetro monaka kiese mingi . . .

*. . . . 12 . . . Aroni ti bambuta yonso ya Israele
kwisaka kusamba, ti kudia sika mosi na bukilo
ya Moize na ntwala ya Nzambi.*

Yula bana :

- Sambu na nki bukilo ya Moize Yetro kwisaka kutala yandi ?
(Sambu yandi waka mambu yonso ya Nzambi me sala sambu na Israele.)
- Yandi natilaka Moize nani ?
(Nkento na yandi Sefora ti bana na bo zole, Gershomi ti Eliezer)

Bana sala :

Bana 5 sala mwa-seneti. Moize vandaka kubaka repos, ebuna bana iya kwisa na yandi—Bukilo na yandi Yetro, Nkento na yandi Sefora, ti bana na yandi Gershomi ti Eliezere. Bo yonso yambana na kiese.

Bana yimba ti kina :

Kiese na Moize
Kumona fami diaka.

14.5 Yetro monaka kizitu ya Moize kusambisa bantu, yantika na suka tii na mpimpa. Kubasika 18 :13-16

Tangila bana :

13 Na kilumbu landaka, Moize vandaka me vanda sambu na kusambisa bantu ; katuka suka tii na mpimpa bantu vandaka kwisa kusamba mambu na bo.

Yula bana :

- Kisalu ya Moize kusambisa bantu lombaka ntangu ikwa ?
(Lumbu ya mvimba, suka tii na mpimpa)

Bana sala :

Bana sala mwa-seneti. Mosi vanda Yetro, ke kaka tala Moize. Mosi vanda Moize, bana ya nkaka bantu ya Israel. Zole-zole, bo ke kwisa na Moize na ndonga ya nda sambu yandi sambisa bo. Moize songa nde yandi me lemba mingi.

Bana yimba ti kina :

Moize bisalu mingi
Me lutila yandi.

14.6 Yetro songaka Moize nde yandi vandaka na mfunu ya lusadisu. Kubasika 18 :17-23

Tangila bana :

17 Ebuna bukilo na yandi nde : “Mutindu nge ke sala kele mbote ve.

18 Nge ti bantu yai, beno ta lemba nswalu. Kisalu me lutila nge mingi, nge lenda sala yo ve nge mosi.

19 Ntangu yai kuwa, mono ke pesa nge ndongisila ya mbote, ebuna Nzambi ta sadisa nge. . .

21 . . . Sola bantu ya mayele ; nge tula bo bambuta . . . Bo fweti vanda bantu ke zitisaka Nzambi, bantu ya bo lenda tula . . .

22 Bo vanda bazuzi ya bantu tii kuna. Makambu ya nene bo ta kwisaka kunata yo na nge, kansi bamakambu ya fioti-fioti bo mosi ta zengaka yo. Mpidina, kisalu ta lutilaka nge mingi ve, sambu bo ta sadisaka . . .

23 Kana nge sala mpidina, Nzambi ta vandaka na nge ; nge ta lembaka nswalu ve,

*bantu yonso mpi ta vutukaka na banzo na bo
makambu na bo me mana. »*

Yula bana :

- Sambu na nki Yetro monaka nde mpila Moize vandaka kusambisa bantu lumbu ya mvimba, yo vandaka mbote ve ? (Sambu yo lembisaka Moize ngolo)
- Nki vandaka conseye na yandi ? (Kusola bantu ya mbote, kutula bo bambuta, bo sadisa Moize kusambisa bamambu ya fioti. Mpidina kaka bamambu ya nene kwisa na yandi.)

Bana sala :

Bana zole sala mwa-seneti : Moize ti Yetro. Yetro songa Moize musapi nde, « Ve, Ve, Ve ! Kisalu me lutila nge. Nge fweti sosa lusadis. »

Bana yimba ti kina :

Moize, Moize,
kusosa lusadis !

**14.7 Moize landaka conseye ya Yetro ; yandi
sosaka lusadis na kisalu na yandi. Kubasika
18 :24-27**

Tangila bana :

*24 Moize wilaka Yetro, yandi salaka mutindu
yandi tubaka. . .*

Yula bana ya fioti :

- Keti Moize waka conseye ya Yetro ? (Ee, yandi waka ti yandi landaka yo.)
- Yandi sosaka nki na kisalu na yandi ? (Lusadis)

Bana sala :

Moize tambula na kati ya bana ya nkaka,
yandi pona bantu kusadisa yandi.

Bana yimba ti kina :

Moize ndimaka lusadis.
Mbote na yandi !

Kumanisa lesa :

Moize vandaka muntu ya nene ti ya ngolo na mambu ya Nzambi. Kansi mbala zole na lesa yai, beto mona nde yandi vandaka na mfunu ya lusadis. Yandi ndimaka lusadis, yo yina Nzambi sadisa yandi ti bantu yonso ya Israele, ti Yandi yikaka bo ngolo diaka.

Beto yonso ke na mfunu ya lusadis. Nzambi me sala beto ve sambu beto sala kaka beto mosi. Kana muntu ke yindula nde kaka yandi mosi ta lunga, yina kele lulendo na yandi. Mbote beto yonso sosa lusadis, ti beto sadisana na kisalu ya Nzambi ti na kisalu na beto ya konso lumbu. Nsinga ya *bo me sala na bansinga tatu kele mpasi na kuzengana.*

Verse ya Kulonguka :

Bana tuba Longi 4 :12 mbala zole, na nima bo yimba nkunga yina.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir ya mono ke pesa beno bakristo, yo yai : Na mposo ke kwisa, beno vanda nswalu kulomba lusadis kana yo kele mfunu, beno mpi vanda nswalu kusadisa bantu ya nkaka kana bo lomba yo.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve na luzingu na nge, ata muntu mosi ya nkaka lenda sadisa nge ve na mambu yina. Kaka Yesu lenda gulusa nge. Ntumwa Piere tubaka nde, “Bantu lenda guluka kaka na Yandi [Yesu]” (Bisalu 4:12).

Kaka nge mosi lenda kangula kielo ya ntima na nge, kaka nge lenda binga Yandi kukota. Na Kusonga 3:20, Yesu tubaka, “Kuwa! Mono me

telama na kielo, ke bula. Kana muntu kuwa ndinga na Mono ti kukangula kielo, Mono ta kota . . .”

Keti Yandi ke bula na kielo ya ntima ya nge sesepiyai ? Keti nge ta kangula kielo na Yandi bubuyai ? Kana nge zola solula mambu yai, to nge zola muntu ya nkaka kusamba ti nge na mambu yina, kwisa vanda awa [*moniteur, songa wapi*] na bakiti yai na nima ya ecodim, sambu beto sadisa nge.

===NSUKA YA LESO 14

Leso 15 Beto lenda kudiguluka ve ; beto ke na mfunu ya Yesu.

Nzambi pesaka bansiku ya nene na Yandi.

Kubasika 19 tii na 20 :17

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

NB : Informatio sambu na nge, moniteur kubakisa, kana kestio yai basika :

Bampangi na beto Bakatolika kabisa bansiku ya Nzambi na mpila diferante na beto bamisioni. Bo tanga ve « Kusala ve biteki to bifwanisu ya bima. . .” (Kubasika 20:4-6) bonso nsiku ya zole. Bo tanga ‘Kusadila zina ya Nzambi mpamba-mpamba ve’ bonso nsiku ya zole.

Ebuna, sambu bo kuma na bansiku kumi, bo kabisa nsiku ya nsuka, “Kuyuma ntima ve.” (20:17). Bo tanga bima ya nkaka ya beto fweti yuma ntete ve na yo bonso bansiku zole.

Kansi diswaswanu yai basika, nge lenda yula bana sambu na nki bo banza Katolika ke tanga ve “Kusala ve biteki to bifwanisu” bonso nsiku. (Keti yo lenda vanda sambu pratike na bo me fuluka na bifwanisu ya nsiku ya zole me buya ?)

Moniteur, yidika na ntwala :

Nge ta vanda na mfunu kusadila kiti mosi na 15 :1, Bana Sala.

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Bansiku ya Nzambi ke songa beto mpila Nzambi zola beto kuzinga ti Yandi, mpi ti bantu ya nkaka. Beto kuka kulanda yo yonso ve, yo yina, beto bakisa nde beto ke na mfunu ya Mvulusi.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Roma 3 :20b « Bansiku yina kele kaka sambu na kusonga muntu nde yandi me sala masumu. »

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai :

Bansiku Kumi ya Kulanda
Luka 4 :8

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Beto mona Bansiku 10 ya Nzambi pesaka bantu na Kubasika kapu 20.

Bantu tuba na mpila ritimika :

Ban-siku Ku-mi ya Nza-mbi-ee

Ku-ba-si-ka ka-pu makumi zo-le—ee.

III. Kusala Revisio –

Revisio ya leso me luta :

Beto me mona nde bana ya Israele me basika na kimpika na Ezipte. Bo ke kwenda na nsi ya Kanana ya Nzambi silaka bambuta na bo Abrahami, Izaki, Yakobi, ti Yozefi. Bo ke tambula na nsi ya zelo na zelo, kansi Nzambi ke sadisa bo na bima ya bo ke na yo mfunu—masa ya kunwa ti madia.

Beto me mona nde Moize vandaka kusonga bantu bansiku ya Nzambi ya Nzambi songaka yandi. Kansi bansiku ya Nzambi, yo vandaka ya kusionika ntete ve. Beto monaka nde kisalu ya kulonga mpi kusambisa bantu yonso, yo lutaka ngolo ya Moize kusala yo. Yo yina Yetro, bukilo ya Moize, pesaka yandi conseye kusosa lusadisya ya bantu ya nkaka ya kinzambi, ti Moize landaka conseye na yandi.

Kulanda devoir ya leso me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kuvanda nswalu kulomba lusadisya ya bantu ya nkaka ntangu yo kuvanda mfunu. Nani lombaka lusadisya na mposo me luta ?

Beno lombaka yo na nki ? Nki mutindu lusadisya yina sadisaka ?

Beto lombaka beno mpi kuvanda nswalu kusadisya bantu ya nkaka ntangu bo lomba yo. Nani sadisya muntu ya nkaka na mposo me luta ? Nani ta songa beto yandi sadisya na nki ?

IV. Kulonga bana leso yai –

Kuyantika leso :

Bantu ya Israele vandaka na nzila kukwenda na nsi ya Nzambi silaka bo. Nki mutindu bo ta zinga na kintwadi bo na bo, ntangu bo kwisa na nsi yina ? Ntangu me lunga nde bantu yonso zaba bansiku ya Nzambi, nki mutindu Yandi zola beto kuzinga.

Developpement--Mambu ya nene ya leso yai na bandambu 11 :

15.1 Bantu yilamaka na mpila Nzambi songaka, na mpila nde Nzambi kutuba na Moize ti Aroni. Kubasika kapu 19

Tangila bana somere yai :

Bantu ya Israele kumaka na ngumba ya Nzambi. Kuna, Moize tombukaka sambu na kusolula na Nzambi. Nzambi vutulaka yandi sambu na kusonga bambuta ya Israele nki mutindu kuyilama. Na nima, yandi tombukaka diaka ti Aroni.

Nzambi songaka bo kuziungisa ngumba yonso na lupangu, bo songa bantu ngolo nde bo kusimba yo ve, ata bambisi na bo ve, ata bambuta ya bo ve. Nzambi zolaka kulumuka na ngumba yina. Bo kuma penepene ve, to bo fweti kufwa. Nzambi vandaka kusonga bo nde masumu na bo me zenga kinduku na bo ti Yandi.

Yula bana :

- Nani kwendaka na zulu ya ngumba sambu Nzambi kupesa bo bansiku na Yandi? (Ntete Moize, na nima, Moize ti Aroni)

Yula bana ya me yela :

- Sambu na nki bantu ya nkaka lenda kuma ve penepene na sika Nzambi vandaka kusolula ti Moize na Aroni? (Sambu bo bakisa nde masumu na bo me zenga kinduku na bo ti Yandi.)

Bana sala :

Bana yonso sala mwa-seneti. Nge tula mesa to bakiti zole na kati-kati na bo. Nge tuba nde yo ke songa Ngumba ya Sinai. Sola bana zole kuvanda Moize ti Aroni. Moize songa bana ya nkaka kusala lupangu ya ke ziunga ngumba, bo simba bo ve. Na nima, Moize ti Aroni, bo mata na zulu ya ngumba. Bana ya nkaka vanda na cercle, kansi bo keba nde bo simba ve lupangu yina.

Bana yimba ti kina :

O, Moize, kuwa mbote
Nki Nzambi ta tuba.

15.2 Nzambi songaka nki mutindu bo fweti vanda ti Yandi. Nsiku ya ntete (1) : Kusamba banzambi ya nkaka ve, kaka mono. Kubasika kapu 20 :1-3

Tangila bana :

- 1 *Nzambi tubaka mambu yai yonso nde :*
- 2 *Mono kele Mfumu Nzambi, Nzambi na nge ; Mono Muntu katulaka nge na kimpika kuna na nsi ya Ezipte.*
- 3 *Kusamba banzambi ya nkaka ve, kaka Mono.*

Yula bana :

- Nki kele nsiku ya ntete ya Nzambi pesaka ? (Kusamba banzambi ya nkaka ve, kansi kaka Yandi Mfumu Nzambi.)

Bana sala :

Bana yonso nangula diboko, songa na zulu. Bo tuba nde, « Samba kaka Nzambi ! »

Bana yimba ti kina :

Bana lenda yimba nkunga, “Luka 4:8” kana bo zaba yo, to nge lenda kaka tula tona na fraze, “Samba kaka Nzambi !—Nsiku ya ntete!”

15.3 Nzambi songaka nki mutindu beto fweti vanda ti Yandi. Nsiku ya zole (2) : Kusala ve biteki, kufukama ve na ntwala ya biteki sambu na kusambila yo. Kubasika 20 :4-6

Tangila bana :

4 *Kusala ve biteki to bifwanisu ya bima . . .*

5 *Kufukama ve na ntwala ya biteki sambu na kusambila yo, sambu Mono Mfumu Nzambi, Nzambi na nge, Mono kele Nzambi mosi ya zwa, Mono ke ndimaka banzambi ya nkaka ve.*

..

Yula bana :

- Nki nsiku ya zole ya Nzambi pesaka ? (Kusamba biteki ve.)
- Keti Nzambi ke ndimaka banzambi ya nkaka ya fioti-fioti ya bantu ke sambaka ? (Ikele ve.)

Yula bana ya me yela :

- Sambu na nki nge banza Nzambi ke ndimaka ve banzambi ya nkaka ? [Moniteur, kuwa mabanza ya bana. Bamvutu mingi kele posible.]

(Mvutu mosi ya mfunu kele nde Yandi gangaka bima yonso, kansi bo gangaka kima ve.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke buya biteki.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku Kumi ya Nzambi.” Ntangu bo yimba nsiku ya zole, bo nangula misapi zole.

15.4 Nzambi songaka nki mutindu beto fweti vanda ti Yandi. Nsiku ya tatu (3) : Kusadila zina ya Nzambi mpamba-mpamba ve. Kubasika 20 :7

Tangila bana :

7 Kusadila zina na Mono Mfumu Nzambi, Nzambi na nge, mpamba-mpamba ve, sambu Mono ta pesa ndola na konso muntu yina ke sakana na zina na Mono.

Yula bana :

- Nki nsiku ya tatu ya Nzambi pesaka ? (Kusadila zina ya Nzambi mpamba-mpamba ve, to sakana ve na zina na Yandi.)

Bana sala :

Bana yonso tula diboko na zulu ya munoko na bo kusonga nde bo ta keba na mpila bo sadila zina ya Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, « Bansiku Kumi ya Nzambi.” Ntangu bo yimba nsiku ya 3, bo nangula diboko kusonga misapi 3.

15.5 Nzambi songaka nki mutindu beto fweti vanda ti Yandi. Nsiku ya iya (4) : Zitisa Kilumbu ya Kupema. Kubasika 10 :8-11

Tangila bana :

8 Zitisa Kilumbu ya Kupema, yo kele kilumbu na Mono Mfumu Nzambi.

9 Nge ta sala ksalu na nge yonso bilumbu sambanu,

10 kansi kilumbu ya nsambwadi kele Kilumbu ya Kupema, kilumbu ya Mono Mfumu Nzambi, Nzambi na nge. Na kilumbu yango yina, muntu ta sala ksalu ve. . .

11 Mono salaka zulu, ntoto, masa, ti bima yonso kele muna na bilumbu sambanu, ebuna na kilumbu ya nsambwadi, Mono pemaka. Yo yina, Mono Mfumu Nzambi sakumunaka Kilumbu ya Kupema, Mono kumisaka yo kilumbu na Mono.

Yula bana :

- Nzambi bingaka Kilumbu ya Nsambwadi kilumbu ya nki? (Kilumbu ya Kupema)
- Sambu na nki Yandi salaka mpidina? (Sambu Yandi salaka bima yonso na bilumbu 6, ebuna Yandi pemaka na Kilumbu ya 7.)
- Yandi kumisaka yo Kilumbu ya nani? (Ya Yandi mosi Nzambi)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke pema, bo ke samba na Kilumbu ya Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.” Ntangu bo yimba nsiku ya 4, bo nangula maboko kusonga misapi 4.

15.6 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda ti bampangi. Nsiku ya tanu (5) : Zitisa tata ti mama na nge. Kubasika 20 :12

Tangila bana :

12 Zitisa tata na nge ti mama na nge ;

mpidina nge ta zinga bilumbu mingi na ntoto ya Mono Mfumu Nzambi, Nzambi na nge, ke pesa nge.

Yula bana :

- Nki nsiku ya 5 ya Nzambi pesaka ?
(Zitisa tata ti mama na nge.)
- Nki mutindu beto lenda zitisa bibuti na beto ?
(Kulemfuka na bo, kutuba na luzitu na bo, kuwa konye na bo, kusadisa bo ntangu bo me nuna, etc.)

Bana sala :

Bana songa bageste ya ke songa luzitu na tata ti mama. « E, tata, mono ta lemfuka, » « E, mama, mono ta sadisa nge, » etc.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 5, bo nangula maboko kusonga misapi 5.

15.7 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda ti bampangi. Nsiku ya sambanu (6) : Kufwa muntu ve. Kubasika 20:13

Tangila bana :

13 Kufwa muntu ve.

Yula bana :

- Nki nsiku ya 6 ya Nzambi pesaka ?
(Kufwa muntu ve.)

Yula bana ya me yela :

- Yai ke tadila guvernama ve. Yo ke tadila bantu ya nkaka. Nki mutindu beto bantu ke fwaka muntu ?
(Kufwa yandi na munduki to na ditadi, kufwa muntu na kindoki, kubasisa divumu ya mama, etc.)

Bana sala :

Bana nikisa ntu « ve, » . Bo tuba nde, “Mono lenda kufwa muntu ve. »

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 6, bo nangula maboko kusonga misapi 6.

15.8 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda ti bampangi. Nsiku ya nsambwadi (7) : Kusala bizumba ve. Kubasika 20 : 14

Tangila bana :

14 Nge bakala, kulala na nkento ya nkaka ve ; nge nkento, kulala na bakala ya nkaka ve.

Yula bana :

- Nki nsiku ya 7 ya Nzambi pesaka ?
(Kulala na muntu ya nkaka ve.)
- Nkento ya nkaka to bakala ya nkaka zola tuba nki ?
(Muntu ya nge me kwela ve. Muntu ya nganda ya dibala.)
- Mbala mingi, kulala ya mutindu yai, beto binga yo nki ?
(Bizumbu)
- Kana beto zolaka kutuba nsiku yai na mpila positif, beto ta tuba nki ?
(Kuvanda kwikama na muntu ya nge me kwela.)

Bana sala :

Bankento sala geste bonso bo ke simba muntu (muntu imazinere). Bo tuba nde, “Bakala na mono.”

Bo sala geste bonso bo ke buya muntu ya nkaka. Bo tuba nde, “Nge bakala na mono ve.”

Babakala sala kiteso mosi na bankento. (NB: Yonso kele imazinere. Bo ke simba muntu ya

kieleka ve.)

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 7, bo nangula
maboko kusonga misapi 7.

**15.9 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda ti
bampangi. Nsiku ya nana (8) : Kuyiba ve.
Kubasika 20 : 15**

Tangila bana :

15 Kuyiba ve.

Yula bana :

- Nsiku ya 8 ya Nzambi pesaka nki ?
(Kuyiba ve.)
- Kuyiba zola tuba nki ?
(Kubaka na nge kima ya muntu ya
nkaka kukonda kulomba nzila.)

Bana sala :

Konso mwana nangula diboko mosi bonso
yandi zola yiba kima. Yandi bula yo na diboko
ya nkaka, yandi tuba, “Kuyiba ve.”

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 8, bo nangula
maboko kusonga misapi 8.

**15.10 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda
ti bampangi. Nsiku ya uvwa (9) : Kutuba
luvunu ve. Kubasika 20 : 16**

Tangila bana :

*16 Kutuba ve kitemwe ya luvunu sambu na
mpangi na nge.*

Yula bana :

- Nki nsiku ya 9 Nzambi pesaka ?
(Kutuba ve kitemwe ya luvunu sambu na
mpangi na nge. Na nkufi, beto lenda tuba
nde, « Kutuba luvunu ve. »)

- Nzambi kele masonga to luvunu ?
(Masonga kaka.)

Bana sala :

Bana yonso tula diboko na zulu ya munoko na
bo, bo tuba nde, “Luvunu ve.”

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 9, bo nangula
maboko kusonga misapi 9.

**15.11 Nzambi songaka nki mutindu kuvanda
ti bampangi. Nsiku ya kumi (10) : Kuyuma
ntima ve. Kubasika 20: 17**

Tangila bana :

*17 Kuyuma ntima ve na nzo ya ngani.
Kuyuma ntima ve na nkento ya ngani, to
bampika, to bangombe, to bampunda, to
konso kima ya ngani.*

Yula bana :

- Nki nsiku ya 10 ya Nzambi pesaka ?
(Kuyuma ntima ve.)
- Kuyuma ntima zola tuba nki ?
(Kuvanda na nzala ya ngolo kubaka kima
ya muntu ya nkaka, kutula disu na bima ya
kele ya nge ve.)

Yula bana ya me yela :

- Kana muntu yuma ntima ngolo, yo lenda
benda muntu na kufwa nki bansiku ya
nkaka?
(Kuyiba, kusala bizumba, kutuba kitemwe
ya luvunu sambu na kubaka kima, etc.)
- Kana beto zolaka kutuba nsiku yai na
mpila positif, beto lenda tuba nki?
(Kuvanda kontante to kiese na bima ya
Nzambi me pesa nge.)

Bana sala :

Bana simba ntima. Bo tuba nde, « Keba

ntima. Kuyuma ntima ve.”

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, “Bansiku ya Nzambi.”
Ntangu bo yimba nsiku ya 10, bo nangula
maboko kusonga misapi yonso 10.

Kumanisa lesu :

Nzambi pesaka bansiku yai sambu beto zaba
mpila beto fweti vanda ti Yandi—beto samba
kaka Yandi, beto sala biteki ve, beto zitisa zina
na Yandi ti lumbu na Yandi.

Yandi pesaka bansiku yai mpi sambu beto
zaba mpila beto fweti vanda ti bampangi ya
nkaka—beto zitisa mama ti tata, beto kufwa
muntu ve kansi beto zitisa moyo na yandi.
Beto zitisa makwela ti vanda kwikama na kati
na yo, beto yiba ve bima ya bantu ya nkaka,
beto tuba luvunu ve, ti beto yuma ntima ve
sambu na bima ya bantu ya nkaka, kansi beto
vanda na kiese na bima ya Nzambi me pesa
beto.

Keti beto me lemfuka na bansiku yai yonso?
Ikele ve. Nzambi zabaka nde beto ta kuka ve
kusala yo. Yandi me songa beto nde beto
nunga ve. Yo yina, Yandi tindilaka beto
Mwana na Yandi sambu na kulungisa yonso ya
Nzambi zolaka, mpi sambu na kubaka ndola ya
masumu yonso na beto.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo, yo yai:
Na mposu yai, meka kulemfuka na bansiku yai
10 yonso. Kana nge mona nde nge me bwa na
mambu mosi, ndima masumu yina na Nzambi
ti lombapardo na Yesu Kristo.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi mbala mingi, bana ikele na ecodim na
beto ya me ndima Yesu Kristo ntete ve na
ntima ti na luzingu na bo. Kana nge me
yamba Yandi ntete ve, yindula bansiku 10.
Bansiku ikwa nge me fwaka dezia ? Kana nge

me fwa kaka mosi, nge kele muntu ya
masumu. Ee, kana beto tuba mbote, beto
yonso fweti ndima nde beto me fwa bansiku
ya Nzambi mingi.

Masumu lenda kota na bwala ya Nzambi ve.
Yo yina, Nzambi tindaka Mwana na Yandi Yesu
Kristo. Na kati ya bantu yonso, kaka Yesu
lungisaka bansiku yonso ya Nzambi mbote-
mbote. Yandi mpi kudipesaka nitu ti menga
na Yandi bonso nkailu sambu na kufuta mfuka
ya masumu na beto. Yandi fwaka, kansi Yandi
mpi telamaka na lufwa. Bubuyai, kana nge ta
binga zina na Yandi, Yandi ta wa nge. Bible ke
songa beto nde konso muntu ya ta binga zina
ya Mfumuzambizi, « yandi TA guluka » (Roma
10 :13).

Kana nge me binga zina ya Nzambi ntete ve
sambu na kulomba nde Yesu gulusa nge,
ntangu ya mbote, yo yai. Binga Yandi na
ntima na nge sesepiyai. Na nima ya ecodim,
kwisa vanda awa na bakiti yai sambu beto mpi
zaba nde nge me guluka bubuyai.

===NSUKA YA LESO 15

Leso 16 Beto zinga na kintwadi ti Nzambi.

Nzambi tendulaka bansiku na Yandi ti pesaka yo ya kusonika na matadi.

Kubasika somere bakapu 21-23, detayi kapu 24

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola beto kuzaba Yandi. Yandi tulaka ngolo kusonga beto bansiku na Yandi. Yo yina, bana ta zola kuzinga na kintwadi ti Yandi.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Kubasika 24 :12 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : «Kwisa kutombuka awa na Mono na ngumba, nge bikala awa. Mono ta pesa nge matadi yina ke na bansiku ya Mono me sonika na kulonga bantu na Mono. »

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Bansiku Kumi ya Kulanda
Lomba na Nzambi, verse 2
Yesu Ke Bula na Kielo

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Bana yimba nkunga, 'Mikanda ya Moize', ti tuba mikanda yina na ndonga. Yula bana, na nki kapu beto mona Bansiku 10 ya Nzambi pesaka beto ? (Na Kubasika kapu 20)

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

Niveau Primaire-

Na misapi, bana tesa kutuba bansiku kumi.

Yo yai :

1. Kuvanda na banzambi ya nkaka ve.
2. Kusadila biteki ve.
3. Sadila zina ya Nzambi mpamba-mpamba ve
4. Zitisa lumbu ya bisambu ti ya kupema.
5. Zitisa mama ti tata na nge.
6. Kufwa muntu ve.
7. Kusala ve bizumba.
8. Kuyiba ve.
9. Kutuba luvunu ve.
10. Kuyuma ntima ve sambu na bima ya bantu ya nkaka.

Niveau Secondaire-

Kana bana ke na baBible, bo kangula na Kubasika 20. Nge lomba bo kusosa, mpi kutelama kutanga nsiku ya ntete, nsiku ya iya, nsiku ya kumi, etc.

Na nima, bo kanga Bible, bo tesa kutuba yonso 10.

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kutula ngolo kulemfuka na Bansiku 10 yonso ya Nzambi pesaka. Nani tulaka ngolo kulemfuka ?

Ee, mbote. Nani tulaka ngolo, kansi kieleka nge bwaka na mambu yina ? *[Moniteur, kinga fioti sambu bana pesa mvutu.]* Yo kele mbote kutuba ya kieleka, ebuna, kana nge me bwa, kundima yo na Yesu, kulomba pardo, kutelama diaka. Landa kaka na nzila yina. Bambuka nde Nzambi zabaka nde beto lenda ve lungisa lungungu na Yandi. Yo yina, Yandi tindila beto Yesu Kristo kuvanda Mvulusi na beto.

IV. Kulonga Leso Yai –

Kuyantika lesu :

Toma zolaka Yesu mingi. Konso ntangu yandi vandaka kusonga banduku mambote ya Yesu na luzingu na yandi. Lumbu mosi, nduku zina ya Munkisi vutulaka nde, “Mono kwikila na Yesu ve. Kana Nzambi ikele, Yandi me bumbana ntama na zulu. Yandi ke zola kuzabana ve na beto bantu. Yo yina, bonso Yandi kele na mfunu na mono ve, mono mpi ke na mfunu na Yandi ve.”

Nki nge ta tuba na Munkisi, kana nge vandaka Toma? Keti Bible ke songa beto Nzambi ya zola kubumbana na bwala na Yandi, to yo ke songa beto Nzambi ya zola kuzabana na bantu na Yandi? Yindula kestio yina ntangu nge ke wa lesu na beto bubuyai.

Beto me bika Moize na zulu ya ngumba ya Sinai, sika Nzambi pesaka yandi bansiku kumi na Yandi.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 6 :

16.1 Nzambi pesaka bansiku ya nkaka mingi mutindu na mutindu sambu na luzingu ya bantu. Kubasika kapu 21, 22, tii na 23 :19

Tangila bana somere yai :

Ntete Nzambi pesaka bantu Bansiku 10 na nkufi sambu konso muntu mona mpasi ve kubakisa mpi kubambuka. Na nima, Yandi pesaka mpi bansiku mingi-mingi ke tadila luzingu ya bantu.

Yandi pesaka bansiku ke tadila nki mutindu kuvanda ti basielo, kunwana ya bantu, bambisi ya sala bantu mbi, nki mutindu kusala kana muntu me yiba, kana muntu defa kima ebuna yo beba na diboko na yandi, kana bakala ladisa nkento ti yandi baka divumu,

kana muntu sala kindoki, nki mutindu kudefa mbongo, nki mutindu kutuba sambu na bantwadisi, mambu ke tadila songi-songi, nki mutindu kuvanda ti banzenza, bafete ya kusala, nki mutindu kusala nkailu na Nzambi, ti bima mingi ya nkaka.

Nzambi zolaka bantu na Yandi kuzaba nki mutindu kuvanda ti Yandi ti nki mutindu kuzinga ti bantu ya nkaka.

Yula bana :

- Keti bansiku yai ke songa Nzambi ya zola kubumbana, to Nzambi ya zola kuzabana ?
(Nzambi ya zola kuzabana. Yandi pesaka bansiku na Yandi sambu bantu bakisa mpila kuvanda ti Yandi.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke tuba. Bo tuba nde, “Nzambi pesaka bansiku na Yandi sambu beto bakisa mpila kuvanda ti Yandi.”

Bana yimba ti kina :

Nzambi pesaka bansiku na Yandi.

16.2 Nzambi silaka nde, kana bo lemfuka, Yandi ta nata bo na nsi ya Kanana, Yandi ta sakumuna bo kuna. Kubasika 23 :23-33

Tangila bana :

23 Wanzio na Mono ta vanda na ntwala na beno, yandi ta nata beno na nsi ya . . . Kanana, bantu ya (Kanana), Mono ta fwa bo.

24 Beno lenda fukama ve na ntwala ya banzambi na bo sambu na kusambila bo . . .

25 Beno fweti samba Mono Mfumu Nzambi, . . . Mono ta pesa beno madia ti masa, Mono ta katula mpi maladi na kati na beno.

26 Na ntoto na beno, ata nkento mosi ta basisa divumu ve to ta vanda mukobo ; Mono

ta pesa beno luzingu ya nda.

27 Bantu yina ke menga beno, Mono ta pesa bo boma . . . bambeni na beno. . . bo ta tina beno. . . .

29 Mono ta kula bo mvula mosi ve ; mbaimbai . . . bambisi ya makasi ta kwisa mingi mpenza . . .

30 Kansi Mono ta kulaka bo malembe-malembe tii kuna . . . bana na beno bantu ta baka ntoto yina. . . .

Yula bana :

- Nani ta twadisa bo na nsi ya Kanana ? (Wanzio ya Mfumu Nzambi)
- Nki mutindu Nzambi silaka kusakumuna bo kana bo lemvukila Yandi ? (Kupesa bo madia ti masa, maladi ve, bankento kubasisa divumu ve, kuvanda mukobo ve, luzingu ya nda, bambeni kutina bo.
- Nzambi ta kula bantu mbala mosi to malembe-malembe ? (Malembe-malembe)
- Sambu na nki ? (Sambu bambisi ya makasi kuma mingi ve.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke landa wanzio ya Nzambi, ya ke twadisa bo.

Bana yimba ti kina :

Kaka landa Nzambi, Yandi ta twadisa nge.
Kaka landa Nzambi, Yandi ta sakumuna nge.

16.3 Nzambi bingaka bambuta kutombuka ndambu na zulu ya ngumba, kansi Moize kutombukaka tii na nsongi na yo. Kubasika 24 :1-2

Tangila bana :

1 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Nge ti Aroni, Nadabi, Abihu, ti bambuta ya Israele makumi nsambwadi (70), beno kwisa kutombuka awa na Mono na ngumba ; beno fukama mwa-ntama fioti sambu na kusamba Mono.

2 Ntangu yai, nge mpamba muntu fweti kuma penepene na Mono, bambuta ve. Bantu ya nkaka, bo yonso fweti bikala na nsi ya ngumba . . .

Yula bana :

- Nani kwendaka na ngumba ti Moize ? (Aroni, Nadabi, Abihu, ti bambuta ya Israele 70)
- Nani kwendaka tii na nsongi ? (Kaka Moize)

16.4 Bantu ya Israele ndimaka kulemfuka na bansiku ya Nzambi yonso, yo yina Moize sonikakaka bansiku yina yonso. Kubasika 24 :3-8

3 Moize kwendaka kutubila bantu bansiku yonso ya Mfumu Nzambi tubaka. Ebuna bantu yonso tubaka . . . nde : “Beto ta sala mambu yonso ya Mfumu Nzambi me tuba.”

4 Ntangu yai, Moize sonikaka bansiku yai yonso. . . yandi tungaka mesa-kimenga . . .

5 . . . yandi songaka bana-babakala ya Israele na kupesa makabu . . .

6 Moize bakaka menga, . . . yandi losaka yo na mesa-kimenga.

7 Ntangu yai, yandi bakaka Mukanda ya Kuwakana, mukanda yina ya yandi sonikaka bansiku ya Mfumu Nzambi, yandi tangaka yo

na ndinga ya ngolo na meso ya bantu. Bantu tubaka nde : « Beto ta sala yonso ya Mfumu Nzambi me tuba, beto ta landa bansiku na Yandi. »

8 Ebuna Moize bakaka menga . . .yandi losa-losaka yo na bantu. Yandi tubaka nde : « Menga yai ke songa kuwakana ya Mfumu Nzambi me wakana na beno . . . »

Kuyula bana :

- Ntangu Moize tubilaka bantu bansiku ya Nzambi, bo tubaka nki ?
(Bo tubaka nde bo ta sala yonso.)
- Na nima kutubila bantu bansiku yina, Moize salaka nki diaka ?
(Yandi sonikaka yo yonso.)
- Yandi salaka nki kumanisa makambu yina ?
(Yandi songaka bana-babakala kupesa makabu, . . .menga . . . yandi losaka yo na bantu sambu na kusonga kuwakana na bo ti Nzambi.)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo kele Moize ke sonika bansiku yonso ya Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Moize songaka bo bansiku ya Nzambi
Ye bo ndimaka kulanda yo.
Moize losilaka bo menga ya makabu
Sambu bo ndimaka kulanda yo.

16.5 Bambuta tombukaka na ngumba ndambu, mpila Nzambi tubaka. Bo monaka Nzambi, kansi bo fwaka ve. Kubasika 24 :9-12

9 Moize, Aroni, Nadabi, Abihu ti bambuta ya Israele makumi nsambwadi, bo tombukaka na ngumba ;

10 bo monaka Nzambi . . .

11 Nzambi salaka bambuta yai ya Israele kima ve, ata bo monaka Yandi

12 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Kwisa kutombuka awa na Mono Mono ke pesa nge matadi yina ke na bansiku na Mono me sonika sambu na kulonga bantu na Mono.”

Yula bana :

- Bantu ya kwendaka na Moize na ngumba, bo monaka nani ?
(Bo monaka Nzambi.)
- Nki vandaka mambu ya yituka ?
(Bo monaka Nzambi, kansi bo fwaka ve.)
- Nzambi pesaka Moize nki ?
(Bansiku ya Nzambi ya me sonika na zulu ya matadi.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo kele bambuta ke tombuka ngumba ti Moize. Na nima, bo bika na ntwala bo kuma na nsongi. Bo sala bageste bonso yituka mingi ti bisambu mingi, sambu bo ke mona Nzambi na kinene ti na lunungu na Yandi.

Bana yimba ti kina :

Bambuta tombuka ngumba na Moize
Bo monaka Nzambi na lukumu na Yandi.
Yituka, o yituka, bo zingaka ! Bo fwaka ve !

16.6 Nzambi bingaka Moize na nsongi ya ngumba sambu na kupesa yandi bansiku ya Yandi mosi me sonika na zulu ya matadi, ebuna Moize bikalaka kuna bilumbu 40. Kubasika 24 :13-18

13 Moize . . . tombukaka na ngumba ya Nzambi, ti . . .Yozue.

14 Ntangu yandi me tombuka ntete ve, yandi tubaka na bambuta ya Israele nde : « Beno vingila beto awa tii kuna beto ta kwisa kuvutuka. . .

15 Moize tombukaka na ngumba ya Sinai. Dititi fikaka ngumba,

16 ebuna lukumu ya Mfumu Nzambi kwisaka kumonikaMfumu Nzambi . . . bingaka Moize.

. . . . 18 Yandi bikalaka kuna bilumbu makumi iya (40). . .

Yula bana :

- Na ntwala Moize ti Yosue tombukaka tii na nsongi na ngumba, bo songaka bambuta kusala nki ?
(Kulingila bo tii bo vutuka.)
- Nki fikaka ngumba ?
(Dititi)
- Moize bikalaka kuna bilumbu ikwa ?
(Makumi iya. Kuluta ngonda ya mvimba ti mposo mosi diaka.)

Bana sala :

Bana vanda na ntoto. Bo tuba nde : « Beto ke vingila Moize. Beto ke vingila Moize.”

Bana yimba ti kina :

Bambuta vingilaka Moize
bilumbu makumi iya.

Kumanisa leso :

Nzambi bingaka Moize kupesa yandi bansiku na Yandi sambu yandi zolaka bantu kuzaba Yandi. Yandi vandaka ve Nzambi ya bumbanaka sambu bantu kuzaba Yandi ve, to bo kaka meka-meka na mpila na bo kuzaba Yandi. Yandi bingaka Moize, ti Yandi mosi sonikaka bansiku na Yandi sambu bantu kuzaba Yandi, ti bo zaba nki ta pesa Yandi

kiese. O, matondo sambu Nzambi kele kusosa beto bantu !

Devoir sambu na bakristo :

Beno, bana ya zaba Yesu na luzingu na beno, beno bakristo, devoir mono ke pesa beno na mposo yai kele kusonga histoire ti verse na beto na bantu ya nkaka. Nge lenda songa yo na bantu ikwa na kati ya mposo yai ? Konso ntangu nge songa mpangi histoire yai, nge ke songa bo mpi nde Nzambi ke kudibumbana ve, kansi Yandi ke zola beto bantu kuzaba Yandi.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Ee, Nzambi zola beto bantu kuzaba Yandi, kansi bantu yonso zaba Yandi ve. Nge mosi, mbala ya nkaka nge zaba Yandi ntete ve. Kansi nge lenda zaba Yandi. Nge fweti kaka ndima nde Nzambi zola nge, Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo kukota nsi- ntoto yai sambu na kugulusa nge. Yesu zingaka na mpila ya pesaka Tata na Yandi kiese konso ntangu, Yandi fwaka na zulu ya kulunsi bonso nkailu to makabu ya kulunga sambu na mbi ya nge me sala. Yandi telamaka na lufwa, Yandi vutukaka na zulu, ti kuna Yandi ke zinga mvu ya mvu.

Kana nge ta binga zina na Yandi bubuyai, Yandi ta lolula nge na masumu yonso, Yandi ta pesa nge ntima ya mpa, Yandi ta pesa nge moyo ya mvu ya mvu.

Keti nge ta binga Yandi sesepiyai ? *[Moniteur, kinga fioti bu bana samba na ndinga ya pima.]*

Kana nge me yamba Yesu bubuyai, to kana nge ke sosa lusadisu na mambu yina, kaka bikala na nima ya kalasi, ebuna beto ta sadisa nge.

===NSUKA YA LESO 16

Leso 17 Beto sadila Nzambi na yonso beto ke na yo.

Nzambi lombaka makabu kutunga ntenta ya bisambu, Yandi songaka bantu nki mutindu kusala yo.

Kubasika kapu 25-31 somere

**I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai -
- (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)**

Moniteur, tanga mpila beto ta longa lesu yai :

Lesu yai kele somere ya bakapu mingi. Yo yina, beto ta balula mpila nge ta longa yo na bana. Kana nge kuma na developpement ya lesu, nge ta mona histoire ya nge ta tangila bana na somere ya nkufi.

Konso kitini ya developpement ta vanda na nombre na yo. Nge ta tangila bana malongi ya nombre yina, ebuna kaka na ntangu yo yina, nsadisi ta songa bo foto ya ke kwenda ti kitini yina. Na preparatio, nge ta sola nsadisi ya lenda songa bafoto, ti nge ta sala pratika ya kutanga yo, sambu nge lenda tangila bana na ekspresio ya mingi. Mambu ya bana ta sala, nge ta mona yo ya kumwanga kisika na kisika na kati ya lesu yina.

Moniteur, kusala na ntwala :

Sosa bafoto ya kwenda nzila mosi ti lesu yai.

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi me pesa beto bima ti bamakabu mutindu na mutindu sambu beto sadila yo kusamba Yandi. Yo yina, bo ta tula ngolo kusambila Nzambi na bima na bo, ti na bamakabu yonso ya Yandi me pesa bo.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Bankunga 103 :1

Lukumu na Mfumu Nzambi ! Mono fweti kumisa zina na Yandi ti ntima na mono yonso !

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Aleluya !

Bandeke Kele Yimba

Beno Pesa Makabu

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

[Moniteur, yula bana kana bo zola tuba Mikanda 5 ya Moize, to yimba yo.]

III. Kusala Revisio --

Revisio ya lesu me luta :

Na lesu me luta, beto me bika Moize wapi ? (Na zulu ya ngumba, sika yandi me kwenda kutana ti Nzambi, mpi kubaka bansiku ya Nzambi mosi me sonika sambu na bantu na Yandi Israele.)

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Beto pesaka beno bakristo devoir kusonga bana ya nkaka histoire nki mutindu Nzambi pesaka Moize bansiku na Yandi. Nani salaka yo ? Felisatio na beno.

IV. Kulonga Lesu Yai --

Kuyantika lesu :

Na kati ya bansiku ya Nzambi pesaka Moize vandaka mpi bansiku nki mutindu bo lenda samba Yandi, ti nki mutindu bo lenda sala nzo ya bisambu.

Developpement--

Tangila bana somere yai :

17.1 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.1]

Nzambi zolaka bantu ya Israele

kutungila yandi ntenta ya bisambu. Bo lenda kanga yo sambu yo tambula ti bo, bisika yonso ya bo ta kwenda. Bima mingi ta vanda mfunu sambu na nzo ya bisambu yina. Yo yina, kuwa nki Nzambi tubaka. (Kubasika 25 :1-2)

1 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :

2 « Kwenda kusonga bantu ya Israele bo pesa Mono makabu. Nge ta baka makabu yango na konso muntu yina me ndima na kupesa . . .na luzolo na yandi mosi.»

17.2 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.2]

Nzambi songaka bo bima mingi ya bo lenda pesa, yonso ya bo fweti sadila sambu na kutunga ntenta ya bisambu mosi ya kitoko. Bo lenda pesa bametaiye bonso wolo, arza to bronze.

Bo lenda pesa bansinga ya lele ya bule, ti ya mbwaki. Bo lenda pesa lino ya kitoko, to lele ya bo me sala na mika ya bambisi, to mukanda ya kitoko ya mbisi.

Bo lenda pesa mabaya ya akasia, to mafuta sambu na bamwinda.

Bo lenda pesa matadi ya ntalu mutindu na mutindu. Bo lenda pesa baespise ya nsudi ya kitoko.

Bo ta vanda na mfunu ya bima yina yonso. Yo yina, konso muntu lenda

sola na kati ya bima ya yandi lenda vanda na yo.

17.2 Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke pona bima bo ke na yo, bo ke nata yo na Nzambi na kiese yonso.

17.3 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.3]

Nzambi pesaka bana mpila kusola makabu na bo, kansi Nzambi songaka bo exactement nki mutindu kutunga nzo ya bisambu ya ta pesa Yandi kiese. Yandi tubaka nde : « *Benofweti tunga nzo ti bima na yo yonso kaka mutindu Mono ke songa nge* » (Kubasika 25 :9).

17.4 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.4]

Ntete, Nzambi songaka bo nki kusala sambu na kutula na kati ya nzo yina. Ntete, Yandi songaka bo kusala sanduku ya kitoko, sika ya Yandi ta kutana ti bo. Yandi songaka bo ve kusala yo konso mutindu bo zolaka, kansi Yandi mosi songaka bo nki mutindu kusala yo. Yandi songaka nene na yo, ti nki mutindu kusala yo. Bo fweti landa kaka mpila Yandi tubaka.

17.5 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.5]

Na nima, Nzambi songaka bo kusala mesa ya kutula mampa na zulu na yo. Yandi songaka bo mpi mpila kusala malonga, makopa, babolo, ti bima

bonso yo ya bo ta sadila na kati ya nzo ya bisambu. Yandi songaka bo nki mutindu kusala bima yina yonso, ye bo fweti sala kaka na mpila Yandi tubaka.

17.6 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.6]

Nzambi songaka bo mpi kusala kima ya kutudila bamwinda, ti bima ya fioti-fioti ya ta vanda mfunu sambu na mwinda.

17.7 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.7]

Nzambi songaka bo nki mutindu kusala nzo ya ntenta ya lenda tambula ti bo. Ntangu Nzambi twadisa bo na sika ya mpa, bo kaka kanga yo ti bantu mingi nata yo bitini-bitini na sika ya Yandi ta twadisa bo. Yandi songaka bo ve kusala yo na mpila ya bo mosi monaka mbote, kansi Yandi Mosi songaka bo nki mutindu kusala yo. Yandi songaka nene na yo ti nombre ya konso kitini ya bo fweti sala. Yandi songaka bo kusala yo nki mutindu, ti nki mutindu bo lenda kanga yo ntangu bo ta tambula kunata yo na sika ya nkaka.

Nzambi songaka bo kusadila bima ya kitoko ti ya ntalu. Bo sadila bima ya mbote sambu na kusambila Yandi.

17.8 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.8]

Na nzo ya bisambu yina, bo fweti pesa makabu ya menga. Bo fweti bambuka

konso ntangu nde masumu ke nata lufwa. Yo yina, Nzambi songaka bo mutindu kusala mesa-kimenga, ti bima yonso ya ta vanda mfunu sambu na yo. Yandi yindulaka mambu yonso. Ata mpila bo fweti nata yo, Nzambi songaka bo mpila kusala yo. Bo fweti sala yonso kaka na mpila Yandi me songa bo.

17.9 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.9]

Nzambi songaka bo mpila kusala barido ya kitoko sambu na kuzenga ntenta yina na bitini. Na bisika ya nkaka, banganga-Nzambi fweti sala kosalu na bo, ti na bisika ya nkaka, kaka mfumu ya banganga-Nzambi lenda kota.

Na sika mosi na kati-kati vandaka sika bo bingaka « sika ya kuluta nsiku. » Yai vandaka sika ya lukumu ya Nzambi vandaka kumonika.

Kaka mfumu ya banganga-Nzambi lenda kwenda kuna, ti ata yandi lenda kwenda kaka mbala mosi konso mvula. Rido ya ngolo kangaka nzila nde bantu ya nkaka lenda kota ve na ntwala ya Nzambi.

17.10 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.10]

Nzambi yindulaka bima yonso. Ata mafuta kutula na bamwinda, Yandi songaka bo mpila ya kusala yo.

17.11 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.11]

Konso muntu lenda sadila Nzambi ve na ntenta ya bisambu yina. Nzambi solaka Aroni, mbuta ya Moize, ti fami na yandi sambu na kusadila Yandi bonso banganga na kati na yo.

Nzambi songaka nki mutindu kusadila bo bilele speciale, bilele ya kitoko ya bo fweti lwata sambu na kusamba Yandi na ntenta ya bisambu yina.

Na ntulu na ya lele yina, Nzambi songaka bo kutula matadi ya ntalu 12, ditadi mosi kusonga batribu yonso 12 ya Israele.

Na nsi ya lele yina, bo fweti tula bangunga ya fioti. Ntangu bo vandaka kuwa ndinga ya bangunga yina, bo ta zaba nde yandi kele na moyo. Nzambi songaka bo kusala mpidina, sambu kana bo pesa Yandi kiese ve, Nzambi lenda kufwa Yandi, kansi ndinga ya mwa-bangunga yina songaka bo nde yandi vandaka na moyo.

17.11 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.11]

Nzambi songaka bo nki bo fweti sala sambu na kukitula Aroni ti bana na yandi banganga ya Nzambi ta ndima, ti bamakabu bo fweti pesa sambu na bo.

17.12 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.12]

Nzambi songaka bo mpila kusala mesa-kimenga ya kupesa bima ya nsudi ya kitoko, ti nki mutindu kupesa makabu ya bima yina ya nsudi.

17.13 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.13]

Na nsuka, Nzambi songaka bazina ya bantu zole ya Yandi me sola kutwadisa bantu kusala bima yai yonso. Nzambi me pesa dezia mayele na bantu yina kuzaba kusala bima yina mbote-mbote.

Bantu yina, bazina na bo Basalele ti Oholiabi. Ee, ti Nzambi tubaka nde Yandi me pesa bantu yonso mayele kusadisa, mpi kusala parti na bo na kisalu yai ya nene.

17.14 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.14]

Na nsuka, Nzambi bambukisaka bo nde, ata Yandi vandaka kupesa bo kisalu, bo zitisa kaka bilumbu ya bisambu ya Yandi pesaka bo katuka na luyantiku—konso lumbu ya nsambwadi.

17.15 [Muntu mosi tanga, ti muntu mosi songa foto 17.15]

Konso parti ya ntenta ya bisambu yina songaka bo Mesia ya Nzambi me sila kutindila bo. Yonso songaka bo Yesu, ata na ntwala Yandi kwisaka.

[Muntu ya ke songa bafoto ta vutuka diaka kusonga konso foto diaka ntangu yai :)]

17.1 Makabu ya bo zola pesa

Makabu ya bo zolaka kupesa songaka bo nde Tata Nzambi ta forse Yesu ve kukwisa, kansi Yandi ta ndima kukwisa na ntima na Yandi yonso.

17.2 Bima ya ntalu ya bo lenda nata bonso makabu

Bonso bo lenda nata bima ya ntalu, yai ke songa beto nde Yesu Mwana ya Nzambi vandaka ntalu na meso ya Tata Nzambi. Mwana na Yandi ya kitoko ti ya luzolo mingi.

17.3 Bonso Nzambi songaka bo mpila ya bo fweti sala, yai songaka bo nde bo lenda kwisa na Yandi ve na mpila na bo mosi, kansi Nzambi Yandi mosi ta yidika mpila sambu na bo kukwisa. Nzila yai kele Mwana na Yandi Yesu.

17.4 Sanduku sika Nzambi ta kutana ti bo, yo songaka bo nde na kati ya Yesu, Nzambi mosi ta kutana ti beto.

17.5 Mesa ya mampa songaka bo nde Yesu ta vanda « Mampa ya Moyo. » Bonso mampa katula nzala na beto sambu na madia, Yesu ta lungisa to satisfie nzala na beto kuzaba Nzambi.

17.6 Bamwinda songaka bo nde Yesu ta vanda mwini ya ta katula mpimpa na beto ya kimpeve. Yesu Yandi mosi tubaka nde, « Mono kele Mwinda sambu na bantu yonso » (Yoane 8 :12).

17.7 Bonso nzo ya ntenta ya bisambu ta tambula ti bo, yo ta songa bo nde Yesu ta tindila beto Mpeve ya Nzambi ya ta tambula sikamosi ti beto, sambu Yandi ta zinga na kati na beto bakristo.

17.8 Mesa ya kimenga ta songa bo nde Yesu ta pesa menga na Yandi ya ntalu sambu na kukatula beto na masumu na beto. Yandi salaka yo nde Yandi fwaka na zulu ya kulunsi sambu na masumu na beto.

17.9 Barido songaka bo nde sambu na masumu na bo, bo me kabana na Nzambi, kansi **Yesu ta kangula nzila** sambu bo kota na kintwadi ti Yandi diaka. Bamvula mingi na nima, ntangu Yesu fwaka na zulu ya kulunsi, Nzambi pasulaka rido yai yantika na zulu tii na nsi, sambu Yesu kangulaka bakwikidi yonso nzila kukota na ntwala ya Nzambi na kikesa yonso. Aleluya ! Kansi na bilumbu yina, yo songaka bo nde masumu me kanga bo nzila kuvanda na kintwadi ti Nzambi.

17.10 Mafuta ya bamwinda vandaka na **nsudi ya kitoko**. Yo songaka bo nde, ata bo me kuma nsudi ya mbi na mbombo ya Nzambi sambu na masumu na bo, na kati ya Yesu, bo ta kuma nsudi ya kitoko diaka.

17.11 Mpila Nzambi songaka bo kukitula Aroni ti bana na yandi **banganga-Nzambi**, yo songaka bo nde

na kati ya Yesu, beto bakristo yonso ta kuma banganga-Nzambi, ti beto yonso ta kota na ntwala na Yandi na kikesa.

17.12 Mesa ya kupesa nsudi ya kitoko songaka bo diaka nde masumu kele nsudi ya mbi, kansi na kati ya Yesu, beto kuma nsudi ya kitoko.

17.13 Nzambi tulaka bantu zole kutwadisa kosalu yina, kansi **Yandi pesaka konso muntu mayele na yandi sambu yandi mona mpila kusadisa**. Yai ke songa beto nde na kati ya Yesu, beto yonso bakristo me baka makabu ya kimpeve. Beto yonso kele na sika na kosalu ya Nzambi.

17.14 Nzambi songaka bo **kuzitisa kilumbu ya kusamba ti ya kupema**. Beto mpi, beto fweti tula lumbu mosi konso mposo sambu na kupema, mpi sambu na kusamba Nzambi.

17.15 Ee, ntenta ya bisambu yina pesaka bo kisika ya kusamba Nzambi na konso kisika Nzambi ta nata bo. Kansi yo yonso songaka bo mpi nde lumbu mosi, Nzambi ta tindila bo Mesia, Mvulusi. Mvulusi yina kele Yesu Kristo.

Kumanisa Leso :

Bima yonso na kati ya ntenta ya bisambu yina, Nzambi me pesaka bo dezia bima ya kusala yo. Ntangu bo nataka bamakabu na bo, yonso

vandaka ya kulunga. Nzambi mpi me pesa na bantu dezia mayele kuzaba kusala bima yonso ya ta vanda mfunu. Ya nkaka Yandi me pesa mayele kuzaba kusala bima ya kibende, ya nkaka kusala na bampusu ya bambisi, ya nkaka kusala lele ya mbote mutindu na mutindu, ya nkaka kutunga badessin na zulu ya lele, ya nkaka kusadila ba-erbe sambu na kusala mafutu ya nsudi ya kitoko, ya nkaka kusala na mabaya, ti bima mingi ya nkaka.

Nzambi lombaka nde konso muntu na luzolo na yandi mosi, sala yina ta sadisa. Ebuna yonso ya lunga sambu na ntenta ya bisambu ya kitoko.

Devoir sambu na bakristo :

Nge mukristo, keti nge kele kusadila bamakabu ya Nzambi me pesa nge ? Ntete, kele kuzikisa Yandi me pesa nge nki makabu. Ya zole, kele kusadila yo na mpila ya ke pesa Nzambi kiese, mpi ke sadisa kosalu na Yandi kukwenda na ntwala.

Devoir mono ke pesa beno na mposo ke kwisa, yo yai : Beno tula ngolo kuzikisa nki mayele, nki makabu, ti nki bima Nzambi me pesa nge. Nge yantika kusamba nde Yandi twadisa nge kudevelope yo, mpi kusadila yo na mpila ya ke pesa Yandi kiese.

Kubinga bo ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve, devoir mono ke pesa nge kele kuyindula bampila yonso ya nzo ya bisambu ya Bayuda songaka bo Yesu. Rido ya ngolo vandaka na ntenta ya bisambu yina. Yo kangaka nzila kukwisa na Nzambi.

Yesu kangulaka nzila yina. Bubuyai, nge lenda kota ti kwisa na ntwala ya Nzambi, kansi kaka na nzila ya Yesu Kristo.

Keti nge zola kota bubuyai ? To nge zola kubikala na nganda ? Yesu ke songa nge nde : “Kuwa ! Mono me telama na kielo, ke bula. Kana muntu kuwa ndinga na Mono ti kukangula kielo, Mona ta kota na nzo na yandi, ebuna beto ta dia mesa mosi ti yandi” (Kusonga 3:20). Kana nge zola kota bubu yai, kwisa solula ti mono na nima ya ecodim.

===NSUKA YA LESO 17

Leso 18

Leso 18 Beto tula ntima na Yesu, sambu kulanda bansiku lenda gulusa beto ve.

Bantu kufwaka bansiku ya nene ya Nzambi.

Kubasika kapu 32

**I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai -
- (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)**

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu bubuyai, bana ta bakisa nde beto yonso kele na makambu ti Nzambi sambu beto yonso me fwaka bansiku na Yandi. Kaka Yesu Kristo lenda katula beto na makambu yina. Yo yina, bana na tula Yesu ntima, ti samba Nzambi nde bampangi kusala kiteso mosi.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Yezaya 53 :6 Beto yonso, beto vandaka kuyungana bonso mameme, konso muntu na nzila na yandi. Ebuna Mfumu Nzambi tulaka mbi na beto yonso na zulu ya ntu na Yandi (Mesia).

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Banzambi ya Nkaka
Kana Nge Me Vuluswa
Yezaya 53:6

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Mikanda ya Moize kele ndambu ya ntete ya Mikanda 39 ya Kuwakana ya Ntama. Beto me tula mikanda ya Kuwakana na bandambu yai : Mikanda ya Moize (5)
Mikanda ya Histoire ya Bayuda na ntoto na bo (12)

Mikanda ya Poesi (5)

Mikanda ya Nda ya Profesi (5)

Mikanda ya Nkufi ya Profesi (12)

*[Moniteur, bana tuba bazina ya bandambu ya
Kuwakana ya Ntama na nima ya nge.]*

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesa me luta :

- † Nzambi songaka Moize nki mambu tatu na zulu ya ngumba ?
(1. Bansiku na Yandi nki mutindu bo fweti zinga, 2. Mpila bo fweti sadila Yandi ntenta ya bisambu, 3. Mpila bo fweti samba Yandi na kati na yo. Nzambi songaka mambu yai na detayi ya mingi.)

Kulanda devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kusamba Nzambi sambu beno zaba nki mayele to nki makabu Yandi me pesa nge, ebuna kusosa kudevelope yo mpi kusadila yo sambu na Kimfumu ya Nzambi. Nani lenda songa beto nki Nzambi songaka bo na mambu yina ? *[Moniteur, pesa mwa-ntangu kana mwana zola tuba.]* Kana nge me bakisa ntete ve nki makabu Nzambi me pesa nge, kaka landa kusamba na mambu yina. Nzambi ta songa nge na ntangu na Yandi.

IV. Kulonga Lesa Yai –

Kuyantika lesa :

- Na baleso na beto, beto me bika Moize wapi ?
(Na zulu ya ngumba)
- Yandi bikalaka kuna ntangu ikwa ?
(Bilumbu 40)

Bantu ya Israele monaka bonso yandi me vanda kuna ntangu mingi. Bo yantikaka kuyindula nde yandi ta vutuka diaka ve. Bo vandaka ve na mpila kumata kuna kumona

kana yandi me fwa to nki, sambu Nzambi me songa Moize kutula lupangu na lweka na ngumba. Kana bo luta lupangu, kana bo ata simba yo, Nzambi ta fwa bo. Nki bo ta sala ?

Moize me vutuka mbala mosi dezia, me songa bo bansiku ya Nzambi me pesa yandi. Nani ke bambuka bansiku ya ntete ti ya zole ?
(Ee, ya ntete vandaka kusamba Nzambi kaka, ya zole kusala ve to kusamba ve biteki ya konso mutindu.) Bantu vandaka kaka kukinga Moize. Ti kukinga yandi. Ti kukinga yandi. Beto landa nki salamaka na mukanda ya Kubasika kapu 32.

Developpement--Mambu ya nene ya lesa yai na bandambu 10 : *[Moniteur, bonso bandambu ya lesa kele mingi, beto ta tula bima ya nkaka nkufi to somere.]*

18.1 Bantu lembaka kukinga Moize, ebuna bo lombaka Aroni kusadila bo banzambi ya biteki sambu na kutwadisa bo. Kubasika 32 :1

Tangila bana :

1 Ntangu bantu ya Israele monaka nde Moize me sukinina na kukulumuka na ngumba, bo yonso kwendaka kutuba na Aroni nde : “Aroni, sadila beto nzambi yina ta nataka beto, sambu beto zaba ve nki me bwila muntu yai Moize yina basisaka beto na Ezipte.”

Yula bana :

- Ntangu Moize sukininaka kukulumuka nswalu na ngumba, bantu ya Israele lombaka Aroni kusala nki ?
(Kusadila bo nzambi ya kunata bo.)

Yula bana ya me yela :

- Na bampasi ya bwilaka Ezipte, bantu ya Israele me longuka nki ?
(Ata kima ve. Nzambi me songa nene ti

ngolo na Yandi na zulu ya banzambi ya fioti ya Ezipte, kansi na nima, bo me vutuka nswalu diaka na mosi ya banzambi yina ya fioti.)

Bana sala :

Bana sala bagestes bonso bo ke bokuta nde, “Moize me sala mingi kuna na ngumba. Yandi me sukinina mingi. Yandi kele wapi ?”

Bana yimba ti kina :

Bantu ya Israele monaka nde Moize me sukinina mingi.

Bo lombaka Aroni kusadila bo nzambi ya kutwadisa bo.

18.2 Aroni songaka bo kunatila yandi bima ya wolo, ebuna yandi sadilaka bo kiteki ya ngombe. Kubasika 32 :2-4

Tangila bana :

2 Aroni tubaka nde : *“Beno katula bima-makutu ya wolo (ya beno) ke lwataka, beno kwisa kunata yo na mono.”*

3 Yo yina . . . bo nataka yo na Aroni.

4 Yandi Aroni bakaka yo, yandi tulaka yo na tiya sambu yo kuma masa-masa, ebuna yandi salaka kiteki ya ngombe ya bakala. Bantu ya Israele tubaka nde : *“Yandi yai nzambi na beto yina basisaka beto na nsi ya Ezipte !”*

Yula bana :

- Nki mambu ya mbi Aroni salaka sambu na kubokuta na bo ?

(Yandi sadilaka bo kiteki ya ngombe ya wolo.)

Yula bana ya me yela :

- Sambu na nki yai vandaka mbi mingi ? (Yo fwaka nsiku ya ntete ti ya zole ya Nzambi me pesa bo dezia. Diaka, Nzambi

me songa bo dezia nde ngolo na Yandi me luta mingi ngolo ya biteki yonso ya Ezipte. Bo zabaka mbote Nani me basisa bo na Ezipte, ti Yandi vandaka ve kiteki.)

Bana sala :

Bana tuba na ritima :

(Bana songa musapi mosi kusonga nsiku ya ntete.)

Nzambi tubaka, sambila kaka Mono.

Kansi bo salaka yina ve.

(Bana songa misapi zole kusonga nsiku ya zole.)

Nzambi tubaka, kusala biteki ve.

Kansi bo landaka yina ve.

Bana yimba ti kina :

Bantu ya Israele salaka kiteki

Nsoni, nsoni na bo!

18.3 Aroni tungilaka kiteki yina mesa-kimenga. Yandi nde, bo ta sala fete ya Mfumu Nzambi, ye bantu landaka yandi. Kubasika 32: 5-6.

Tangila bana :

5 Ntangu Aroni monaka mpidina, yandi tungaka mesa-kimenga na ntwala ya ngombe ya wolo. Yandi zabisaka bantu nde : *“Mbasi beto ta sala nkinsi sambu na kukumisa Mfumu Nzambi.”*

6 Na kilumbu landaka na suka, bo kwisaka kunata bambisi . . . bo diaka, bo nwaka, ebuna bo yantikaka kukina kisakasaka.

Yula bana :

- Nki Aroni tungaka na ntwala ya kiteki ya ngombe ? (Mesa-kimenga)
- Nki bantu salaka na mesa-kimenga ? (Bo pesaka makabu ya mbisi.)

- Aroni tubaka nde bo ta sala nki mbasi ?
(Fete na Mfumu Nzambi)
- Keti bantu lenda samba Nzambi na fete ya kiteki ?
(Ikele ve.)

Yula bana ya me yela :

- Sambu na nki bo lenda samba Nzambi ve na fete to na makabu na kiteki ?
(Sambu nsiku ya ntete Nzambi tubaka vandaka nde bo sambila Yandi kaka, ti nsiku ya zole vandaka nde bo sambila biteki ve.)

Bana sala :

Bana tuba na ritima :

O Aroni ! Nki nge me sala ?

Bo ke sambilaka Nzambi

Na ntwala ya kiteki ve, ve, ve!

Bana yimba ti kina :

Aroni tulaka kiteki na ntwala ya bantu

Yandi tubaka nde bo sambila Mfumu

A, a, a! Mpila ve, mpila ve!

18.4 Nzambi songaka Moize kukulumuka na ngumba sambu na mambu yina, ye Yandi vandaka na makasi na bantu ya Israele, yo yina Yandi zolaka kumanisa bo. Kubasika 32 :7-10

Tangila bana :

7 Ntangu yai, Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde : « Kulumuka nswalu, sambu bantu na nge yina ya nge basisaka na Ezipte, bo me kudibebisa.

8 Bo me bikisa nswalu nzila ya Mono songaka bo na kulanda ;bo me sala ngombe ya wolo, bo me sambila yo kupesa yo makabu. Bo ke tuba nde : . . . yandi yai Nzambi na beto yina basisaka beto na Ezipte.'

9 Mono zaba bantu yai, bo kele ntu-ngolo.

10 Ntangu yai, bika Mono, Mono fwa bo na makasi na Mono. Ebuna nge ti bana na nge, Mono ta kumisa beno dikanda mosi ya nene ya bantu. »

Yula bana :

- Nzambi songaka kusala nki ?
(Kulumuka na ngumba, kuvutuka na bantu na Yandi)
- Nzambi monaka bantu yina nki mutindu ?
(Ntu ngolo)
- Na makasi na Yandi, Yandi yindulaka kusala nki ?
(Yandi kufwa bo yonso, Yandi tunga dikanda ya bana ya Moise)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke kulumuka na ngumba na nswalu yonso.

Bana yimba ti kina :

O, Moize, kulumuka !

Bantu me sala mbi !

18.5 Moize lombaka Nzambi kuwila bo mawa, ye Nzambi waka lombilu na yandi. Kubasika 32 :11-14

Tangila bana :

11 Kansi Moize bondilaka Mfumu Nzambi. . . nde : "Mfumu, sambu na nki Nge fweti wila bantu na Nge makasi. . . ?

12 Bika, kana ve bantu ya Ezipte ta tuba nde : 'Yo yina Nzambi basisaka bo na nsi na beto, sambu Yandi kanaka na kufwa bo yonso kimakulu kuna na ndambu ya ngumba !' Kuwa makasi ve, pardo; balula ngindu na Nge, kufwa bantu na Nge ve.

13 Yindula bantu na Nge Abrahami, Izaki ti Yakobi ; yindula mpi mutindu Nge zengaka na zina na Nge mosi nde : "Mono ta pesa beno

dikanda ya bantu mingi ; bana na beno ta vanda mingi-mingi bonso bambwetete na zulu. . .”

14 Yo yina, Mfumu Nzambi . . . fwaka ve bantu na Yandi . . .

Yula bana :

- Moize sambaka Nzambi nde Yandi kufwa bantu na yandi ve sambu Yandi Nzambi me sila nki ?
(Me sila nde bo ta kuma dikanda ya nene. Nki mutindu yo lenda salama kana Yandi kufwa bo ?)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo kele Moize, ke samba Nzambi ngolo nde Yandi kufwa ve bantu ya Israele.

Bana yimba ti kina :

Moize sambaka ngolo,
Pardo! Kufwa bantu na mono ve.

18.6 Ntangu Moize monaka kiteki ya bo me sala, yandi waka makasi. Yandi losaka matadi ya bansiku ya Nzambi na ntoto, ebuna yo pasukaka. Kubasika 32 :15-19

Tangila bana :

15 Ntangu yai, Moize kulumukaka na ngumba ; yandi nataka matadi yina zole ya Kuwakana. . .

16 Nzambi Muntu . . . sonikaka bansiku na zulu na yo na diboko na Yandi mosi. . . .

19 Ntangu Moize kumaka penepene na camp, yandi monaka kiteki ya ngombe, ti bantu ke kina kisakasaka ; yandi waka makasi mingi. Yandi losaka na ntoto matadi yina ya yandi vandaka na yo na maboko, yandi pasula-pasulaka yo . . .

Yula bana :

- Moize salaka nki ntangu yandi kulumukaka ti yandi monaka kiteki ya ngombe ?
(Yandi waka makasi, yandi losaka matadi ya bansiku na ntoto, yo pasukaka.)

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo kele na makasi mingi, bo ke simba matadi ya bansiku, ebuna na makasi bo losa yo na ntoto.

Bana yimba ti kina :

Moize monaka kiteki ya ngombe
Yandi waka makasi mingi
Yandi losaka matadi ya bansiku
yo pasukaka.

18.7 Moize tulaka tiya na kiteki ti tutaka yo, yo kumaka putulu. Kubasika 32:20

Tangila bana :

20 Ntangu yai, yandi simbaka ngombe yina ya bo salaka, yandi yokaka yo tii kuna yo zikaka, ebuna yandi tutaka yo, yo kumaka putulu . . .

Yula bana :

- Moize salaka nki na kiteki yina ?
(Yandi yokaka yo tii yo zikaka, yandi tutaka yo tii yo kumaka putulu.)

Bana sala :

Bana yonso sala bonso bo ke losa kiteki na tiya, na nima bo sala bonso bo ke tuta yo mingi tii yo kuma putulu.

Bana yimba ti kina :

Yoka kiteki, tuta yo ngolo !
Yo kuma kaka pu-tu-lu.

18.8 Aroni pesaka kaka ba-ekskyus na yina ya yandi salaka. Kubasika 32 :21-24 ti Kulonga 9 :20 Somere

Tangila bana somere yai :

Moize yulaka Aroni sambu na nki yandi salaka mpidina. Aroni ndimaka ve mbi na yandi, kansi yandi tubaka kaka nde, ntangu yandi tulaka wolo na tiya, ngombe yina basikaka. Nzambi vandaka na makasi mingi na yandi, Yandi zolaka kufwa Aroni. Kansi Moize sambilaka yandi Nzambi, ebuna Nzambi wilaka yandi mawa na mbi ya nene ya yandi me sala.

Yula bana :

- Kana muntu tula wolo na tiya, keti yo lenda basika kiteki ya ngombe, yo mosi? (Ikele ve. Kukuma kiteki, muntu fweti sala yo.)
- Ntangu Moize yulaka Aroni mambu ya kiteki, keti yandi ndimaka nswalu mbi na yandi ? (Ikele ve. Yandi pesaka kaka ba-ekskyuse.)
- Nzambi vandaka na makasi mingi na Aroni. Nki mutindu Nzambi fwaka yandi ve ? (Moize lombilaka yandi Nzambi.)

Bana sala :

Bana tuba nde, 'Baekskyuse keke kaka ba-ba-ba-ba.

Bana yimba ti kina :

O, Aroni ! Ndima mbi ya nge me sala ! Nzambi kuwila nge mawa.

18.9 Nzambi sadilaka dikanda ya Levi sambu na kufwa bantwadisa ya makambu yina.

Kubasika 32 :25-29 Somere

Tangila bana somere yai :

Moize monaka nde mambu yai me pesa bo nsoni. Yandi bingaka nde, 'bantu yonso ya keke sambu na Mfumu Nzambi, bo kwisa awa na mono.' Dikanda ya Levi yonso kwendaka, kusonga nde bo zolaka kulanda Nzambi, kansi

biteki ve. Aroni mpi vandaka na kati na bo. Yo ke monika nde, ntangu yina, yandi balulaka ntima na yandi. Nzambi pesaka bo devoir ya kumanisa bantu yonso ya bendaka bantu kusala mbi ya kiteki yina, sambu makambu yina kumana.

Yula bana :

- Nani ndimaka nde bo zola vanda bantu ya Nzambi ?
(Bantu yonso ya dikanda ya Levi.)

18.10 Moize sambaka Nzambi nde Yandi wila bo mawa. Nzambi ndimaka, kansi Yandi tindaka maladi ya ngolo na bantu ya salaka mbi yina. Kubasika 32 :30-35

Tangila bana :

30 Na kilumbu landaka, Moize tubaka na bantu nde : "Beno me sala masumu mpenza. Kansi . . . mbala ya nkaka Yandi ta ndima mono na kuwila beno mawa sambu na masumu ya beno me sala."

31 Moize vutukaka na Mfumu Nzambi, yandi tubaka nde : "A, bantu yai me sala mambu ya mbi mpenza. . ."

32 Ntangu yai pardo, wila bo mawa sambu na masumu na bo. . .

35 Mfumu Nzambi tindaka maladi na bantu sambu bo songaka Aroni na kusadila bo kiteki ya ngombe na kingolo-ngolo.

Yula bana :

- Moize lombaka Nzambi nki ?
(Nde Yandi wila bo mawa sambu na masumu ya bo me sala.)
- Nzambi manisaka mambu yina nki mutindu ?
(Yandi tindilaka bo maladi ya ngolo.)

Bana sala :

Bo yonso sala bonso bo ke lomba Nzambi
kuwila bo mawa.

Bana yimba ti kina :

Matondo, Nzambi !

Nge wilaka bo mawa.

Matondo, Nzambi !

Nge fwaka bo yonso ve.

Kumanisa lesu :

Bantu ya Israele kuzwaka makambu ya ngolo
ti Nzambi sambu bo fwaka nsiku ya ntete ti ya
zole na Yandi. Kieleka, Bible ke songa beto
nde beto yonso kele na makambu ti Nzambi,
sambu beto yonso me fwaka bansiku na
Yandi. Ata muntu mosi ve me sala mambu ya
kele mbote na meso ya Nzambi. Beto yonso
me sala masumu, ebuna Nzambi me zenga
beto yonso ndola ya lufwa. Kansi Nzambi ke
zola beto mingi, yo yina Yandi tindilaka beto
Mwana na Yandi mosi, Yesu Kristo. Yesu
fwaka na sika na beto sambu na kuvutula beto
na kinduku ti Nzambi. Yo ke lomba kaka nde
beto ndima kisalu Yandi me sala sambu na
beto, beto yamba Yandi na ntima na beto.

Devoir sambu na bakristo :

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno
mposo yai kele kusonga histoire yai na
bampangi, kusonga bo nde beto yonso mpi
me fwaka bansiku ya Nzambi, kansi Nzambi ta
wila beto mawa kana beto tula ntima na Yesu
Kristo.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge me tula ntima na Yesu
ntete ve. Bible ke tuba nde beto yonso me
fwaka bansiku na Yandi. Nzambi kele na
makasi na beto sambu na yo. Kinduku ti
kintwadi na beto ti Nzambi, yo me zengana
sambu na masumu ya beto me sala. Kansi

Nzambi zola nge mingi. Yandi zola kuwila nge
mawa. Yo yina, Yandi tindaka Mwana na
Yandi Yesu Kristo sambu Yandi kufwa na sika
na nge, Yandi baka ndola yonso ya masumu
na nge. Kana nge ta ndima Yandi, Nzambi ta
wila nge mawa, Yandi ta kitula nge mwana na
Yandi. Nani zola ndima Yesu bubu yai ? Nani
zaba nde nge me yamba Yandi ntete ve, kansi
bubu yai nge zola?

Sesepi yai kaka songa Yandi nki kele na ntima
na nge. Binga Yandi kuvulusa nge. Ebuna, na
nima ya ecodim, mono ta vanda na mfunu ya
kusolula ti nge, kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 18

Leso 19 Beto vutuka na Nzambi kana beto me vila nzila.

Nzambi pesaka bansiku na Yandi na zulu ya matadi diaka.

Kubasika kapu 33 tii na 35 :2

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesa yai - – (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)

Moniteur, yilama na kikuma ya lesa :

Na nsuka ya lesa yai, bana ta bakisa nde, ntangu beto me sala mbi, kana beto kudikulumusa ti balula ntima na beto, Nzambi kele mbote kuvutula beto na kintwadi ti Yandi. Yo yina, bo ta vanda nswalu kuvutuka na Nzambi konso ntangu ya bo vila nzila.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Kubasika 34 :6

. . . Yandi tubaka Yandi mosi nde : « Mono kele Mfumu Nzambi. Mono kele Nzambi mosi ke zolaka bantu ti kuwila bo mawa ; Mono ke waka makasi nswalu ve, kansi Mono ke songaka kaka mambote na Mono. . .

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesa yai :

Kudikulumusa na Meso ya Nzambi Nzambi Ikele Nene, verse ya nsuka Nzambi Ta Wila Beto Mawa

II. Kulonga Mikanda ya Bible –

Bana tuba diaka bimbuka ya mikanda ya kele na Kuwakana ya Ntama :

Mikanda ya Moize (5)

Mikanda ya Histoire ya Israele na nsi na bo (12)

Mikanda ya Poesie (5)

Mikanda ya nda ya Baprofete (5)

Mikanda ya nkufi ya Baprofete (12).

Mikanda yonso 39 na Kuwakana ya Ntama.

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesa me luta :

† Nki salamaka na bansiku ya Nzambi ya Nzambi mosi me sonika na diboko na Yandi ?

(Moize losaka yo na ntoto, ebuna yo pasukaka.)

† Sambu na nki Moize losaka yo na ntoto?

(Na makasi, sambu yandi monaka nde dezia bantu me fwaka nsiku ya ntete-ntete, ti nsiku ya zole.)

Kulanda devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto pesaka beno bakristo devoir kusonga histoire ya beno me wa na bampangi ya nkaka. Beto lombaka nge kusonga bo nde beto yonso me fwaka bansiku ya Nzambi, kansi Nzambi zola kuwila beto mawa kana beto ta tula ntima na Yesu Kristo. Nani salaka mpidina ? Nani ta songa beto na nkufi nki salamaka ?

IV. Kulonga bana lesa yai –

Kuyantika lesa :

Nzambi pesaka bantu bansiku na Yandi, kusonika na batablo ya matadi, kusonika na musapi ya Nzambi Yandi mosi. Kansi ntangu yai, tablo ya bansiku yina, yo ke lala na ntoto ya kupasuka. Keti Nzambi ta wila bantu ya Israele mawa ? Keti Yandi ta pesa bo bansiku na Yandi diaka ? Beto ta mona nki me salama yantika na mukanda ya Kubasika kapu 33.

Developpement--Mambu ya nene ya lesa yai na bandambu 6 :

19.1 Nzambi vandaka na makasi mingi na bantu ya Israele, kansi Yandi wilaka bo mawa

**sambu Moize sambilaka bo. Kubasika
33 :1-23**

Tangila bana somere yai ya kapu 33 :

Bantu ya Israele me salaka mambu mosi ya mbi na mpila bo salaka kiteki ti sambaka yo. Mbi ya nene na mpila bo tubaka nde kiteki yina vandaka Nzambi na bo ya ta twadisa bo. Yo yina, Nzambi songaka bo nde, “Mambu ve. Beno kwenda na nsi ya Mono silaka beno, kansi sambu na Mono, Mono ke twadisa beno ve, Mono ke kwenda ve na beno.

Bantu ya Israele waka nsangu yina na mawa bonso muntu me fwa. Moize sambilaka bo Nzambi ngolo, ebuna Nzambi waka bisambu na yandi, sambu Nzambi vandaka na kiese na Moize. Yo yina, Nzambi wilaka bo mawa.

Yula bana :

- Nki ndola Nzambi yindulaka kupesa bo sambu bo salaka kiteki yina ?
(Yandi vanda na bo diaka ve.)
- Sambu na nki Nzambi wilaka bo mawa ?
(Sambu na bisambu ya Moize)

19.2 Nzambi ndimaka kusonika bansiku na Yandi na matadi mbala ya zole sambu bo vanda na yo. Kubasika 34 :1-3

Tangila bana :

*1 Mfumu Nzambi tubaka na Moize nde :
« Sala matadi zole bonso yina ya ntete, ebuna Mono ta sonika mambu yina vandaka na matadi ya ntete ya nge pasulaka.*

Yula bana :

- Moize fweti sala nki ?
(Sala matadi zole diaka sambu Nzambi sonika bansiku na Yandi diaka.)

Bana sala :

Bana yonso tula maboko na lweka ya makutu bonso bo ke wa nki Nzambi ke songa bo.

Bana yimba ti kina :

Nzambi fweti sonika
bansiku na Yandi diaka.

19.3 Moize salaka matadi diaka, yandi tombukaka ngumba ye lombaka Nzambi mawa sambu na bantu ya Israele. Kubasika 34: 4-9

Tangila bana :

4 Yo yina, Moize salaka matadi zole bonso yina ya ntete ; ebuna na suka-suka yandi kwendaka na zulu ya ngumba ya Sinai. . .

5 Mfumu Nzambi kwisaka kukulumuka . . .

*6 . . .ebuna Yandi tubaka Yandi mosi nde :
« Mono kele Mfumu Nzambi. Mono kele Nzambi mosi ke zolaka bantu ti kuwila bo mawa ; Mono ke waka makasi nswalu ve, kansi Mono ke songaka kaka mambote na Mono. . .*

8 Nswalu Moize fukamaka ilungi na ntoto, yandi sambaka Nzambi nde :

9 “. . . pardo Mfumu, kwenda ti beto nzila mosi. . .wila beto mawa sambu na mbi ti masumu na beto . . .”

Yula bana :

- Nzambi ke waka makasi nswalu, to nswalu ve ?
(Nswalu ve)
- Moise lombaka Nzambi kusala nki ?
(Kuwila bo mawa sambu na masumu na bo)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke sambaka Nzambi kuwila dikanda na bo mawa.

Bana yimba ti kina :

Moise sambaka Nzambi,
‘Kuwila beto mawa.’

19.4 Nzambi ndimaka kupesa bo nsi ya Yandi silaka bo, kansi Yandi songaka bo kulanda bansiku na Yandi kuna, kulanda ve mpila ya bantu kuna vandaka kusamba biteki.

Kubasika 34 :10-28 Somere

Tangila bana somere yai :

Yo yina, Nzambi ndimaka kukwenda ti bo, kusala bimpa na Yandi sambu na kubasisa bantu ya vandaka kuzinga kuna.

Kansi Nzambi kebisaka bo ngolo nde bo landa ve mpila ya bantu ya bo ta mona kuna. Kuna, bo ta mona diaka biteki mingi. Bo fweti fwa-fwa, ti zenga-zenga, ti kubwisa-bwisa biteki na bo yonso. Bo samba ve biteki yina, sambu yo kukanga bo ve na mbi diaka.

Nzambi kele Nzambi ya zwa. Yandi ke ndima banzambi ya nkaka ve. Bo fweti wakana ve ti bantu kuna ;bana na bo fweti kwelana ti bantu ya kuna ve.

19.5 Ntangu Moize kulumukaka na ngumba, bantu monaka nde luse na yandi vandaka kupela bonso ntangu. Kubasika 34 :29-35

Tangila bana :

29 Ntangu Moize kwisaka kukulumuka . . .ti matadi yina zole ya Kuwakana na maboko, ilungi na yandi vandaka kupela bonso ntangu, sambu yandi vandaka me solula ti Mfumu Nzambi, kansi yandi vandaka kuzaba yo ve.

30 Aroni t bantu yonso, ntangu bo talaka Moize, bo monaka nde ilungi na yandi ke pela

bonso ntangu . . .

31 . . .Moize bingaka bo. . .

32. . .Moize yantikaka kusonga bo bansiku yonso ya Mfumu Nzambi tubaka na yandi . . .

33 Ntangu Moize me tuba imene, yandi fikaka lele na ilungi na yandi. . .

Yula bana :

- Na nima Moize vandaka kusolula ti Nzambi, bo monaka ilungi na yandi nki mutindu ?
(Kupela bonso ntangu)
- Moize songaka bo nki ?
(Yonso ya Nzambi me songa yandi)

Bana sala :

Bana simba luse. Bo tuba nde, « Ilungi ya Moize ke pela bonso ntangu ! »

Bana yimba ti kina :

Ilunga ya Moize kupelaka Sambu yandi me vanda na Nzambi.

19.6 Moize bingaka bantu yonso sambu bo kuwa nki Nzambi me tuba. Kubasika 35 :1-2

Tangila bana :

1 Moize bingaka bantu yonso ya Israele . . . Yandi tubilaka bo nde : « Mfumu Nzambi me tuba na beno nde :

2 ‘Beno sala kisalu na beno bilumbu sambanu, kansi kilumbu na nsambwadi kele kaka Kilumbu ya Kupema, kilumbu ya Mono, Mfumu Nzambi. . .

Yula bana :

- Nzambi bambukisaka bo nki nsiku na Yandi ?
(Nsiku ya iya, Kuzitisa Kilumbu ya Kupema)

Bana sala :

Bana sala geste bonso bo ke binga bantu, ke zola kusonga bo nki Nzambi me songa bo.

Bana yimba ti kina :

Bantu yonso, kwisa
Kuwa Ndinga ya Nzambi.

Kumanisa lesa :

Bantu ya Israele salaka mbi ya nene kusala kiteki ya ngombe. Kansi Nzambi wilaka bo mawa ntangu Moise lombilaka bo Nzambi. Beto yonso mpi, beto ke na mfunu ya mawa ya Nzambi. Kana beto me bebisa, beto kaka kudikumusa na ntwala na Yandi, beto lombi Yandi ndolula. Yandi kele Nzambi ya mawa. Yandi ta vanda nswalu kulolula beto, kana ya kieleka beto me balula ntima na beto.

Devoir sambu na bakristo :

Beni bana ya zaba Yesu, devoir mono ke pesa beni yo yai : Kana nge zaba nde nge me bebisa, nge me vilaka nzila, nge me bwa na mbi, kinga ve. Kuvanda lulendo ve, kansi kudikumusa. Kwenda nswalu kundima mbi nge me sala ti kulomba ndolula na Nzambi. Yandi kele Nzambi ya mawa. Yandi ta lolula nge.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge zaba nde nge me kwisa na Yesu ntete ve kubalula ntima na nge, kulomba Yandi kuvanda Mvulusi na nge. Nzambi tubaka nde, « Mono ke nungisaka ve bantu yina ke salaka mbi.” (Kubasika 34:7b). Beto yonso me sala mbi. Nge me sala mbi. Nzambi lenda nungisa nge ve, kansi Yandi lenda wila nge mawa kana nge ndima nde nge kele nkwa-masumu, nge kwikila Yesu Kristo, nge lombi Yandi kukota na ntima ti na luzingu na nge. Nge lenda binga Yesu kugulusa nge konso sika

nge kele, to konso ntangu. Kana nge zola beto kusamba ti nge na mambu yina, bikala na nima ya ecodim, ebuna beto ta sadisa nge.

===NSUKA YA LESO 19

Leso 20 Beto samba Nzambi na kiese yonso.

Bantu salaka nzo ya bisambu ya ntenta; bo yantikaka kusamba kuna.

Kubasika 35 :4 –40 :38

I. Preparatio ya moniteur sambu na lesu yai - **– (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)**

Na kati ya lesu, bana ta yimba bankunga yai :
Beno Baleki, Beno Pesa Makabu
Nzambi Zaba Nzila na Mono. Yai zole kele na zulu ya bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai.

Moniteur, yilama na kikuma ya lesu :

Na nsuka ya lesu yai, bana ta bakisa nde Nzambi zola beto kusamba Yandi na kiese yonso, mpi na ntima na beto yonso.

Moniteur, yilama na verse ya kulonguka :

Mono ta yimbilaka Nge na kiese ti na ntima na mono yonso, sambu Nge me gulusaka Mono. Bankunga 71:23

Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai. Sola zole na kati ya bankunga yai :

Bandeke Kele Yimba
Kilumbu Yai Nzambi Me Sala
Konso Lumbu Kiese Kele
Kumisa Nzambi

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Niveau Primaire :

Sadila Bible na nge. Kangula na mukanda ya Kuyantika. Songa bana nde nge kele na Kuyantika. Yula bo nge mukanda bo ta mona na nima na yo.

Pesa Bible na nge na mwana ya zaba kutanga. Yandi luta na ntwala ndambu, yandi mona

mukanda ya Kubasika. Bana yonso tuba zina yina.

Yula bana nki bo ta mona na nima ya Kubasika.

Pesa Bible na nge na mwana ya nge ya lenda tanga. Yandi kwenda na ntwala ndambu, yandi mona mukanda ya Levi. Yandi songa bana ya nkaka. Bana yonso tuba zina yina. Moize ti Aroni vandaka bantu ya dikanda ya Levi.

Niveau Secondaire :

Bana sosa baverse yai ti tanga yo na meso ya bana yonso :

Kuyantika 12 :3	Kubasika 40 :34
Kubasika 20 :1-2	Levi 1 :1
Levi 8 :5	Levi 9 :6

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto monaka nde ata bantu ya Israele me fwaka dezia nsiku ya ntete ti ya zole na Yandi, Nzambi lolulaka bo ntangu Moize sambilaka bo Nzambi. Ntangu yai, bo lenda landa diaka voyage na bo kukwenda na nsi ya Nzambi silaka bo.

Kulanda devoir ya lesu me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kuvanda nswalu, kana beno zaba nde beno me vila nzila, kulomba ndolula ya Nzambi, kuvutuka na nzila. Na mposo yai, nani tulaka ngolo kusala yo ? Nani ke zola kusonga kitemwe na mambu yina ? Bambuka yo konso ntangu, sambu beto yonso vila nzila.

IV. Kulonga bana lesu yai –

Kuyantika lesu :

Ntangu yai, bantu ya Israele zola kulanda nzila diaka. Kansi bo fweti sala kima mosi na

ntwala bo lenda kwenda. Nzambi me songa bo kusala kima mosi, kansi bo me kangama na mambu ya kiteki yina ya ngombe. Yo yina, bo me sala yo ntete ve. Nki kima yina ya bo fweti sala ? Ee, bo fweti sala nzo ya ntenta ya bisambu, ti bima yonso ya bo fweti sadila na bisambu na kati na yo.

Developpement--Mambu ya nene ya lesu yai na bandambu 5 :

20.1 Moize bingaka bantu kunata makabu sambu na kutunga nzo ya ntenta ya bisambu. Kubasika 35 :4-9

Tangila bana :

4 Moize tubaka na bantu yonso ya Israele nde : « Mfumu Nzambi me tuba nde :

5 Beno fweti pesa makabu na Mono, Mfumu Nzambi. Konso muntu yina me ndima kupesa yandi mosi na luzolo na yandi, yandi ta nata makabu yai : wolo, arza ti bronze ;

6 bansinga ya lene ya bule, ya mbwaki . . . ; lino ya kitoko, lele ya bo me sala na mika ya nkombo,

7 mukanda ya dimeme . . . (ti bima mingi ya nkaka.)

Yula bana :

- Nki mutindu Nzambi zolaka bantu kunata makabu na bo ?
(Na luzolo na bo mosi)
- Keti bo fweti nata kaka mbongo?
(Ikele ve. Bo lenda nata bima mingi mutindu na mutindu ya zolaka kusadisa na ksalu.)
- Bima ya bo nataka—yo lenda vanda bima ya mpamba-mpamba, to bima ya ntalu?
(Bima ya ntalu, ya valere. Bima ya mpamba-mpamba ve.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso bo ke nata bima mutindu na mutindu, ke pesa yo na makabu.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga “Beno baleki, beno pesa makabu” to konso nkunga ya bana ke sadila mingi sambu na makabu.

20.2 Moize bingaka bantu kusadila mayele Nzambi me pesa bo kutunga ti kusala bima sambu na nzo yina. Kubasika 35 :10-19

Tangila bana :

10 Bantu yonso ya mayele, bayina ke zaba kusala bima ya kitoko ya mutindu na mutindu, bo kwisa kusala bima yai ya Mfumu Nzambi songaka:

Yula bana :

- Keti bantu ya salaka ksalu yai ya Nzambi vandaka kaka bapasteur ?
(Ikele ve. Bo vandaka bantu ya zabaka kusala bima mutindu na mutindu.)

Bana sala :

Bana yonso songa ntu na bo ti maboko na bo kusonga nde bantu sadilaka mayele na bo ti maboko na bo na ksalu ya Nzambi.

Bana yimba ti kina :

Beno bantu ya mayele
Beno kwisa.
Beno ya zaba kutunga
Beno yonso kwisa.

20.3 Bantu nataka bima mingi ti ya kuluta. Kubasika 25 :20--36 :7

Tangila bana :

20 Bantu yonso ya Israele bikisaka Moize, bo panzanaka.

21 Ebuna konso muntu yina ndimaka na kupesa makabu yandi mosi na luzolo na yandi,

yandi kwisaka kunata bima sambu na kutunga Nzo-Nzambi ya ntenta, ti bilele ya kinganga-Nzambi, ti bima ya nkaka sambu na kusala bisalu yonso ya nzo-Nzambi.

22 Bantu yonso vandaka kwisa, babakala ti bankento. Konso muntu, na luzolo na yandi, kwisaka kunata bima ya kitoko ya bo me sala.

..

Yula bana :

- Keti kaka babakala salaka ksalu yina ?
(Ikele ve. Babakala ti bankento salaka yo.)
- Bo nataka bima ya nki mutindu ?
(Bima ya kitoko)

Bana sala, yimba ti kina :

Bana kwisa na ndonga ya luzitu, na kukina, na kusala bageste bonso bo ke pesa bima sambu na nzo-Nzambi. Bo yimba nkunga, “Beno, Baleki, Beno Pesa Makabu.”

20.4 Moize twadisaka bantu kusala yonso na mpila Nzambi songaka bo, ti kutula fami ya Aroni bonso banganga-Nzambi. Kubasika 36 :8—40 :33 Somere

Tangila bana somere yai :

Moize songaka bantu mpila Nzambi me songa yandi, ebuna bo landaka lukanu ya Nzambi. Bo tungaka mesa-kimenga ti lupangu ya kutula nzo-Nzambi ya ntenta na kati. *[Moniteur, tala ba dessin na bapage 118 ti 111 na Bible ya Kituba.]* Bo tulaka bamwinda *[dessin na p. 110 ya Bible]*, ti bilele ya banganga-Nzambi *[dessin na p.113 ya Bible, mpu ti poshe ya mfumu ya banganga na p.114]*. Bo tulaka Aroni ti bana na yandi banganga-Nzambi bonso Nzambi songaka bo.

Bo salaka malonga ti mafuta ya nsudi ya kitoko sambu na kusadila na bisambu. Bo salaka Sanduku ya Kuwakana bonso kisika ya Nzambi ta kutana ti mfumu ya banganga-

Nzambi *[dessin na p. 131]*. Bo salaka mesa ya mampa ti bima yonso ya Nzambi songaka bo. Na kiese yonso bo salaka. Yai ta vanda nzo ya bisambu na bo !

Ntangu bo manisaka kusala, bo tedimisaka yo ti tulaka bima yonso na kati na mpila Nzambi songaka bo. Ebuna bo manisaka ksalu.

20.5 Lukumu ya Nzambi fulusaka nzo ya ntenta, ti dituti fikaka yo sambu na kutwadisa bo. Kubasika 40 :34—37

Tangila bana :

34 Ntangu yai, dituti fikaka Nzo-Nzambi ya ntenta, lukumu ya nene ya Mfumu Nzambi mpi fulukaka muna. . .

36 Yo vandaka konso ntangu kana bantu ya Israele ke zola kupanza camp sambu na kwenda kutunga camp ya nkaka, bo fweti vingila tii kuna dituti kukatuka na zula ya nzo-Nzambi ;

37 kana yo me katuka ve, bo lenda kwenda ve, bo fweti vingila tii kuna yo katuka.

38 Dituti vandaka kusonga nde Mfumu Nzambi ikele ;na mwini yo vandaka kuvanda na zulu ya nzo, ebuna na mpimpa tiya vandaka kupela. Mpidina, bantu ya Israele vandaka kumona yo bilumbu yonso ya bo vandaka kutambula.

Yula bana :

- Ditadi ya monikaka na zulu ya nzo ya ntenta ya bisambu, yo sadisaka bo nki mutindu ?
(Yo twadisaka bo sambu na kusonga bo nzila.)

Bana sala :

Bana sala bageste bonso dituti ke kwisa kulumuka na zulu ya nzo ya bisambu, na nima

bo sala geste bonso yo ke mata, yo ke kwenda
na ntwala, yo ke twadisa bo kusonga bo nzila.

Bana yimba ti kina :

Bana yimba nkunga, « Mfumu Zaba Nzila na
Mono. »

Kumanisa leso :

Kiese ya mingi sambu bo vandaka na nzo ya
bisambu na bo mosi ! Kiese ya mingi sambu
bo zabaka nde Nzambi vandaka kukwenda
nzila mosi ti bo! Kiese ya mingi sambu Nzambi
me songa bo mpila ya bo lenda samba Yandi ti
Yandi kiese! Privilege ya nene kusamba
Nzambi ya salaka zulu ti ntoto, Nzambi ya ke
pesaka moyo, Nzambi ya kieleka !

**[Moniteur, awa kele ntangu ya mbote
kulonga to kureviser verse ya kulunguka,
Bankunga 71:23.]**

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo mposo yai
kele kusamba Nzambi na kiese ti na ntima na
nge yonso.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve na
ntima na nge, zaba mbote nde Nzambi ta
ndima ve bisambu ya ke kwisa na nzila ya
nkaka, kansi na Yesu ve. Kwisa na Yesu ti tula
Yandi ntima. Yandi ta gulusa nge, ebuna nge
mpi lenda samba Yandi na kiese. Kana nge ke
sosa lusadisus na mambu yina, kwisa na beto
na nima ya ecodim, ti beto ta vanda na kiese
kusadisa nge sambu nge me kuma mukristo.

===NSUKA YA LESO 20

**Leso 21 Beto landa Yesu, sambu
Yandi me lungisa bansiku yonso.**

**Nzambi songaka Moize bansiku
ya nkaka na kati ya nzo ya
bisambu ya ntenta.**

**(Somere ya mukanda ya Levi yonso,
kapu 1-27)**

**I. Preparatio ya moniteur sambu na leso yai -
– (kusala na ntwala ntangu ya kalasi)**

Moniteur, yilama na kikuma ya leso :

Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde
Bayuda landaka bansiku mingi ti pesaka
bamakabu mingi na mpila Nzambi songaka bo
sambu na ntangu yina, kansi ntangu Yesu
kwisaka, Yandi lungisaka mambu yina yonso.
Yo yina, beto tula ngolo kulanda Yesu.

Moniteur, yilama na verse ya kulunguka :

Matayo 5 :17

*(Yesu nde :) « Beno banza ve nde Mono me
kwisaka sambu na kufwa Bansiku ya Moize ti
malongi ya baprofete. Mono me kwisaka ve
sambu na kufwa yo, kansi sambu na
kutendula yo (to kulungisa yo) mpenza.*

**Moniteur, yilama na bankunga ya kwenda
nzila mosi ti leso yai :**

Aleluya, Imene!

Na Kati ya Yesu (Ton: Yesu ke Zola Mono)

O, Menga ya Yesu

II. Kulonga Mikanda ya Bible --

Niveau Primaire :

Kabisa bana na bandambu zole. Bo ta tuba
mikanda tatu ya ntete ya Bible ti nki me luta
mfunu na konso mukanda. Ndambu ya ntete
ta tuba fraze ya ntete na nima ya nge ;

ndambu ya zole ta tuba fraze ya zole na nima ya nge. Sala yo mbala zole ; na nima, tesa kana bo lenda tuba yo bo mosi.

<u>Fraze ya ntete :</u>	<u>Fraze ya zole :</u>
Kuyantika	Bima yonso yantika
Kubasika	Kubasika na kimpika
Levi	Banganga ti bamakabu

Niveau Secondaire :

Bana sosa baverse na mikanda tatu ya ntete ya Bible. Muntu ya ntete kumona yo, yandi telama ti tanga yo.

Kuyantika 1 :27	Kuyantika 3 :15
Kubasika 20 :15	Kubasika 12 :13
Levi 20:6	Levi 20:23

III. Kusala Revisio –

Revisio ya lesa me luta :

Na lesa me luta, beto manisaka mukanda ya Kubasika. Beto monaka nde bantu ya Israele manisaka kusala Nzo ya Bisambu ya Ntenta na mpila ya Nzambi songaka bo kusala, ti lukumu ya Nzambi kubwaka sambu na kufulusa nzo yina.

Kulanda devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kusamba Nzambi na kiese yonso ti na ntima yonso, sambu Nzambi zola beto kusamba Yandi mutindu yina. Nani mekaka kusala yo na mposo me luta? Kiese mingi, beno landa kusamba Nzambi mutindu yina.

IV. Kulonga bana lesa yai –

Kuyantika lesa :

Bantu ya Israele vandaka na nzila ya voyage kukwenda na nsi ya Nzambi ta songa bo. Bo me kuma na Ngumba ya Sinai. Kuna, Nzambi pesaka bo bansiku na Yandi nki mutindu bo fweti zinga bonso bantu ya Nzambi. Kuna,

Nzambi songaka bo nki mutindu kusala Nzo ya Bisambu ya Ntenta, ti bo manisaka kusala yo na mpila Yandi tubaka. Lukumu na Yandi me fulusaka nzo yina. Keti bo lenda landa voyage na bo ntangu yai kukwenda na nsi ya Kanana ?

Ntete ve. Ntete, Nzambi fweti songa bo nki mutindu kusamba Yandi na Nzo ya Bisambu ya bo me sala. Bansiku ya Yandi pesaka bo kele mukanda ya Levi na Bible na beto. Beto binga yo Levi, zina ya tribu mosi ya Israele, sambu Nzambi solaka tribu yina kuvanda banganga-Nzambi, ti kuvanda bantu ya ta sadila Yandi na Nzo ya Bisambu. Nki bansiku ya bisambu Nzambi pesaka bo ?

Developpement--Mambu ya nene ya lesa yai na bandambu 7 :

21.1 Nzambi songaka bo kupesa Yandi makabu ya menga. Levi 1 :1--5b

Tangila bana :

1 *Mfumu Nzambi bingaka Moize kuna na Nzo-Nzambi ya ntenta, kisika ya Yandi vandaka kukutana na bantu ya Israele ; Yandi songaka yandi*

2 *na kutubila bantu ya Israele nde :
« Kana muntu zola pesa Mfumu Nzambi makabu ya mbisi, yo lenda vanda ata ngombe ata dimeme to nkombo.*

3 *. . .yandi fweti nata ngombe ya bakala ya kukonda kifu. . .na munoko ya Nzo-Nzambi ya ntenta sambu Mfumu Nzambi kundima yo.*

4 *Muntu yango fweti tula diboko na yandi na zulu ya ntu ya ngombe . . .*

5 *Ngombe yina, yandi fweti fwa yo, . . .menga na yo, banganga-Nzambi, bana ya Aroni fweti pesa yo makabu . . .*

Yula bana :

- Na bansiku ya Nzambi tulaka sambu na

makabu, keti bantu lenda nata mbisi ya mpamba, ya kifu ?
(Ikele ve. Yo fweti konda kifu.)

- Yindula. Makabu ya mbisi vandaka kusonga bo nde Mesia fweti pesa menga na Yandi bonso makabu sambu na masumu na bo. Ntangu Mesia kwisaka, keti Yandi vandaka na kifu ?
(Ikele ve. Yandi vandaka parfe, kukonda kifu ata mosi.)
- Yindula. Sambu na nki nge banza bantu fweti tula diboko na zulu ya ntu ya mbisi ya makabu?
(Sambu na kusonga nde mbisi yina kele kufwa na sika na bo. Geste yina ke songa, “Yai kele sambu na mono.”)

Bana sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tala mbisi kuzaba nde yo ke na kifu ve. Na nima, bo kwisa na yo na munoko ya Nzo ya Bisambu, bo tula diboko na zulu ya ntu na yo.

Bana yimba ti kina :

Menga ya bambisi yina songaka nde Mesia fweti futa menga na Yandi sambu na masumu na beto.

Bana yimba nkunga, ‘O Menga ya Yesu’

21.2 Moize sonikaka mukanda ya Levi ya mvimba sambu na kusonga Bayuda nki mutindu kunata bamakabu mutindu na mutindu na Nzambi. Ata banganga-Nzambi, bo fweti pesa makabu ya menga mpi. Bo fweti pesa yo ntete sambu na masumu na bo mosi, ebuna na nima sambu na bantu ya nkaka. Levi 9 :8 & 15a, Bebreo 7 :27

Tangila bana : *Levi 9 :8 & 15a*

9 :8 Aroni kwisaka penepene na mesa-kimenga, yandi fwaka mwana-ngombe ya yandi fweti pesila makabu sambu na masumu na yandi mosi.

15 Na nima Aroni pesaka Mfumu Nzambi makabu ya bantu ya Israele. . .

Baebreo 7:27 Yandi (Yesu) kele ve bonso bamfumu ya nkaka ya banganga-Nzambi: Kana Yandi vandaka bonso bo, Yandi zolaka kuvanda na mfunu ya kupesa makabu na Nzambi konso kilumbu, ntete sambu na masumu na Yandi mosi, ya zole sambu na masumu ya bantu ya nkaka; kansi Yandi . . . pesaka makabu na Nzambi mbala mosi mpamba, ntangu Yandi kudipesaka Yandi mosi.

Kuyula bana :

- Sambu na nki banganga-Nzambi fweti pesa makabu ntete sambu na masumu na bo mosi ?
(Sambu bo mpi vandaka bantu ya masumu.)
- Sambu na nki Yesu pesaka makabu kaka mbala mosi ?
(Sambu Yandi vandaka na masumu ve Yandi mosi ; yo yina, Yandi pesaka makabu sambu na masumu na beto kaka.)

Bana sala :

Bana songa diboko mosi to maboko zole kusonga mvutu na bakestio yai :

- Banganga-Nzambi ya ntama ya Israele, bo pesaka makabu mbala ikwa konso lumbu ?
(Bana songa maboko zole. Ee, bo pesaka mbala mosi sambu na masumu na bo mosi, ti mbala mosi sambu na masumu ya bantu ya Israele yonso.)
- Yesu Kristo pesaka makabu mbala ikwa?
(Bana songa diboko mosi. Ee, Yesu pesaka makabu ya menga ya Yandi kaka mbala mosi, sambu Yandi vandaka na mfunu ve kupesa yo)

sambu na mbi na Yandi. Yandi salaka mbi ve. Yandi pesaka kaka sambu na beto.)

Bana yimba:

Bana yimba nkunga, Aleluya, Imene!

21.3 Banganga-Nzambi lenda ve kunwa malafu ya ngolo, sambu bo fweti zenga makambu ya Nzambi ti longa bantu ndinga na Yandi. Levi 10 :8-11

8 Mfumu Nzambi tubaka na Aroni nde :

9 « Nge ti bana na nge, beno lenda nwa ve vinu to konso malafu ya ngolo ntangu beno ke kota na Nzo-Nzambi ya ntenta. . .

10 Mpidina beno ta kuka kuzaba kana kima kele sambu na Nzambi to sambu na bantu, kana yo kele ya nsiku to ya nsiku ve.

11 Beno ta kuka mpi kulonga bantu ya Israele bansiku yonso ya Mono Mfumu Nzambi . . .

Yula bana :

- Sambu na nki banganga-Nzambi lenda kunwa malafu ya ngolo ve ?
(Sambu bo zaba kuzenga makambu mbote ti kulonga bantu mbote bansiku ya Nzambi.)

21.4 Nzambi songaka bo kusamba ve biteki ya bantu ya nsi yina, bo kwenda mpi ve na banganga-ngombo. Levi 20 :1, 6

Tangila bana :

1 Mfumu Nzambi songaka Moize

. . . 6 « Konso muntu ke sosa bantu yina ke kwendaka kuyula mambu na bafwa, ata na banganga-ngombo, Mono ta balukila yandi. . .

7 Beno kudipesa na Mono Nzambi sambu beno vanda bantu na Mono . . .

Yula bana :

- Nzambi buyaka nde bantu na Yandi sosa lusadisu wapi ?
(Na bafwa to na banganga-ngombo)
- Sambu na nki bo kudipesa na Nzambi ?
(Sambu bo vanda bantu na Yandi)

Bana sala :

Kabisa bana na bandambu 3:

Ndambu ya ntete ta tuba :

Nki mutindu beto ta zaba makambu yai ?

Ndambu ya zole ta yula :

Keti beto ta kwenda na bafwa to banganga-ngombo?

Ndambu ya tatu ta tuba mvutu:

Ikele ve! Beto sosa mvutu na Nzambi na beto.

21.5 Nzambi songaka bo kulanda bansiku na Yandi, kansi kulanda ve bampila ya bantu ya nsi yina. Levi 20 :22-23

Tangila bana :

22 « Beno landa bansiku na Mono yonso ti mambu yonso ya Mono me tubaka na beno, beno lungisa yo ; mpidina nsi ya Kanana, ya Mono ke nata beno na kutunga muna, yo ta luka beno ve.

23 Beno landa ve bikalulu ya bantu yina ke zingaka kuna ; Mono ke kula bo na ntwala na beno sambu bo me sala mambu yai yonso ya mbi. . .

Kuyula bana :

- Bantu ya Israele kukwenda kota na Kanana, bo fweti landa bansiku ya Nani, ti ya nani ve ?
(Bo landa ya Nzambi, kansi ya bantu ve ya kele kuzinga kuna.)

Bana yimba :

Kulanda ve nzila ya bampani
Kulanda kaka Nzambi, Nzambi na beto.

**21.6 Levi 23-27 Tangila bana somere yai:
Nzambi pesaka bansiku mingi ya nkaka nki
mutindu bo fweti zinga ti nki mutindu bo
fweti samba Yandi, bafete ya bo fweti sala, ti
madia ya bo fweti kudia. Bansiku mingi
mutindu na mutindu.**

**21.7 Nzambi lungisaka bamakabu yonso ti
bansiku yonso na kati ya Yesu.
Matayo 5 :17**

Tangila bana :

*17 (Yesu nde :) « Beno banza ve nde Mono
me kwisaka sambu na kufwa Bansiku ya
Moize ti malongi ya baprofete. Mono me
kwisaka ve sambu na kufwa yo, kansi sambu
na kutendula yo (to kulungisa yo) mpenza.*

Kaka Yesu landaka bansiku yonso ya Nzambi
na mpila ya pesaka Nzambi kiese. Ntangu
Yesu pesaka menga na Yandi na zulu ya
kulunsi, Yandi manisaka mambu yina ya
bamakabu ya menga, sambu Yandi pesaka
makabu ya vandaka kulunga. Kiese na kiese!
Beto zaba yo bubuyai, kansi ntangu yina, bo
vandaka kaka kumeka kulungisa bansiku ya
Nzambi yina.

Kuyula bana :

- Yesu salaka nki na Bansiku ya Moize ?
Yandi salaka nki, ti Yandi salaka nki ve ?
(Yandi fwaka yo ve, kansi Yandi lungisaka
yo.)

Bana yimba :

Bana yimba nkunga, O Menga ya Yesu

Kumanisa lesu :

Bayuda landaka bansiku mingi ya Nzambi
pesaka bo sambu na ntangu yina. Bima yina,
mingi songaka kukwisa ya Yesu. Bonso bo
pesaka mbisi ya makabu ya kifu ve, Yesu
vandaka na masumu ve, kifu ve. Yandi
kudipesaka makabu ya Yandi mosi na zulu ya
kulunsi bonso makabu ya kitoko ya kulunga.

Devoir sambu na bakristo :

Devoir mono ke pesa beno bakristo, yo yai :
Konso lumbu na mposo yai, tonda Yesu sambu
na menga na Yandi. Tonda Yandi sambu Yandi
lungisaka makambu ya bansiku yonso, Yandi
lungisaka mfunu ya kupesa makabu ya menga.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge me tula ntima na Yesu
ntete ve. Mbala ya nkaka nge banza nde nge
mosi lenda lungisa bansiku ya Nzambi. Kansi
nge zaba nde nge me lungisa yonso ve. Nge
me sala masumu. Beto yonso me sala
masumu. Yesu Kristo pesaka menga na Yandi
kaka sambu nge lenda guluka. Keti nge ta
yamba Yandi bubuyai bonso Mvulusi na nge ?
===NSUKA YA LESO 21

Leso 22 Revisio ya Mikanda ya Kubasika ti ya Levi

I Preparatio ya Moniteur na ntwala ya ntangu ya kalasi—

Moniteur, Yilama na Kikuma ya Leso :

Beto ta sala baleso zole ya revisio. Na lesa yai, bana ta bambuka diaka mambu ya nene bo me longuka na mikanda yai zole, Kubasika ti Levi. Na Leso 22, na mposo ke kwisa, bo ta yindula nki mikanda yai zole kele kusala na kati ya mabanza ya mvimba ya Bible, to na lukano ya nene ya Bible yonso.

Moniteur, kusala na ntwala :

Nge ta sadila linya ya ntangu ya ke songa mikanda ya Kubasika ti Levi. Tala linya yina mbote-mbote ti tula ngolo kubakisa yo yonso.

Sonika mambu ya nene ya salamaka mosi-mosi na bapapier na bisono ya nene. Nge ta sadila bapapier yina na nsaka mosi.

Nata diaka bapapier 6 ti markeur sambu na bana kusadila.

II. Mikanda ya Bible—

Bana yimba « Mikanda ya Moize ». Beto me longuka mikanda tatu ya mikanda yina, ti mikanda zole me bikala. Bana tuba mikanda ya Moize yonso na ordre.

III. Revisio—

Revisio ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto tubaka malongi ya mukanda ya Levi yonso na nkufi. Beto monaka nde mukanda ya mvimba kele bansiku nki mutindu kusamba Nzambi na kati na nzo ya bisambu ya ntenta ya bantu ya Israele me sala.

Kutala diaka devoir ya lesa me luta :

Na mposo me luta, beto lombaka beno bakristo kutonda Yesu konso lumbu sambu Yandi me lungisa bansiku yonso, mpi Yandi me lungisa mfunu ya kupesa Nzambi makabu ya menga. Nani bambukaka kutonda Yandi na yonso Yandi me sala ? Merci, beno landa kutonda Yandi mingi.

IV. Kulonga bana lesa (Leso ya Revisio)

Bubu yai beto zola kubambuka diaka mambu ya nene ya beto me longuka na mikanda ya Kubasika ti Levi.

[Moniteur, songa bana linya ya ntangu, ti tendula yo. Bafoto ke songa bahistoire ya nene na mukanda ya Kubasika. Foto mosi na nsi ya linya, (foto ya ngang-Nzambi na lele na yandi), yo ke songa malongi ya mukanda ya Levi. Tala bakapu ya ke songa konso histoire. Tala badate aproksimative ya mambu yina me salama, yonso na ntwala ya Yesu, sambu Kuwakana ya Ntama ya mvimba, bo me sonika yo na ntwala Yesu kwisaka. Songa nde mambu yonso na mikanda yai zole salamaka na kiteso ya bamvula 50.

Pesa nzila na bana kuyula bakestio ya tadila linya ya ntangu ya nge ke songa.]

Nsaka ya Revisio :

Pesa bana bitini ya papier ya ke songa mambu ya nene ya salamaka. Balula-balula yo sambu yo landa na ordre ve.

Yula nani banza yandi kele na papier ya ke songa mambu ya ntete ya salamaka. Yandi kwisa na ntwala ti songa bana ya nkaka papier na yandi. Na nima, yula nani kele na mambu ya zole, etc. Bana ya nkaka tala nde bo yonso ke songa mambu ya salamaka na ndonga, bonso yo salamaka.

Balula bapapier ti sala yo diaka.

Nsaka :

Yula bana nani vandaka bantu ya nene na mikanda yai. Bo lenda tuba:

Moize

Aroni

Farao

Jethro

Miriami

Bantu ya nkaka mpi ke possible, bonso fami ya Moize to mwana ya Farao ya bakaka Moize na fami na yandi.

Mwana mosi lenda baka bapapier ti markeur ya nge me nata, yandi sonika na bisono ya nene bazina bantu yonso ya bana me tuba.

Kabisa bana na bandambu to ba-ekipe zole. Bo lenda baka batitre bonso 'Bana ya Kinshasa' ti 'Bana ya Brazzaville.'

Tula bapapier na zulu ya mesa na mpila nde bisono kele na nsi, ke monika ve. Mwana ya ekipe ya ntete sola papier mosi. Bana ya ekipe na yandi fweti songa mambu yonso ya bo zaba sambu na muntu yina. Bo baka 10 points sambu na konso mambu bo tuba. Kansi, kana bo tuba kima ya kele kieleka ve, bo fweti katula bapoint 100. Bo tuba tii ntangu ya bo zaba kima ya nkaka ve, to ntangu ya bo tuba kifu.

Na nima, beno tala bo me baka bapoint ikwa, ti ekipe ya nkaka sala kiteso mosi.

Ekipe ya baka bapoint ya kuluta me nunga. Bo kele shampio. Yangalala ti bo.

Luyantiku ti Nsuka :

- Na luyantiku ya mukanda ya Kubasika, bantu ya Israele kele wapi ?

(Na nsi ya Ezipte)

- Na nsuka, bo kele wapi ?
(Na Ngumba ya Sinai na sika ya zelo na zelo)
- Na luyantiku, bo kele na nki konditio ?
(Bampika na luzingu ya mpasi)
- Na nsuka, bo kele na nzila kukwenda wapi ?
(Na nsi ya Kanana ya Nzambi me sila kupesa bo.)
- Nki bampasi bo me mona na nzila ?
(Kukonda masa, kukonda madia)
- Nki mutindu Nzambi sadisaka bo ?
(Yandi sadisaka bo na masa ti madia)
- Nki masumu ya nene bo salaka na nzila ?
(Bo tungaka kiteka ya ngombe.)
- Na nsuka ya mikanda yai zole, Kubasika ti Levi, Nzambi me pesa bo nki ?
(Bansiku na Yandi)
- Nki me songa kiese ya Nzambi na nzo ya bisambu ya ntenta ya bo me tunga ?
(Lukumu na Yandi fulusaka nzo yina.)

Kumanisa Leso :

Ntangu yai, bana ya Israele me yilama kulanda nzila diaka, kukwenda na Kanana, sika ya Nzambi me sila kupesa bo.

Devoir sambu na bakristo :

Nki mambu kuluta nene Mpeve ya Nzambi me longa nge na kati ya baleso yai ? [*Moniteur, bana lenda pesa mvutu.*] Lomba Nzambi sesepi yai nde nge lenda bambuka mambu yina, ti landa kaka kusala mpila Mpeve ya Nzambi me songa nge.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kana nge zaba nde nge me yamba Yesu ntete ve tii ntangu yai, nki ke kanga nge nzila ? Beto me kuma na nsuka ya baleso yai ya Kubasika ti Levi. Kana nge kinga, nge lenda kuma na nsuka ya luzingu ya nge kukonda kuzaba Yesu.

Kana nge ke na mfunu ya lusadisu sambu na kukwisa na Yesu, kwisa na beto na nima ya ecodim. Beto ta vanda na kiese ya mingi na kusadisa nge.

===NSUKA YA LESO 22, REVISIO YA MIKANDA
YA KUBASIKA TI LEVI

Leso 23 Mikanda ya Kubasika ti Levi na Kati ya Histoire ya Bible

Na Bible ya mvimba, beto mona mpila Nzambi gangaka bantu, mpila beto bwaka na masumu, mpila Nzambi tindaka Mesia-Mvulusi sambu na kuvutula beto na Yandi, ti na nsuka, mpila Yandi ta vutula beto na Yandi diaka.

Mambu yai zole ya mfunu, beto monaka na mukanda ya Kuyantika:

- Mpila Nzambi gangaka bantu
- Mpila beto bwaka na masumu

Mpila Nzambi tindaka Mesia-Mvulusi, beto ta mona yo na Kuwakana ya Mpa—na mikanda ya bo sonikaka na nima ya kwisa ya Yesu. Beto ta mona yo kuluta na Nsangu ya Mbote ya sonikaka na Matayo, Marko, Luka, ti Yoane.

Mpila Nzambi ta vutula beto na Yandi diaka, beto mona yo na mukanda ya nsuka ya Bible, mukanda ya Kusonga.

Beto me tuba mikanda yai :

Mikanda ya Kuwakana ya Ntama
(na ntwala ya Yesu)
(Mesia-Mvulusi ta kwisa)

Kuyantika

Mikanda ya Kuwakana ya Mpa
(na nima ya Yesu)
(Yesu kele Mesia-Mvulusi, ti Yandi me kwisa!)

Nsangu ya Mbote

Kusonga

Ya sonikaka na Matayo, Marko, Luka, Yoane

Kansi, tala. Espase ya nene kele na kati ya Kuyantika ti Nsangu ya Mbote. Yai kele mikanda yonso ya nkaka ya Kuwakana ya Ntama. Na kati ya mikanda yina, Nzambi solaka dikanda mosi, dikanda ya Abrami na nzila ya mwana na yandi Isaki, kubuta Mesia-Mvulusi ya ta vanda sambu na bantu yonso.

Tangila bana : Kuyantika 12 :3

Nzambi solaka dikanda ya Abrahami mpi kusonika Bible, Ndinga ya Nzambi, sambu na beto yonso.

Nzambi silaka kupesa bo bana mingi sambu bo kuma nasio, mpi kupesa bo ntoto ya Kanana.

Kuwakana ya Ntama ke songa nki mutindu Nzambi salaka yo. Yo kele histoire ya bo, dikanda ya Abrahami, kansi yo kele sambu na beto yonso.

Na mukanda ya Kuyantika, Nzambi silaka Abrahami bana mingi ti ntoto. Yandi ti bana na yandi Izaki ti Yakobi, ti bana na yandi kumi na zole, bo zingaka na nsi yina, kansi bonso banzenza kaka. Nzambi pesaka yo na bo ntete ve. Na nsuka ya mukanda ya Kuyantika, beto monaka mpila bo kwendaka na Ezipte ti Farao yambaka bo kuna.

Na mukanda ya Kubasika, beto mona mpila bo kumaka bampika na Ezipte bamvula 400, ti mpila Nzambi sadilaka Moize ti Aroni kubasisa bo na kimpika.

Na mukanda ya Kubasika, beto mona mpila bo tambulaka na ntoto ya zelo na zelo, mpila Nzambi pesaka bo bansiku na Yandi, ti mpila Yandi songaka bo nki mutindu kutunga nzo ya bisambu ya ntenta.

Na luyantiku ya Kubasika, bo kele bampika na Ezipte.

Na nsuka ya Kubasika, bo kele na ngumba ya Sinai ti lukumu ya Nzambi me fulusa nzo ya bisambu ya ntenta.

Na mukanda ya Levi, Nzambi songaka bo nki mutindu kusamba Yandi na nzo ya bisambu yina. Bo me yilama kutambula diaka kukuma na ntoto ya Kanana ya Nzambi me silaka bo.

Mikanda ya Moize yonso tanu ta songa kutambula na bo tii ntangu bo kota nsi ya Kanana.

Kana beto kuma na kimvuka ya mikanda ya beto binga “Histoire ya Bazwif na Ntoto na Bo,” beto ta tanga mpila bo kotaka ti mpila bo zingaka kuna. Mikanda yai ta yantikaka na mukanda ya Yosue.

Mikanda ya Poesie ti Mikanda ya Profesi ya nda ti ya nkufi, mikanda yina yonso ke tadila histoire ya bantu ya Israele na kati ya nsi na bo mpi. Yo kele kusonika ya bantu ya ntangu yina ya sonikaka poesie, ti ya sonikaka profesi.

- Yo yina, ntangu beto sukisa baleso ya beto ya Kubasika ti Levi, bantu ya Israele kele wapi ?
(Na ngumba ya Sinai na nzila kukwenda kukota nsi ya Kanana)

Bana yimba ‘Mikanda ya Moize,’ na nima yika ‘Mikanda ya Histoire’.

Verse ya Kulonguka : 2 Piere 1 :21

Sambu ata profete mosi ve me tubaka ntete na luzolo ya kimuntu, kansi bo vandaka kutuba na zina ya Nzambi sambu Mpeve-Santu vandaka kusonga bo mambu yonso ya bo vandaka kutuba.

Bankunga ya Kuyimba :

Bi-bi-la !

Kuwa Bible, Tanga Bible

